

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

**KMETIJSKO GOZDARSKI ZAVOD
NOVA GORICA**

Pri hrastu 18, 5000 Nova Gorica

LETNO POROČILO 2022

Letno poročilo sestavlja:

- **POSLOVNO POROČILO**
- **RAČUNOVODSKO POROČILO**

Uvod	3
Oddelek za kmetijsko svetovanje	6
Oddelek za živinorejo	27
Oddelek za varstvo rastlin	30
Oddelek Agroživilski laboratorij	33
Oddelek Sadjarski center Bilje.....	35
Oddelek Seleksijsko trsničarsko središče Vrhpolje.....	37
Oddelek Poskusni center za oljkarstvo	40
Projektni oddelek	43
Oddelek Drevesnica Bilje	44
Računovodski izkazi s pojasnili	45

Uvod

Kmetijsko gozdarski zavod Nova Gorica s svojimi dejavnostmi pokriva zahodni del teritorija Slovenije, ki sega od Bovca in Kobarida, Idrije na severu do Pirana na jugu ter vse od italijanske meje na zahodu in do Postojne in Ilirske Bistrice na vzhodu.

Zavod ima status regijskega javnega zavoda. Ustanovljen je za izvajanje javnih služb na področju kmetijstva, gozdarstva in ribištva, za izvajanje strokovnih nalog v pridelavi kmetijskih rastlin, strokovnih nalog v živinoreji, nalog genske banke, za izvajanje javnih pooblastil ter je hkrati zadolžen za prenos znanstvenih dosežkov v prakso na področju vseh kmetijskih panog, ob zagotavljanju okolju prijaznega in tržno učinkovitega kmetovanja, poseljenosti prostora in uravnoteženega razvoja podeželja.

Zavod je s sklepom (Uradni list RS št. 122 z dne 28.12.2000) ustanovila Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije, kot javni zavod za območje naslednjih občin: Ajdovščina, Ankarani, Bovec, Brda, Cerkno, Divača, Hrpelje-Kozina, Idrija, Ilirska Bistrica, Izola, Kanal, Kobarid, Komen, Koper, Miren-Kostanjevica, Nova Gorica, Piran, Pivka, Postojna, Renče-Vogrsko, Sežana, Šempeter-Vrtojba, Tolmin in Vipava.

Zavod izvaja tudi strokovno in nudi tehnično pomoč svetom OE in odborom izpostav KGZS: Koper, Nova Gorica in Postojna.

Poleg osnovnega poslanstva v javni sferi se na zavodu ločeno opravljajo še proizvodne dejavnosti in posredovanje storitev ter izvajanje projektov, ki so tržne narave.

Sedež zavoda

Kromberk, Pri hrastu 18, 5000 Nova Gorica

Tel: 05/ 33 51 200

Faks: 05/ 33 51 260

Matična številka: 5051754

Davčna številka: 19169884

Šifra dejavnosti: 84.130 Urejanje gospodarskih področij za učinkovitejše poslovanje

Reg. sodišče: Okrožno sodišče Nova Gorica, št. vložka 10005200

Direktor: mag. Jana Čuk

Organizacija in kadrovska struktura

Izvedba programov dela je v letu 2022 potekala po zastavljenem delovnem načrtu in programu.

Poslovanje smo spremljali skupno in ločeno po stroškovnih mestih, glede na organizacijsko enoto in na vir financiranja zaradi preglednosti poslovnih dogodkov in zagotavljanja namenske porabe javnih sredstev.

V okviru Zavoda delujejo naslednji oddelki: splošni posli, finance in računovodstvo, kmetijsko svetovanje, živinoreja, sadjarski center, selekcijsko trsničarsko središče, poskusni center za oljkarstvo, drevesnica, varstvo rastlin, agroživilski laboratorij, raziskovalni ter projektni oddelek.

Zakonske in druge pravne podlage, delovnega področja

- Zakon o Kmetijsko gozdarski zbornici Slovenije (Uradni list RS, št. [69/04](#) – UPB1, [117/06](#) – ZDavP-2, [26/08](#) in [7/09](#) – odl. US)
- Zakon o kmetijstvu (Uradni list RS, št. [45/08](#), [57/12](#), [90/12](#) – ZdZPVHVVR, [26/14](#), [32/15](#), [27/17](#) in [22/18](#))
- Zakon o fitofarmaceutskih sredstvih (Uradni list RS, št.83/2012)
- Zakon o zdravstvenem varstvu rastlin (Uradni list RS, št. [62/07](#) – UPB2, [36/10](#), [40/14](#) – ZIN-B in [21/18](#) – ZNOrg)
- Zakon o semenskem materialu kmetijskih rastlin (Uradni list RS, št. [25/05](#) – UPB1, [41/09](#), [32/12](#), [90/12](#) – ZdZPVHVVR in [22/18](#))
- Zakon o varstvu novih sort rastlin (Uradni list RS, št. [113/06](#) – uradno prečiščeno besedilo in [90/12](#) – ZdZPVHVVR)
- Zakon o vinu (Uradni list RS, št. [105/06](#), [72/11](#), [90/12](#) – ZdZPVHVVR, [111/13](#) in [27/17](#) – ZKme-1D)
- Zakon o kmetijskih zemljiščih (Uradni list RS št. [71/11](#) – UPB2, [58/12](#), [27/16](#), [27/17](#) – ZKme-1D in [79/17](#))
- Zakon o živinoreji (Uradni list RS, št. [18/02](#), [110/02](#) – ZUreP-1, [45/04](#) – ZdZPKG, [90/12](#) – ZdZPVHVVR in [45/15](#))
- Zakon o krmi (Uradni list RS, št. [127/06](#) in [90/12](#) – ZdZPVHVVR)

- Zakon o veterinarstvu (Uradni list RS, št. [33/01](#), [45/04](#) – ZdZPKG, [62/04](#) – odl. US, [93/05](#) – ZVMS, [90/12](#) – ZdZPVHVVR in [22/18](#))
- Zakon o gozdovih (Uradni list RS, št. [30/93](#), [56/99](#) – ZON, [67/02](#), [110/02](#) – ZGO-1, [115/06](#) – ORZG40, [110/07](#), [106/10](#), [63/13](#), [101/13](#) – ZDavNepr, [17/14](#), [22/14](#) – odl. US, [24/15](#), [9/16](#) – ZGGLRS in [77/16](#))
- Predpisi izdani na podlagi zakonov navedenih v prejšnjih alinejah, oziroma izdanih na podlagi drugih zakonov, ki urejajo področje javnih služb v kmetijstvu
- Zakon o javnih financah (Uradni list RS, št. št. [11/11](#) – UPB4, [14/13 – popr.](#), [101/13](#), [55/15](#) – ZFisP, [96/15](#) – ZIPRS1617, [13/18](#) in [195/20](#) – odl. US)
- Zakon o računovodstvu (Uradni list RS, št. [23/99](#), [30/02](#) – ZJF-C in [114/06](#) – ZUE)
- Zakon o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2020 in 2021 (Uradni list RS, št. [75/19](#), [61/20](#) – ZDLGPE, [133/20](#) in [174/20](#) – ZIPRS2122)
- Zakon o javnem naročanju (Uradni list RS, št. [91/15](#) in [14/18](#))
- Drugi zakoni in podzakonski akti ter interni pravilniki

Izvajanje nalog in dejavnosti

Zavod v okviru javne službe izvaja sledeče naloge:

- Svetovanje, izobraževanje in usposabljanje kmetov, lastnikov in zakupnikov gozdov ter prenos znanja na tehnološkem, gospodarskem in okoljevarstvenem področju
- Svetovanje za preprečevanje nezgod in varovanje zdravja pri delu v kmetijstvu in gozdarstvu
- Selekcija, reprodukcija, kontrola proizvodnosti in rodovitnosti v živinoreji
- Označevanje in registracija domačih živali
- Načrtovanje in izvajanje programov celostnega razvoja podeželja in obnovo vasi in na drugih področjih pomembnih za razvoj kmetijstva in živilstva
- Svetovanje in pomoč pri uveljavljanju ukrepov kmetijske in ekonomske politike, svetovanje in pomoč pri izdelavi razvojnih načrtov za kmetijska gospodarstva, pri organizaciji in delovanju rejskih organizacij in drugih oblikah združevanja kmetijskih pridelovalcev
- Svetovanje in pomoč pri izdelavi programov razvoja podeželja in sodelovanje pri agrarnih operacijah in prostorskem načrtovanju
- Napovedovanje pojava škodljivih organizmov, diagnosticiranje, spremljanje zdravstvenega stanja rastlin in dajanje nasvetov za njihovo uničenje ter druge naloge določene z zakonom
- Dajanje nasvetov za pravilno rabo fitofarmaceutskih sredstev
- Diagnostika karantenskih in gospodarskih škodljivcev ter predlaganje ukrepov kmetom za njihovo zatiranje ter izdelava ocen tveganja v primeru pojava le teh
- Spremljanje predpisanih tehnologij in metod predelave grozdja in vina
- Selekcija in introdukcija sadnih sadik, oljk in vinske trte ter tehnološki poskusi
- Vzgoja matičnega materiala in podlag
- Ocenjevanje škod v kmetijstvu
- Izobraževanje, svetovanje in praktično usposabljanje kmetijskih pridelovalcev in rejcev
- Oskrba veterinarskih postaj z repro-materialom za osemenje govejih plemenic
- Reja plemenskih bikov za potrebe odbire za osemenjevalne centre za proizvodnjo in prodajo semena ali za naravni pripust ter pridelava krme za plemenjake
- Svetovanje in pomoč pri načrtovanju, organizaciji in izvajanju dopolnilnih dejavnosti

Druge dejavnosti z področja analitike živil ter varstva rastlin :

- Laboratorijska dejavnost na področju pedologije in ugotavljanja skladnosti kmetijsko-živilskih proizvodov
- Organoleptične ocene mošta in vina
- Izvajanje laboratorijskih analiz zemlje, krme, grozdja in vina ter drugih proizvodov iz grozdja in vina, izdajanje certifikatov in druge naloge določene z zakonom
- Spremljanje dozorevanja grozdja za določitev roka trgatve
- Izvajanje analiz oljčnega olja
- Izvajanje obveznih zdravstvenih pregledov izhodiščnega in sadilnega materiala večletnih rastlin iz uvoza
- Opravljanje bioloških prvih preiskav vzorcev sredstev za varstvo rastlin, proizvedenih iz novih aktivnih snovi
- Izvajanje uradne diagnostike karantenskih in gospodarsko škodljivih organizmov, izdelave ocen tveganja in ukrepov za njihovo zatiranje ter vodenje podatkovne baze

Poleg zgoraj naštetih dejavnosti zavod opravlja še druge gospodarske in storitvene dejavnosti, ki so neposredno povezane z opravljanjem javne službe oziroma se z njo dopolnjujejo:

- Vzreja plemenskih bikov in pridelava krme za lastne potrebe ter prodaja plemenske živine
- Raziskovalna dejavnost za področje kmetijstva in sorodnih dejavnosti
- Izdelava poslovnih načrtov za investicije v kmetijstvu
- Priprava in izdajanje strokovnih navodil in publikacij

Proizvodno tržno dejavnost predstavlja pridelava in prodaja sadnih sadik ter drugih rastlin za potrebe kmetijstva.

Dolgoročni zastavljeni cilji

- Ohranjanje kmetijskih gospodarstev
- Usmerjanje kmetij v skladu z dolgoročnim programom razvoja Slovenskega kmetijstva
- Dvig profesionalne ravni in izobrazbene ravni kmetov
- Uvajanje novih tehnologij na kmetijskih gospodarstvih
- Uvajanje okolju prijaznejšega načina kmetovanja (ekološka pridelava)
- Pomoč kmetom pri zagotavljanju izpolnjevanja pogojev in zahtev EU standardov
- Uvajanje in razvijanje dopolnilnih dejavnosti na kmetijah
- Usmerjanje kmetij v smislu izvajanja učinkovitejšega trženja kmetijskih pridelkov
- Usposabljanje kmetijskih gospodarstev za izvajanje ukrepov PRP in SKP

Letni zastavljeni cilji

- Izvajanje načrtovanega programa dela zavoda
- Izvajanje ukrepov kmetijske politike
- Svetovanje in pomoč pri izdelavi razvojnih načrtov za kmetijska gospodarstva
- Sodelovanje z občinami pri izvajanju programa razvoja podeželja
- Sodelovanje pri izvajanju strokovnih nalog v živinoreji
- Organizacija in izvajanje vnosa subvencijskih vlog
- Sodelovanje z drugimi inštitucijami
- Spodbujanje delovanja strokovnih društev

Izvajanje zastavljenih ciljev z oceno uspeha

Uresničevanje letnih ciljev poslovanja so oteževali različni dejavniki. Program začasnega financiranja po dvanajstih letih je ugodno vplivalo na likvidnost zavoda, večji problem pa vsekakor predstavlja nezadostno proračunsko financiranje javnih nalog, ki jih izvaja oddelek za kmetijsko svetovanje in oddelek za živinorejo.

V skladu s cilji smo izvajali varčevalne ukrepe na področju: materialnih stroškov, omejitev pri najemanju študentskega dela ter sklepanju podjemnih pogodb ter intenzivneje izvajali pogajanja z dobavitelji. Nadaljevali smo aktivnosti pri zagotavljanju sistema vodenja kakovosti po standardu ISO/IEC 17025 v mlečnem in agroživilskem laboratoriju ter potrebne posodobitve in nadgradnje opreme za delo v laboratoriju.

Delo oddelkov za kmetijsko svetovanje, oddelka za živinorejo, oddelka za varstvo rastlin, selekcijsko trsničarskega središča, sadjarskega centra ter poskusnega centra za oljkarstvo je potekalo skladno s sprejetim programom dela in finančnim načrtom za leto 2022.

Na področju projektov smo izvajali planirane projektne aktivnosti. Delo tržnih oddelkov smo izvajali skladno s sprejeto poslovno strategijo in zastavljenimi cilji Zavoda.

Organizirali smo številna strokovna izobraževanja kmetovalcev, NPK, tečaje, seminarje, prireditve, srečanja, okrogle mize. Sodelovali smo tudi na vseh pomembnejših sejmih v Sloveniji in okrepili sodelovanje s številnimi strokovnimi institucijami v Italiji, Avstriji, Nemčiji in na Hrvaškem.

POSLOVNO POROČILO

Oddelek za kmetijsko svetovanje

Vodja oddelka: Vasja Juretič, univ. dipl. inž. agronomije

Oddelek za kmetijsko svetovanje Kmetijsko gozdarskega zavoda Nova Gorica zaposluje 42 kmetijskih svetovalcev. Terenski kmetijski svetovalci in kmetijski svetovalci specialisti so razporejeni na sedežu zavoda in 9 izpostavah zavoda. 30 je terenskih kmetijskih svetovalcev, 4 je svetovalcev za dopolnilne dejavnosti in kmečko družino, 11 kmetijskih svetovalcev specialistov ter vodja službe. Specialistično svetovanje zajema številne panoge kmetijstva zaradi raznolikih geografskih in klimatskih dejavnikov. Panoge so vinogradništvo in vinarstvo, poljedelstvo, živinoreja, zelenjadarstvo, sadjarstvo in oljkarstvo. Na več kmetijah se ukvarjajo z različnimi panogami. Raznolikost se kaže v planinski paši, varstvu rastlin v trajnih nasadih, gnojenju, vodovarstvenih režimih, agrarni ekonomiki, davkih v kmetijstvu, dopolnilnih dejavnostih, ekološkem kmetovanju, socialnem podjetništvu, zakonodaji, prilagoditvah na podnebne spremembe, ki so vsa pomembna za uravnotežen razvoj podeželja.

Območje delovanja obsega 24 občin z okrog 263.000 prebivalci na 4.331km² površin. V RKG-ju je vpisanih preko 16.500 KMG, zemljišč v uporabi je preko 65 tisoč ha (vir: RKG) kar predstavlja 15% vseh površin. Zbirne vloge za različne vrste plačil je uveljavljalo 7.158 kmetijskih gospodarstev.

Največji delež površin je travinja (63%). Sledi 6.484ha vinogradniških površin v štirih vinorodnih okoliših dežele Primorske. Intenzivnih sadovnjakov, predvsem jablan in breskev je cca 800ha. V zadnjih letih naraščajo površine z marelicami, kakijem, češnjami in različnim sredozemskim vrstami sadja in jagodičjem. Zmanjšuje se pridelava breskev za predelavo. Povečuje se število kmetij s predelavo. Obnov trajnih nasadov in vinogradov ne dosega enostavne reprodukcijo. Njiv je cca 5.500ha, kjer se skoraj na polovici teh površin pridelujejo kornjača za zrnje in silažo ter žita. Oljčnikov v registru je preko 1.300 ha, večina v Slovenski Istri, večajo se površine v Goriških Brdih na Goriškem in spodnji Vipavski dolini. Travninskih sadovnjakov je 1.150ha. Redi se cca 30.000 glav govedi. V zadnjih desetih letih se je število kmetij, ki redijo govedo zmanjšalo za tretjino, povprečno število pa se je povečalo za tretjino na skoraj 10 glav na kmetijo. Stalež govedi je stabilen, drobnice je nekoliko manj. Povečalo se je število rej krav do jilj in kmetij s predelavo mleka. Število drobnice je okrog 30.000, od tega je slaba tretjina koz. Trenutni stalež za prirejo mleka je cca 9.500 plemenskih živali. Na 12 mlečnih planinah se pase nekaj več kot 400 krav molznic večinoma rjave pasme. Na petih ovčjih planinah 800 glav Bovške ovce in šestih planinah skoraj 2.000 glav mesne drobnice. Pridelane je cca 600t kravjega sira. Izpit za izvajalce ukrepov varstva rastlin ima več kot 6.500 uporabnikov.

Izvajali smo ogleda na terenu po predhodnem dogovoru s strankami (pozeba 21, suša, pregled fenofaz rasti, spremljanje škodljivcev...). Za sprejem vzorcev v analize v laboratoriju smo sprejeli postopek za varno oddajo vzorcev. Aktivno smo izvajali komunikacijo in usposabljanja preko aplikacija za izvajanje videokonferenc (ZOOM, MS teams, Cisco Webex...). Spremljali smo dogajanja v sektorju zaradi epidemije in posredovali ugotovitve na KGZS, ki jih je zbirala in pošiljala na MKGP za pripravo ustreznih PKP ukrepov. Komunikacija je potekala tudi v obratni smeri in sicer smo vse aktualne novice posredovali do kmetijskih svetovalcev, ki so poskrbeli za nadaljnje informiranje kmetovalcem. V letu 2022 smo zaradi spremenjenih razmer in delnih omejitev nadaljevali z digitalizacijo podajanja vsebin do strank. Temu smo se uspešno prilagodili in prav tako tudi večina uporabnikov naših storitev. Zelo veliko je bilo aktivnosti zaradi močne suše in preko celega leta zaradi škod po divjadi na vseh kmetijskih površinah. Za ta namen smo ZGRS pomagali pripravljati strokovne ocene škod po divjadi. Pomagali in sodelovali smo z lokalnimi skupnostmi na območju največjega požara v zgodovini RS, požara na Krasu. Sodelovali smo pri pripravi sanacijskega načrta po požaru na Krasu.

1. Svetovanje v zvezi s tehnološkim, gospodarskim in okoljevarstvenim področjem opravljanja kmetijske dejavnosti

1.1 Izvajanje tehnološkega svetovanja za dvig konkurenčne sposobnosti kmetij

	Program	Poročilo	Indeks
Št. ur:	18.701	20.274	108

1.1.1 SADJARSTVO

Izvedene aktivnosti:

Izvajali smo individualna svetovanja, izobraževanja in pripravili prispevke v medijih. Sodelovali smo z drugimi strokovnimi institucijami. Specialista za sadjarstvo sta sodelovala v strokovni skupini (SS) z javno službo v sadjarstvu (JS). Kmetovalcem smo svetovali aktualne tehnološke ukrepe in sodelovali pri oblikovanju priporočil. Spremljali smo tehnološke poskuse, ki se izvajajo v sadjarskih centrih Gačnik in Bilje in sodelovali pri pobudah s terena za nove poizkuse. Prioriteta dela je bilo svetovanje ukrepov za blažitev podnebnih sprememb, spremljanje stanja nasadov ob pojavih novih škodljivcev in sodelovanje s službo za varstvo rastlin, svetovanje in promocija različnih načinov povezovanja in skupnega nastopa na trgu. Informirali smo o shemi kakovosti za sadje in pomenu zbiranja prispevka za promocijo slovenskega sadja. Spremljali smo dozorevanje in priporočali pravočasno obiranje. Zaradi obsežne suše, smo svetovali o možnosti zagotavljanja vodnih virov za namakanje, tehnološko smo svetovali za izvajanje ukrepov za omilitev sušnih stresov in sodelovali pri popisu škode po suši.

1.1.1 Sadjarstvo	Program	Poročilo	Indeks
Število usposabljanj (predavanja, tečaji, seminarji, delavnice, krožki)	8	13	162,5
Število osebnih svetovanj	1000	2016	201,6
Število pripravljenih strokovnih gradiv, strokovnih prispevkov, objav v medijih za uporabnike	4	13	325

Komentar tabele:

Izvedli smo večje število usposabljanj, svetovanj in objav, to pa predvsem zaradi hude suše, ki nas je doletela v letu 2022. Preko različnih medijev smo objavljali strokovne nasvete za blažitev sušnega stresa.

1.1.2 VINOGRADNIŠTVO IN VINARSTVO

Izvedene aktivnosti:

Vinogradništvo in vinarstvo je na področju Primorske najpomembnejša panoga. Izvajali smo svetovanja, predavanja in prikaze ter nasvete in prispevke v medijih. Sodelovali smo z JS v vinogradništvu. Svetovali smo ukrepe za blažitev podnebnih sprememb, spremljali stanja vinogradov ob pojavih novih škodljivcev in sodelovali s službo za varstvo rastlin. V okviru izvajanja strokovne naloge "Spremljanje dozorevanja grozdja v letu 2022 za vinorodno deželo Primorska" smo spremljali dozorevanje grozdja v vinorodni deželi Primorska. Ta aktivnost zajema vzorčenje grozdja, opravljanje analiz ter obveščanje o rezultatih in zdravstvenem stanju grozdja na spletni strani Zavoda ter dnevno večjim pridelovalcem preko e-pošte.

1.1.2 Vinogradništvo in vinarstvo	Program	Poročilo	Indeks
Število usposabljanj (predavanja, tečaji, seminarji, delavnice, krožki)	8	13	162,5
Število osebnih svetovanj	1.400	3.490	249,29
Število pripravljenih strokovnih gradiv, strokovnih prispevkov, objav v medijih	4	35	875

Komentar tabele:

Izvedli smo večje število usposabljanj, svetovanj in objav, to pa predvsem zaradi hude suše, ki nas je doletela v letu 2022. Preko različnih medijev smo objavljali strokovne nasvete za blažitev sušnega stresa.

1.1.3 OLJKARSTVO

Izvedene aktivnosti:

Izvedli smo individualna svetovanja in izobraževanja ter delavnice s prikazi rezi oljk, ter nasveti v medijih. Sodelovali smo z koordinatorico JS na področju oljkarstva, oljgarskimi društvi (DOSI, DOB in GOD) in zamejskimi Slovenci, kjer smo izvedli izobraževanje o pridelavi oljk. Prioriteta dela je bilo svetovanje ukrepov za blažitev podnebnih sprememb z ustrezno oskrbo oljčnikov in spremljanje zdravstvenega stanja oljčnikov (predvsem pojav oljčne muhe in pojav novih škodljivcev). Spremljali smo fenofaze rasti, spremljali dozorevanje oljk in v sodelovanju z poskusnim centrom za oljkarstvo svetovali čas obiranja. Svetovali smo vpis površin in pridelka v RKG. Pričeli smo z aktivnostmi za vzpostavitev NPK oljkar/oljkarka.

1.1.3 Oljkarstvo	Program	Poročilo	Indeks
Število usposabljanj (predavanja, tečaji, seminarji, delavnice, krožki)	6	2	33,3
Število osebnih svetovanj	800	858	107,25
Število pripravljenih strokovnih gradiv, strokovnih prispevkov, objav v medijih	4	3	75

Komentar tabele:

Izvedli smo nekaj manj usposabljanj od planiranih, veliko smo individualno svetovali na terenu. Število prispevkov je nekaj manjše od planiranega.

1.1.4 HMELJARSTVO

Izvedene aktivnosti:

Na območju Zavoda ni pridelave hmelja.

1.1.4 Hmeljarstvo	Program	Poročilo	Indeks
Število usposabljanj za kmete	/	/	/
Število svetovanj	/	/	/
Število tehnoloških sestankov	/	/	/
Število pripravljenih strokovnih gradiv, strokovnih prispevkov, objav v medijih	/	/	/

Komentar tabele:

/

1.1.5 VRTNARSTVO (ZELENJADNICE, ZELIŠČA IN OKRASNE RASTLINE)

Izvedene aktivnosti:

Svetovali in usposabljali smo kmete o tehnologijah pridelave vrtnin in pri tem vključevali rezultate novejših raziskav. Sodelovali smo pri pripravi tehnoloških priporočil za pridelavo nekaterih zelenjadnic in zelišč. Pridelovalce smo informirali ukrepih za ohranjanje in izboljševanje rodovitnosti tal, kolobarju, izboru ustreznih prilagojenih sort, strokovno utemeljeno gnojenje, nadzorovana raba sredstev za varstvo rastlin... Pri varstvu rastlin smo poudarjali integrirano in biotično varstvo rastlin. Sodelovali smo pri izvajanju poskusov v zelenjadnicah, informirali o novejših trženjskih prijemih ter shemah kakovosti. Pri svetovanju smo uporabljali različne metode dela, največ pa individualno svetovanje, prispevki v medijih in predavanja. Sodelovali smo z javno službo v vrtnarstvu in drugimi javnimi službami ter znanstveno raziskovalnimi institucijami. Redno smo sodelovali s tehnologi KZ Agrarie Koper, kot največje zelenjadarske zadruge na območju zavoda.

1.1.5 Vrtnarstvo (zelenjadnice, zelišča in okrasne rastline)	Program	Poročilo	Indeks
Število usposabljanj	2	4	200
Število osebnih svetovanj	500	3065	613
Število pripravljenih strokovnih gradiv, objav v medijih	4	28	700

Komentar tabele:

Zaradi izredno zahtevnih razmer za pridelavo zelenjadnic (močna suša), smo veliko svetovali in redno objavljali strokovne nasvete za blažitev sušnega stresa. Veliko smo se posvečali tematiki zagotavljanja vodnih virov na celotnem območju in pridobivanju vodnih dovoljenj za namakanje.

1.1.6 SEMENARSTVO IN OHRANJANJE RASTLINSKIH GENSKIH VIROV

Izvedene aktivnosti:

Pridelovalce smo spodbujali in svetovali pri vključevanju v pridelavo semena za večje sisteme semenarstva. Sodelovali smo pri pripravi tehnoloških navodil za pridelavo semena izbranih vrst rastlin. Informirali smo o pomembnosti rastlinskih genski virov, ki so vir raznolikosti in raznovrstnosti za izboljševanje gojenih rastlin s

pomočjo selekcije in žlahtnjenja. Pri izvedbi monitoringa rastlinskih genskih virov, ozaveščanju pridelovalcev in javnosti o pomenu rastlinskih genskih virov in za čim bolj učinkovit prenos znanja smo sodelovali z JS rastlinske genske banke, drugimi javnimi službami, nevladnimi organizacijami ter različnimi raziskovalnimi in drugimi inštitucijami.

1.1.6 Semenarstvo in ohranjanje rastlinskih genskih virov	Program	Poročilo	Indeks
Število kmetij, ki se vključujejo v evidentiranje in ohranjanje rastlinskih genskih virov na kmetijah	6	4	67
Število osebnih svetovanj	40	26	65
Število usposabljanj	1	0	0
Število pripravljenih tehnoloških navodil, gradiv in objav v medijih	1	0	0

Komentar tabele:

Naloga je horizontalna in povezana z ostalimi pomembnimi rastlinskimi panogami in so tudi aktivnosti komplementarne. Zaradi tega je poročanje zgolj na tej aktivnosti morebiti pomanjkljivo iz razloga, ker se čas za delo na tej tematiki upošteva med glavne panoge, npr. poljedelstvo.

1.1.7 POLJEDELSTVO

Izvedene aktivnosti:

Izvajali smo svetovanja in izobraževanje ter pripravili številne prispevke v medijih. Svetovali smo ukrepe za ohranjanje/izboljševanje rodovitnosti tal, kolobar z vključevanjem metuljnic in manj razširjenih poljščin, ustrezne prilagojene sorte na klimatske razmere. Svetovali smo o gnojenju, varstvu rastlin s poudarkom na integriranem varstvu rastlin. Za večjo konkurenčnost smo kmetom svetovali različne načine povezovanja in skupnega nastopa na trgu (SP, OP, zadruga...). Pri svetovalnem delu smo uporabljali različne metode dela odvisno od situacije in možnosti. Za čim boljši prenos znanja do uporabnikov smo sodelovali z JS v poljedelstvu in drugimi javnimi službami ter znanstveno raziskovalnimi institucijami. Sodelovali smo pri izvajanju poskusov z mladimi prevzemniki.

1.1.7 Poljedelstvo	Program	Poročilo	Indeks
Število usposabljanj	3	5	166,67
Število osebnih svetovanj	400	1215	303,75
Število pripravljenih strokovnih gradiv, objav v medijih	3	11	366,67

Komentar tabele:

Izvedli smo večje število usposabljanj, svetovanj in objav, to pa predvsem zaradi hude suše, ki nas je doletela v letu 2022. Preko različnih medijev smo objavili strokovne nasvete za blažitev sušnega stresa.

1.1.8 PRIDELOVANJE KRME

Izvedene aktivnosti:

Kmetom smo svetovali optimalno izvedbo agrotehničnih ukrepov v pridelavi krme. Na trajnem travinju je za doseganje optimalne kakovosti krme ključna ustrezna botanična sestava travne ruše. Pri svetovanju smo dali poudarek gnojenju na podlagi analiz tal. Svetovali smo glede ukrepov za preprečevanje širjenja invazivnih tujerodnih rastlin in preprečevanje zaraščanja. Svetovali smo glede možnosti izvajanje nadzorovane paše. Pri svetovalnem delu smo uporabljali različne metode dela. Izvajali smo, skupaj z mladimi prevzemniki, razne poskuse.

1.1.8 Pridelovanje krme	Program	Poročilo	Indeks
Število usposabljanj	1	1	100
Število osebnih svetovanj	150	231	154
Število pripravljenih strokovnih gradiv, objav v medijih	2	12	600

Komentar tabele:

Izvedli smo planirano št. Usposabljanj po načrtu. Izvedli smo večje število svetovanj in objav, to pa predvsem zaradi hude suše, ki nas je doletela v letu 2022. Preko različnih medijev smo objavili strokovne nasvete za blažitev sušnega stresa.

1.1.9 ADAPTACIJA IN NOVOGRADNJA KMETIJSKIH OBJEKTOV**Izvedene aktivnosti:**

Kmetom smo svetovali pri pripravi vse potrebne dokumentacije s področja gradenj različnih vrst kmetijskih objektov. Sodelovali smo pri izdelavi tehnoloških rešitev za posodobitve objektov.

1.1.9 ADAPTACIJA IN NOVOGRADNJA KMETIJSKIH OBJEKTOV	Program	Poročilo	Indeks
Število usposabljanj	1	0	/
Število osebnih svetovanj	50	102	204
Število pripravljenih strokovnih gradiv, objav v medijih	1	6	600

Komentar tabele:

V okviru te naloge, smo izvedli večje število svetovanj pri obnovah in novogradnjah kmetijskih objektov. Del svetovanja se prekriva tudi s tehnološkim svetovanjem pri posamezni panogi.

1.1.10 GOVEDOREJA**Izvedene aktivnosti:**

Izvajali smo svetovanja in pripravili prispevke v medijih. Svetovanja so bila za izboljšanje doma pridelane voluminozne krmne, optimiranje prehrane na podatkih analiz krme. Pri priraji govejega mesa je bil poudarek na povečevanju dnevni prirastov, prepoznavanju mesnatosti in zamaščenosti ter korekciji/optimizaciji krmnih obrokov, kar bo prispeval k zmanjševanju izpustov TGP. Za proizvodne rezultate ima velik pomen tudi zdravstveno varstvo črede, zato smo informirali o pomenu izvajanja biovarnostnih ukrepov. Svetovali smo racionalnejše in etološko primerne adaptacije in novogradnje.

1.1.10 Govedoreja	Program	Poročilo	Indeks
Število usposabljanj za kmete	2	2	100
Število svetovanj	400	147	37
Število pripravljenih gradiv, objav v medijih	1	0	/
Število krmnih obrokov	12	7	59

Komentar tabele:

Odločanje za izračun krmnih obrokov večinoma ne temelji na analizi krmnega obroka za kar bo potrebno vložiti še kar nekaj truda, da bo med kmetovalci bolj sprejeto. Svetovanj in pripravljenih krmnih obrokov je bilo nekaj manj od plana, predvsem na račun manjka spec. za živinorejo. Prav zaradi tega ni bilo objav na tem področju.

1.1.11 DROBNICA**Izvedene aktivnosti:**

V okviru navedenega področja smo izvajali svetovanja, prenos izkušenj v prakso, sodelovali s strokovnimi, raziskovalnimi, izobraževalnimi in znanstvenimi institucijami tako doma kot v tujini. Svetovali smo optimiranje prehrane in pripravili izračune krmnih obrokov. Svetovali smo tudi o vsebinah s področja dobrobiti živali, zdravstvenega varstva živali s poudarkom na aktualnih boleznih. Informirali in svetovali smo na temo promocije mesa in mleka drobnice, predvsem v smislu prepoznavnosti in prednostih mleka in mesa drobnice iz različnih vidikov. V sodelovanju s Tanin Sevnica smo izvajali poskus glede uporabe pripravka za optimalnejši prirast. Pomemben del svetovanj je zaščita drobnice pred zvermi z zaščitno ograjo in prilagojenim načinom rej z nočnim zapiranjem.

1.1.11 Drobница	Program	Poročilo	Indeks
Število usposabljanj za kmete	1	2	150
Število svetovanj	120	142	119
Število pripravljenih gradiv, objav v medijih	1	0	/
Število krmnih obrokov	6	2	34

Komentar tabele:

Nadaljujemo z aktivnostmi, da bo izdelava krmnih obrokov tudi na področju reje drobnice uveljavljena praksa in predvsem pri rejcih drobnice za prirajo mleka in predelavo v mlečne izdelke postala stalnica.

1.1.12 PRAŠIČEREJA

Izvedene aktivnosti:

Svetovali in usposabljali smo rejce za optimiziranje obrokov, etologiji in novih standardih reje živali. Aktivno smo obveščali na področju bio-varnosti in preprečevanja prenosa kužnih bolezni. Svetovalni pristopi so bili tako individualno kakor skupinsko svetovanje. Svetovali smo o ukrepih v kolikor se bo pojavila APK v Sloveniji.

1.1.12 Prašičereja	Program	Poročilo	Indeks
Število usposabljanj za kmete	10	0	/
Število svetovanj	20	3	15
Število pripravljenih gradiv, objav v medijih	1	1	100
Število krmnih obrokov	2	0	/

Komentar tabele:

Na področju reje prašičev se pojavljajo manjše rej z rejo živali na prostem, za kar je potrebno posvetiti posebno pozornost pri urejanju površin in ograj zaradi APK.

1.1.13 REJA OSTALIH ŽIVALI (perutninarstvo, konjereja, kunčjereja, itd.)

Izvedene aktivnosti:

Izvedli smo individualna svetovanja za rejo perutnine, predvsem za t.i. kmečke reje z manjšim številom živali. Informirali smo o boleznih in biovarstvenih ukrepih pri reji perutnine na prostem.

1.1.13 REJA OSTALIH ŽIVALI (perutninarstvo, konjereja, kunčjereja, itd.)	Program	Poročilo	Indeks
Število usposabljanj za kmete	1	0	/
Število svetovanj	15	53	354
Število pripravljenih gradiv, objav v medijih	1	1	0

Komentar tabele:

Zainteresiranost za vzpostavitev manjših rej se povečuje, predvsem na področju ekološke priraje jajc in tudi perutninskega mesa ter neposredne prodaje.

1.1.14 RIBOGOJSTVO

Izvedene aktivnosti:

Svetovanje s tega po potrebi izvede svetovalec specialist iz KGZS Zavod KR.

1.1.14 RIBOGOJSTVO	Program	Poročilo	Indeks
Število usposabljanj za kmete	/	/	/
Število svetovanj	/	/	/
Število pripravljenih gradiv, objav v medijih	/	/	/

1.1.15 EKOLOŠKO KMETOVANJE

Izvedene aktivnosti:

Izvajali smo usposabljanja in osebno svetovanje. Svetovali smo preusmeritve kmetij iz konvencionalnega v ekološki način kmetovanja. Kmetijam smo svetovali v okviru celotnega procesa ekološke pridelave, to je od prijave v ekološko kontrolo do odprave morebitnih pomanjkljivosti ugotovljenih s strani kontrolne organizacije. Poleg tega smo ekološkim kmetijam svetovali na področju dodajanja vrednosti pridelku, predelavi, trženju, poslovnem povezovanju, uporabe blagovnih znamk, itd. Poleg svetovanja in usposabljanja pridelovalcev smo z objavo člankov in javnih nastopov izvajali promocijo ekološkega kmetovanja tudi do potrošnikov, s poudarkom na lokalni ekološki pridelavi. Razvoj tega področja smo izvajali tudi z vključevanjem v razne razvojne projekte.

1.1.15 Ekološko kmetovanje	Program	Poročilo	Indeks
Število usposabljanj za kmete	2	5	250
Število svetovanj	1000	1533	153,3
Število pripravljenih strokovnih gradiv, objav v medijih	2	13	650
Število svetovalcev, ki so specializirani oz. imajo specialistična znanja za ekološko	1	1	100

Komentar tabele:

Glede na povečevanje števila novih ekoloških kmetij je učinek svetovanja dober. Vsekakor pa je potrebno oblikovati kmetijsko politiko podpor za ekološko pridelano hrano in ne zgolj kmetovanje, da bi bil učinek v družbi prepoznavnejši.

1.1.16 VAROVANJE VODNIH VIROV

Izvedene aktivnosti:

Svetovali smo kmetijam, katerih kmetijske površine so ob vodotokih in na vodovarstvenih območjih, ki jih ni malo. Seznanjali smo z alternativnimi načini izvajanja agronomske prakse. Svetovali smo stalno pokritosti tal z zeleno odejo, uvedbo tehnologij obdelave tal, ki omogoča izboljšanja teksture tal in zvišanje deleža humusa. Svetovali smo načine gnojenja na osnovi analiz in gnojilnih načrtov izvajanju integriranega varstva oziroma nekemičnih metod varstva pred škodljivimi organizmi. Kmetovalce smo seznanjali z zakonskimi predpisi s področja varovanja voda.

1.1.16 Varovanje vodnih virov	Program	Poročilo	Indeks
Število usposabljanj za kmete	1	0	/
Število svetovanj	60	0	/
Število pripravljenih strokovnih gradiv, objav v medijih	1	1	100
Št. KMG in št. ha vključenih v operacijo vodni viri ukrepa KOPOP in ukrep ekološko kmetovanje iz PRP 2014 - 2020	1	1	100

Komentar tabele:

Svetovanja o varovanju voda je permanentno del vseh svetovanj, ki jih beležimo po posameznih panogah. Tako v rastlinski kot reji živali in nenazadnje pri navzkrižni skladnosti.

1.1.17 OHRANJANJE BIOTSKE PESTROSTI V KMETIJSKI KRAJINI

Izvedene aktivnosti:

Svetovali smo kmetijam v skladu z zahtevami na zavarovanih območjih (npr. Natura 2000). Seznanjali smo jih s posebnostmi, ki veljajo pri upravljanju z zemljišči na tem območjih. Spodbujali smo jih k vključevanju v ukrepe in operacije KOPOP, ki prispevajo k varovanju okolja in ohranjanju biotske pestrosti. Svetovali smo tudi glede ohranjanja mejic ob kmetijskih površinah, pridelave medovitih kmetijskih rastlin, informirali o

zahtevah odstranjevanja zarasti in tujerodnih invazivnih rastlin. Na območju Nature 2000 smo kmetovalce seznanjali, da se lahko s površinami vključijo v ohranjanje habitatov travišč in metuljev. Poleg osebnega svetovanja smo pripravili informativne objave v medijih za oblikovanje in večanje ozaveščenosti o območjih z okoljskimi posebnostmi in upravljanju. Sodelovali smo pri navedenih aktivnostih s kompetentnimi institucijami s področja naravovarstva.

1.1.17 Ohranjanje okolja in biotske pestrosti v kmetijski krajini	Program	Poročilo	Indeks
Število ciljnih usposabljanj za kmete z naravovarstveno tematiko	2	5	250
Število svetovanj z naravovarstveno tematiko	40	100	250
Število pripravljenih strokovnih gradiv, objav v medijih	2	5	250

Komentar tabele:

Ukrepi za namen ohranjanja in izboljšanja stanja habitatov, živalskih ter rastlinskih vrst so dokaj zahtevni in v marsikaterem primeru težko izvedljivi zaradi poslabšanja ekonomike na kmetijah. To velja še posebej za večje kmetije. Finančna nadomestila za izgubo pridelka so nezadostna, vodenje administracije je preobsežno, premalo je rezultatskih ukrepov. Za izvajanje ciljnih svetovanj je nujno potrebna ustrezna strokovna izobrazba s področja biologije oz. varstva narave, kar smo v preteklih letih zagotovili z zaposlitvijo biologa.

1.1.18 VARSTVO RASTLIN – SVETOVANJE

Izvedene aktivnosti:

Na področju varstva rastlin smo izvajali svetovanja in osveščali uporabnike o pravilni izbiri in rabi FFS. Svetovali smo tudi o ukrepih varstva rastlin v ekološki pridelavi in na območjih s posebnim režimom varstva okolja. Izvedenih je bilo veliko usposabljanj, sicer kot sestavni del tehnoloških usposabljanj. Svetovali smo v zvezi s prepoznavanjem škodljivih organizmov, čas in tehnike aplikacije, uvedbo alternativnih postopkov oziroma postopkov integriranega varstva v podporo NAP. Svetovali smo preusmeritve iz konvencionalnega v integrirano varstvo. Obveščali smo o možnih negativnih vplivih FFS na zdravje ljudi, okolje, čebele ter ostale neciljne členonožce in druge prosto živeče živali. Sodelovali smo z oddelkom za varstvo rastlin pri pripravi vlog za začasno dovoljenje uporabe nekaterih FFS. Usposabljanja smo izvedli tudi na terenu s pomočjo demonstracijskih prikazov ter prikazov dobrih kmetijskih praks. Spremljali smo razširjenost invazivnih vrst rastlin in svetovali ustrezno ukrepanje. Glede na pojav novih škodljivcev (marmorirana smrdljivka, figov rilčkar, ponovni pojav majskega hrošča, ...) smo sodelovali tudi pri svetovanju ustreznih ukrepov za reševanje problematike pojava ŠO.

1.1.18 Varstvo rastlin-svetovanje	Program	Poročilo	Indeks
Število usposabljanj za kmete	8	8	100
Število svetovanj	400	374	94
Število pripravljenih strokovnih gradiv, objav v medijih	0	0	/

Komentar tabele:

Aktivnosti na področju svetovanja za varstvo rastlin izvajamo v sodelovanju z oddelkom za varstvo rastlin na Zavodu. Število udeležencev usposabljanj je ravno na področju varstva rastlin običajno zelo veliko. Dejstvo je tudi, da ima izkaznico za uporabo FFS sredstev na območju Zavoda cca 6.600 kmetij. Mednje sodijo tudi manjši pridelovalci (vrtničarji) za katere je tudi pomembno, da s FFS ravnajo pravilno. Svetovanje na področju varstva rastlin je predvsem v pomladanskem in zgodnje poletnem času zelo intenzivno.

1.1.19 VARSTVO PRI DELU NA KMG

Izvedene aktivnosti:

Uporabnikom smo v okviru vseh drugih svetovanj svetovali tudi o pravilni uporabi in ravnanju z vidika varovanja zdravja in njegovih materialnih dobrin. Svetovali smo tudi za namen varovanja okolja, zaznavanje kritičnih točk v procesih dela in osnovnih sredstvih. Delo na kmetijskem gospodarstvu zajema zelo širok spekter aktivnosti in področij povezanih z uporabo kmetijske mehanizacije, razne opreme, delo z živalmi, transportom in logistiko, uporaba FFS in ravnanje z njimi. Tudi skladiščenje in ravnanje z vnetljivimi snovmi (gorivo, olja, maziva in druge vnetljive tekočine) ter nenazadnje uporaba in skladiščenje raznih zdravil. Kmetom svetujemo o varnosti in zdravju pri delu ter o pravilnem ravnanju in zaznavanju kritičnih točk (nevarnega območja in nevarnega gibanja ter nevarnih snovi).

1.1.19 Varstvo pri delu na KMG	Program	Poročilo	Indeks
Število usposabljanj	0	0	/
Število osebnih svetovanj	15	3	20
Število pripravljenih strokovnih gradiv, objav v medijih	0	0	/

Komentar tabele:

Pomembno je doseči zavedanje, da je varnost na kmetiji najpomembnejša in da je zato potrebno izvajati ustrezne ukrepe. Svetovanje v je vedno in povsod potrebno. Glavni cilj je zmanjšanje nesreč pri delu, povečanje storilnosti na kmetijah, izogibanju poškodb na kmetiji, zmanjševanje bolniških odsotnosti, invalidnosti in hujših poškodb, tudi smrti. Svetujemo upoštevanje navodil in uporabo strojev, naprav in sredstev, ki imajo ustrezna dovoljenja in certifikate.

1.1.20 PODNEBNE SPREMEMBE

Izvedene aktivnosti:

Izvajali smo svetovanja, informiranja in izobraževanja v sodelovanju z zunanjimi kompetentnimi strokovnjaki in pripravili prispevke v medijih. Ob ekstremnih vremenskih pojavih smo svetovali napotke za ravnanje in omilitev posledic. Pri svetovanju smo poudarili možne nove tehnologije pridelave in reje živali, ki bodo prispevale k blažitvi in prilagajanju na podnebne spremembe. Pri rastlinski pridelavi smo svetovali na področju pridobivanja vodnih dovoljenj. Svetovali smo namakanje in gospodarno rabo vode (obnova in gradnja namakalnih sistemov, zadrževalnikov in akumulacij vode, spremljanje vodne bilance in izvajanje napovedi namakanja, prehod na kapljični sistem namakanja, fertigacija), tehnologije pridelave (ozelenitev tal čez celo leto, dvig ravni humusa v tleh, sprememba setvenih rokov in rokov tehnoloških opravil, ustrezna obdelava tal, optimalnejša oskrba rastlin s hranili idr.) ter izbor kulturnih rastlin in sort (izbira kulturnih rastlin in uvajanje novih poljščin oziroma sort, ki bolje prenašajo stresne situacije in obenem povečujejo prehransko varnost ter samooskrbo kmetij s krmo, dosledno izvajanje kolobarja z vključitvijo rastlin, ki izboljšujejo strukturo tal in povečujejo vsebnost humusa v tleh). Na področju pridelave zelenjave smo svetovali o pridelavi v zaščitenih prostorih. Pri reji živali smo svetovali s poudarkom na prilagajanju staleža živali, intenzivnosti proizvodnje in zelo aktivno pri sestavi optimalnih krmnih obrokov za živali in ravnanja z živalskimi gnojili s ciljem zmanjševanja TGP. Svetovali smo pri preureditvi hlevov in montaži ustrezne opreme za zmanjšanje vročinskega stresa na živalih. Pri pridelavi krme smo svetovali načine izboljšanja produktivnosti naravnega travinja.

1.1.20 Podnebne spremembe	Program	Poročilo	Indeks
Število usposabljanj za kmete	1	1	100
Število svetovanj	200	400	200
Število pripravljenih strokovnih gradiv, objav v medijih	1	19	1900

Komentar tabele:

Področje svetovanja podnebnih sprememb je pravzaprav horizontalna naloga. V vseh panogah namreč vključujemo nasvete, ki so zelo pomembni za zmanjšanje negativnih posledic podnebnih sprememb. Veliko smo svetovali na področju namakanja in veliko objavljali strokovnih nasvetov s področja namakanja.

1.2. Aktivnosti na področju urejanja kmetijskih zemljišč

	Program	Poročilo	Indeks
Število ur:	2.232	1.002	45

1.2.1 AKTIVNOSTI NA PODROČJU ZEMLJIŠKIH OPERACIJ

1.2.2 AKTIVNOSTI NA PODROČJU VARSTVA KMETIJSKIH ZEMLJIŠČ

1.2 Aktivnosti na področju urejanja kmetijskih zemljišč	Program	Poročilo	Indeks
1.2.1 Aktivnosti na področju zemljiških operacij			
1.2.2 Aktivnosti na področju varstva kmetijskih zemljišč			
Število usposabljanj za kmete	2	2	100
Število svetovanj	50	60	120
Število pripravljenih strokovnih gradiv, objav v medijih	2	2	10
Število aktivnosti pri vzpostavljanju zemljiških operacij v lokalnih skupnostih oz. drugih delovnih skupinah, ki nimajo značaj izobraževanja oz. usposabljanja	1	1	100
Število predstavitev kmetijstva v posamezni občini za potrebe priprave strokovne podlage s področja kmetijstva za določitev predloga trajno varovanih kmetijskih zemljišč	1	1	100

1.3. Integrirano varstvo rastlin – sodelovanje z javno službo zdravstvenega varstva rastlin

	Program	Poročilo	Indeks
Število ur:	1.925	274	14

1.3.1 INTEGRIRANO VARSTVO RASTLIN - sodelovanje z javno službo zdravstvenega varstva rastlin

Izvedene aktivnosti:

V okviru omenjene strokovne naloge je oddelek za kmetijsko svetovanje sodeloval pri naslednjih nalogah: spremljanje fenoloških faz nekaterih pomembnejših kmetijskih rastlin na posameznih območjih, spremljanje nekaterih pomembnejših škodljivih organizmov (ŠO), vizualno spremljanje pojava bolezni in škodljivcev na terenu, sodelovanje pri izobraževanju in drugih oblikah usposabljanja pridelovalcev v integrirani in ekološki pridelavi, spremljanje invazivnih vrst rastlin. Izvedena so bila izobraževanja v sodelovanju z JS za varstvo rastlin. Podatke pridobljene iz spremljanja fenofaz, ulova žuželk ter pojava bolezni se uporablja za prognostične namene. Svetovalci zbrane podatke praviloma pošiljajo tedensko, po potrebi pogosteje. ŠO, ki se jih spremlja so sledeči: pasasti in križasti grozdni sukač, breskov zavijač in breskov molj, oljčna muha, jabolčni zavijač in češpljev zavijač. Vizualno spremljanje pojava bolezni in škodljivcev na terenu največkrat vključuje najpogostejše bolezni in škodljivce, kot so peronospora vinske trte, oidij vinske trte, jablanov in breskov škrlup, listna luknjičavost koščičarjev, kodravost breskev in druge bolezni in škodljivce glede na pojavljanje ŠO v posamezni rastni sezoni. Glede na dobro sodelovanje, se lahko programe spremljanja ŠO prilagaja razmeram v posameznih letih.

1.3.1 Integrirano varstvo rastlin – sodelovanje z javno službo zdravstvenega varstva rastlin	Program	Poročilo	Indeks
Število opravljenih pregledov	300	0	0
Število poročil pojava bolezni, škodljivcev in škodljivih rastlin	80	133	166,25
Število izvedenih usposabljanj za kmete	4	0	0
Število vab/opazovalnih mest	20	0	0

Komentar tabele:

Število opravljenih ogledov je nekoliko manjše zaradi določitve manjšega števila opazovalnih mest pregledov in izvedbe večjega števila pregledov s strani JS za varstvo rastlin. Sodelovanje poteka brezhibno in izvedene naloge se med oddelki permanentno po potrebi dogovorijo in izvedejo z namenom priprave učinkovitih in pravočasnih napovedi za varstvo rastlin.

1.4. Obvladovanje tveganj, naravnih in drugih nesreč ter bolezni živali in škodljivih organizmov na rastlinah in s tem povezanih tveganj

	Program	Poročilo	Indeks
Število ur:	1.001	1.815	181

1.4.1 NARAVNE NESREČE, BOLEZNI ŽIVALI IN IZBRUHI ŠKODLJIVIH ORGANIZMOV NA RASTLINAH IN OBVLADOVANJE S TEM POVEZANIH TVEGANJ

Izvedene aktivnosti:

Spremljali in ocenjevali smo stanje na terenu ter svetovali izvajanje preventivnih ukrepov oziroma ukrepanja ob primeru naravnih nesreč ali izbruhih bolezni. V primeru naravnih nesreč (toča, pozeba) smo svetovali ukrepe za omilitev posledic. Pripravili smo podrobna poročila o oceni škode v trajnih nasadih po pozebi in sodelovali v komisijah za ocenjevanje škode v kmetijstvu. Kmetovalce smo informirali o aktualnih pojavih bolezni in jih seznanjali z možnimi posledicami in ukrepi. V letu 2021 smo nadaljevali s svetovanjem izvajanja ukrepov za preprečitev širjenja APK. Opozarjali smo na dosledno izvajanje biovarnostnih ukrepov kot preventive za obvladovanje tveganj vnosa bolezni. Pripravili smo strokovne prispevke in usposabljanja ter svetovali uvedbo tehnoloških izboljšav (npr. namakalni sistemi, protitočne mreže) in zavarovanja kmetijske pridelave.

1.4.1 NARAVNE NESREČE, BOLEZNI ŽIVALI IN IZBRUHI ŠKODLJIVIH ORGANIZMOV NA RASTLINAH TER OBVLADOVANJE S TEM POVEZANIH TVEGANJ	Program	Poročilo	Indeks
Število usposabljanj (predavanja, tečaji, seminarji, delavnice, krožki)	1	3	300
Število osebnih svetovanj	20	930	4650
Št. pripravljenih strokovnih gradiv, objav v medijih	1	7	700

Komentar tabele:

V letu 2022 je bilo zelo veliko škode zaradi poletne suše. Svetovanja, ki bi jih lahko vključili v to nalogo so bila izvedena tudi v okviru svetovanj tehnologij po posameznih panogah.

1.5. Sodelovanje v LIFE Integriranem projektu za okrepljeno upravljanje NATURE 2000 v Sloveniji

V okviru sodelovanja pri projektu LIFE IP Natura 2000 izvajamo aktivnosti na pilotnem območju Slovenska Istra. Komunikacija z deležniki je izjemnega pomena in vzpostavitev enakovrednega partnerskega sodelovanja med kmetijski strokovnjaki in naravovarstveniki, ki bo skupaj ponudilo kmetovalcev, uporabnikom prostora, izvedljive rešitve za ohranjanje in izboljšanje stanja habitatov in ogroženih rastlinskih in živalskih vrst.

	Program	Poročilo	Indeks
Število ur:	305	74	24

2. Svetovanje in pomoč pri izdelavi razvojnih načrtov za kmetijska gospodarstva

2.1 Pomoč pri pripravi razvojnih načrtov kmetij, posodabljanja, preusmeritve, sanacije

2.1.1 RAZVOJNI NAČRTI KMETIJE

	Program	Poročilo	Indeks
Število ur:	2.220	1.344	61

Izvedene aktivnosti:

Pripravili smo prispevke v medijih. Svetovali in informirali smo kmetovalce o možnostih posodabljanja KMG, ukrepov, ki vzpodbujajo konkurenčnost, tehnoloških posodobitvah, inovacijah, tržni usmerjenosti in podjetništvu. Svetovali smo pri izvajanju obveznosti kmetij, ki prejemajo finančna sredstva za razvoj in posodabljanje KMG ter strokovno svetovali pri preusmeritvah. Nudili smo strokovno pomoči mladim prevzemnikom kmetij pri izvajanju razvojnih ciljev in usmeritvah razvoja. Svetovali smo kmetijam pri sanacijah s pomočjo osebnega svetovanja in priprave vlog na razpisa ki omogočajo blažitev posledic naravnih in družinskih nesreč. Svetovali smo o možnosti uporabe orodij za izračun pokritja, vodenja in obdelave FADN rezultatov, dvostavnega knjigovodstva. Uporabili smo nova orodja za izvedbo svetovanj, predvsem e-orodji. Aktivnosti so potekale preko aktivnega delovanja strokovnih skupin, osebnih svetovanj, objave člankov in informacij.

2.1.1 Razvojni načrti kmetije	Program	Poročilo	Indeks
Število usposabljanj (predavanja, tečaji, seminarji, delavnice, krožki)	1	4	400
Število osebnih svetovanj	250	264,5	105,8
Št. pripravljenih strokovnih gradiv, objav v medijih	1	10	1000

Komentar tabele:

Na razvojne načrte kmetij vpliva veliko dejavnikov. Ocena učinkovitosti opravljene naloge je lahko opredeljena skozi daljše obdobje. Tudi politika družbe do npr. prometa s kmetijskimi zemljišči, definicije kdo je kmet, fiskalne politike, sredstev za naložbe, promocijo, prenos znanja, itd. Svetla točka se kaže na nekaterih območjih (npr. občine Primorsko notranjske), ki se je v zadnjih nekaj letih delno prestrukturirala. Pojavljajo se mlajši, izobraženi kmetovalci, ki so si ob naši pomoči, pomoči drugih institucij v okolju in tudi lokalne skupnosti zastavili uresničljive razvojne načrte v kmetijstvu in povezanimi dejavnostmi.

2.2 Diverzifikacija gospodarskih dejavnosti kmetijskih gospodarstev ter uvajanja, razvoj in izvajanje dopolnilnih dejavnosti na kmetijah

2.2.1 DIVERZIFIKACIJA - DOPOLNILNE DEJAVNOSTI NA KMETIJI

	Program	Poročilo	Indeks
Število ur:	5.980	1.958	33

Izvedene aktivnosti:

Izvajali smo osebna svetovanja, objavljali strokovne članke v različnih medijih. Sodelovali smo pri izvedbi DSK. Svetovali smo v zvezi z zmanjševanjem in preprečevanju tveganj v postopku pridelave in predelave z namenom zagotavljanje varne hrane. Informirali smo s področja zakonodaje (vodenje evidenc, poročanje, vodenje knjig za davčne namene), informirali o možnosti kandidiranja na razpisih s tega področja. Svetovali smo pri vzpostavljanju partnerstev, organiziranem nastopu na trgu, sodelovanju ter svetovali s področja socialne varnosti, socialnih pravic in varovanja zdravja.

2.2.1 Diverzifikacija - Dopolnilne dejavnosti na kmetije	Program	Poročilo	Indeks
Število usposabljanj (predavanja, tečaji, seminarji, delavnice, krožki)	4	4	400
Število osebnih svetovanj	250	264,5	105,8
Št. pripravljenih strokovnih gradiv, objav v medijih	1	10	1000

Komentar tabele:

Svetovanja na področju dopolnilnih dejavnosti se izvajajo, sicer nekoliko splošnejša, tudi v okviru ostalih svetovanj ob obiskih na kmetijah. Veliko je tega svetovanja tudi v okviru izvajanja PRP, takrat seveda v povezavi z možnostjo pridobivanja sredstev na razpisih. Zaradi tega je tudi poročilo o številu ur porabljenih za ta namen večji kot kaže tabela.

2.3 Ekonomsko, davčno svetovanje, FADN

2.3.1 EKONOMSKO, DAVČNO SVETOVANJE, FADN

	Program	Poročilo	Indeks
Število ur:	3.373	1.726	51

Izvedene aktivnosti:

Svetovali smo za uspešno vodenje FADN knjigovodstva za poročevalske kmetije, ki so vključene v reprezentativni vzorec (t.i. »vzorčniki«) in obveznike. Izvedena so bila osebna svetovanja in pripravljene prispevki v medijih. Posebni poudarki so bili namenjeni spodbujanju kmetov za natančno in ažurno zapisovanje podatkov in pošiljanju le-teh na računovodske pisarne. Kmetovalce smo informirali o ekonomičnosti posameznih proizvodnih usmeritev in optimizaciji davčnih obremenitev (osebno svetovanje s pomočjo orodij). Svetovali smo kmetijam o smiselnosti vstopa v sistem DDV-ja, uveljavljanju pavšalnega nadomestila, izračuna pokritja.

2.3.1 Ekonomsko, davčno svetovanje, FADN	Program	Poročilo	Indeks
Število usposabljanj (predavanja, tečaji, seminarji, delavnice, krožki)	1	7	700
Število osebnih svetovanj	250	884	353,6
Št. pripravljenih strokovnih gradiv, objav v medijih	2	11	550

Komentar tabele:

Za uspešnejše delo na tem področju bi bilo potrebno s strani kmetovalcev pridobiti dobre vhodne podatke. Tega pa zaenkrat, morebiti zaradi nezaupanja na splošno, kmetovalci ne želijo predstaviti. Ugotavljamo, da podatki ne zagotavljajo dovoljšne gotovosti izvedenih predlogov projekcij izboljšanja ekonomske uspešnosti na kmetijah.

2.4 Kratke verige, sheme kakovosti in promocija

2.4.1 SPODBUJANJE POVEZOVANJA PRIDELOVALCEV

	Program	Poročilo	Indeks
Število ur:	2.991	634	21

Izvedene aktivnosti:

Informirali in svetovali smo o vključevanju kmetij v sheme kakovosti. Informirali smo shemah šolskega sadja in zelenjave ter sheme šolskega mleka na šolah ter sodelovali pri medresorskem projektu tradicionalni slovenski zajtrk. Izvedli ali sodelovali smo na lokalnih ocenjevanjih živil (vina, žganja, likerji, sir...). Zagotavljamo informacijsko točko za promocijo kmetijskih pridelkov in živil, ki je obvešča zavezance za plačilo prispevka za promocijo kmetijskih pridelkov in živil ter zainteresirane za novo nacionalno shemo Izbrana kakovost.

2.4.1 Spodbujanje povezovanja pridelovalcev	Program	Poročilo	Indeks
Število usposabljanj/delavnic/ogledov dobrih praks	1	6	600
Število osebnih svetovanj	40	23	57,5
Število vpisov v e-katalog	5	0	/

Komentar tabele:

Delež ur na tej podnalogi je manjši od predvidenega. Vzrok temu bi lahko bil, da so na območju Zavoda najbolj zastopane panoge sadjarstvo in vinogradništvo in manj je pridelovalcev mleka, reja govedu in drobnice za meso pa je dokaj razpršena. Pridelovalci mleka so kot posamezniki zaenkrat uspešni na trgu. Pridelovalci mleka in zelenjave pa tudi v okviru nekaterih uspešnih zadrug.

2.5 Izvajanje Programa razvoja podeželja 2014 – 2020

	Program	Poročilo	Indeks
Število ur:	5.047	4.039	80

2.5.1 POMOČ PRI PRIPRAVI VLOG, ZAHTEVKOV IN POROČIL O DOSEGANJU CILJEV IZ NASLOVA IZVAJANJA PODUKREPOV 6.1 IN 6.3 IZ PRP 2014 - 2020

Izvedene aktivnosti:

Udeležili smo se usposabljanj v organizaciji MKGP in ARSKTRP s ciljem zmanjšanje morebitnih težav pri zaključevanju naložb mladih prevzemnikov. Sodelovali smo pri pripravi predlogov in idej za pripravo bodočih razpisov po letu 2020. Izvajali smo predstavitve razpisov za potencialne vlagatelje in širšo javnost ter zagotovili osebno svetovanje in informiranje o pogojih in zahtevah posameznih razpisov. Majhnim kmetijam in mladim prevzemnikom smo svetovali pri realizaciji poslovnih načrtov in pripravi zahtevkov za izplačilo ter pripravi letnih poročil. V ta namen smo informirali tudi preko medijev. V sodelovanju z Mrežo za razvoj podeželja smo animirali primere dobrih praks mladih prevzemnikov in jih vključili v promocijske aktivnosti za uspešnejše izvajanje naložb. Izvedeno je bilo svetovanje vlagateljem, da so pravočasno in pravilno pripravili zahteve.

2.5.1 POMOČ PRI PRIPRAVI VLOG, ZAHTEVKOV IN POROČIL O DOSEGANJU CILJEV IZ NASLOVA IZVAJANJA PODUKREPOV 6.1 IN 6.3 IZ PRP 2014 – 2020	Program	Poročilo	Indeks
Število in višina zaprosenih in odobrenih sredstev oddanih vlog (vir: AKTRP)	15	14	94
Število oddanih zahtevkov (vir: AKTRP)	20	17	85
Število oddanih poročil (vir: AKTRP)	20	40	200
Število izvedenih svetovanj	300	501	167
Število informiranj oz. izvedenih delavnic	2	1	50

Komentar tabele:

Vlagatelji na podukrep 6.1, mladi prevzemniki, imajo zelo veliko vprašanj in svetovanje v pravi smeri je v tem obdobju prevzema kmetije zelo pomembno. Uspešna izpolnitve zastavljenih načrtov pomeni odobritev zahtevka in osnova za naprej. V letu 2022 ni bil objavljen noben razpis 6.3, zato ni bilo izvedenih aktivnosti na tem javnem razpisu. Imajo pa kmetje veliko vprašanj o možnosti pridobivanja sredstev iz PRP.

2.5.2 POMOČ PRI PRIPRAVI VLOG, ZAHTEVKOV IN POROČIL O DOSEGANJU CILJEV IZ NASLOVA IZVAJANJA NALOŽBENIH PODUKREPOV

Izvedene aktivnosti:

Udeležili smo se usposabljanj v organizaciji MKGP in ARSKTRP s ciljem zmanjšanje morebitnih težav pri zaključevanju naložb. Sodelovali smo pri pripravi predlogov in idej za pripravo bodočih razpisov po letu 2020. Izvedli smo predstavitve razpisov za potencialne vlagatelje in širšo javnost ter zagotovili osebno svetovanje in informiranje o pogojih in zahtevah posameznih razpisov. Svetovali smo o realizaciji poslovnih načrtov in pripravi zahtevkov za izplačilo ter pripravi letnih poročil. To smo informirali tudi preko medijev.

2.5.2 POMOČ PRI PRIPRAVI VLOG, ZAHTEVKOV IN POROČIL O DOSEGANJU CILJEV IZ NASLOVA IZVAJANJA NALOŽBENIH PODUKREPOV	Program	Poročilo	Indeks
Število in vrednost višine zaprosenih in odobrenih sredstev oddanih vlog (vir: AKTRP)	20	45	225
Število oddanih poročil (vir: AKTRP)	20	72	360
Število izvedenih osebnih svetovanj	200	379	189,5
Število informiranj oz. izvedenih delavnic	2	10	500

Komentar tabele:

Svetovanje v povezavi z naložbenimi ukrepi SKP je zahtevno, vsaka vloga opredeljuje določen znesek finančnih sredstev za vlagatelja. Vlagatelji imajo zelo veliko vprašanj, ker je od uspešne izpolnitve zastavljenih načrtov odvisna odobritev zahtevka. Zaradi tega je delež časa, ki je temu namenjen bistveno večji od planiranega. Vsekakor je čas namenjen temu učinkovito porabljen.

2.5.3 DODATNE AKTIVNOSTI V ZVEZI Z IZVAJANJEM DRUGIH UKREPOV (SODELOVANJE, ORGANIZACIJE IN SKUPINE PROIZVAJALCEV TER SHEME KAKOVOSTI)

Izvedene aktivnosti:

Izvedli smo predstavitev razpisa v obliki interaktivnih - informativno-komunikacijskih delavnic ter zagotovili osebno svetovanje in informiranje o pogojih in zahtevah razpisov. Izvedli smo informiranje preko različnih medijev. Nudili smo strokovno pomoč pri razlagi pogojev in zakonskih okvirjev za povezovanje v OP in SP ter druge oblike povezovanja.

2.5.3 DODATNE AKTIVNOSTI V ZVEZI Z IZVAJANJEM DRUGIH UKREPOV (SODELOVANJE, ORGANIZACIJE IN SKUPINE PROIZVAJALCEV TER SHEME KAKOVOSTI)	Program	Poročilo	Indeks
Število izvedenih informiranj	1	6	600
Število izvedenih svetovanj	15	23	153,33
Število in vrednost višina zaprosenih in odobrenih sredstev oddanih vlog (vir: AKTRP)	0	/	/
Število in vrednost oddanih zahtevkov(vir: AKTRP)	0	3	/
Število oddanih poročil(vir: AKTRP)	0	/	/

Komentar tabele:

Izvedene aktivnosti so v skladu s pričakovanji. Z novimi generacijami postaja povezovanje smiselno zaradi pozitivnih ekonomskih učinkov povezovanja znotraj prehranske verige.

3. Svetovanje in pomoč pri uveljavljanju ukrepov kmetijske politike

3.1 Informiranje vlagateljev pri izvajanju ukrepov kmetijske politike v okviru zbirne vloge

3.1.1 INFORMIRANJE VLAGATELJEV PRI IZVAJANJU UKREPOV KMETIJSKE POLITIKE

	Program	Poročilo	Indeks
Število ur:	3.576	6.125	171

Izvedene aktivnosti:

Pred začetkov EIV smo upravičence informirali o novostih, načinu vlaganja zahtevkov ter obveznostmi, ki jih morajo izpolnjevati. Informiranje je bilo izvedeno tudi s prispevki v raznih medijih. Svetovali smo o predpisanih zahtevah ravnanja ter standardih za vzdrževanje zemljišč v dobrem kmetijskem in okoljskem stanju, o kmetijskih praksah, ki ugodno vplivajo na podnebje in okolje, o ohranjanju kmetijskih površin, varstva okolja v povezavi z ukrepi SKP. Svetovali smo o prilagajanju podnebnim spremembam. Večina časa v tej nalogi je namenjen osebnemu svetovanju vlagateljem zahtevkov. Vlagateljem smo nudili tudi svetovanje in pomoč pri urejanju GERK-ov, pripravi vlog za prenos plačilnih pravic, pripravi dopolnitev zbirnih vlog, interpretaciji odločb ter svetovali morebitne ugovore na izdane odločbe.

3.1.1 Informiranje vlagateljev pri izvajanju ukrepov kmetijske politike	Program	Poročilo	Indeks
Število usposabljanj	1	23	2300
Število osebnih svetovanj	2000	4423	221,15
Št. pripravljenih strokovnih gradiv, objav v medijih	2	5	250

Komentar tabele:

Svetovanje v povezavi z ukrepi SKP je obsežno področje dela. Vlagatelji ZV in zahtevkov imajo zelo veliko vprašanj, ker je od uspešnega izpolnjevanja pogojev odvisno plačilo. Ker je izvajanje ukrepov SKP zelo zahtevno je zaradi tega vedno, poleg strokovnih vprašanj, tudi nekaj o pogojih in obveznostih iz tega naslova. Zaradi tega je delež časa, ki je temu namenjen bistveno večji od planiranega. Še vedno je premalo samostojnih vlagateljev.

3.2 Neposredna plačila – zelena komponenta

3.2.1 NEPOSREDNA PLAČILA – ZELENA KOMPONENTA

	Program	Poročilo	Indeks
Število ur:	146	81	55

Izvedene aktivnosti:

Informiranje upravičencev z osebnim svetovanjem pred in ob EIV. Svetovanje kmetijam, ki jih tak ukrep zadeva, na temo zelene komponente, smo izvajali tudi v okviru tehnološkega svetovanja v poljedelstvu.

3.2.1 Neposredna plačila – zelena komponenta	Program	Poročilo	Indeks
Število usposabljanj (predavanja, tečaji, seminarji, delavnice, krožki)	0	0	/
Število osebnih svetovanj	30	30	100
Št. pripravljenih strokovnih gradiv, objav v medijih	1	1	100
Število kmetij	3	3	100

Komentar tabele:

Na območju Zavoda je velikih kmetij sorazmerno malo. Za te kmetije zagotavljamo lahko osebna svetovanja za izpolnjevanje zahtev zelene komponente.

3.3 Navzkrižna skladnost

3.3.1 NAVZKRIŽNA SKLADNOST

	Program	Poročilo	Indeks
Število ur:	3.567	880	25

Izvedene aktivnosti:

V okviru izvajanja nalog JSKS smo izvajali svetovanja iz vsebin navzkrižne skladnosti na določenem številu kmetij. Svetovanja smo prilagodili ugotovitvam kontrolnih institucij oz. najpogostejšim neskladjem. Spremljali smo zakonodajo, sodelovali z MKGP in se udeležili iz področij navzkrižne skladnosti. Izvedenih je bilo 142 pregledov izpolnjevanja NS na kmetijah.

3.3.1 Navzkrižna skladnost	Program	Poročilo	Indeks
Število usposabljanj (predavanja, tečaji, seminarji, delavnice, krožki)	0	0	/
Število osebnih svetovanj	120	142	118,33
Št. pripravljenih gradiv, objav v medijih	1	1	0

Komentar tabele:

Izvedenih je bilo predvideno število pregledov kmetij o izpolnjevanju zahtev iz navzkrižne skladnosti. Samoiniciativno se kmetje za to ne odločajo zato preglede izvajamo zgolj na našo pobudo. Kmetovalci kontrole ne želijo in so navkljub informiranju, da pregled kmetije in zapiskov, ki ga opravi kmetijski svetovalec, ni povezan s kontrolami ARSKTRP in drugih kontrolnih služb, nezaupljivi. Število porabljenih ur zato nalogo je manjše predvsem iz razloga, da so svetovanja o NS tudi sestavni del osebnih svetovanj v posameznih panogah. To pomeni, da se je svetovanje (tudi gradiva in izobraževanja) vključevalo pri vinogradništvu, sadjarstvu, poljedelstvu in varstvu rastlin (npr: gnojenje pri poljedelskih izobraževanjih, škropljenje trajnih nasadov). Na območju Zavoda je npr. več kot 6.300 kmetovalcev s potrdilom o ustreznem znanju uporabe FFS, ki obsega tudi del NS s področja uporabe, varovanja vodnih virov in evidenc.

4. Svetovanje in pomoč pri organizaciji in delovanju rejskih organizacij, organizacij pridelovalcev in drugih oblik proizvodnega združevanja kmetijskih pridelovalcev

4.1 Vzpostavljanje lokalnih partnerstev, organizacij proizvajalcev, drugih oblik proizvodnega združevanja in novih oblik združevanja kmetijskih pridelovalcev

	Program	Poročilo	Indeks
Število ur:	1.667	126	8

4.1.1 ORGANIZACIJE IN SKUPINE PROIZVAJALCEV (v nadaljevanju OP-ji in SP-ji) ter druge oblike povezovanja

Izvedene aktivnosti:

Pridelovalce smo spodbujali k skupni, organizirani pridelavi in trženju. Nudili smo strokovno pomoč pri razlagi pogojev in zakonskih okvirjev za povezovanje v OP in SP ter druge oblike povezovanja. Aktivno smo vključeni v delo rejskih organizacij ter zelenjavne in žitne verige v smislu strokovne podpore pri pripravi tehnologij pridelave oziroma reje ter tržnih pristopov.

4.1.1. Vzpostavljanje različnih oblik združevanja kmetijskih pridelovalcev	Program	Poročilo	Indeks
Število usposabljanj/delavnic/ogledov dobrih praks	1	4	400
Število osebnih svetovanj	20	55	275
Št. pripravljenih strokovnih gradiv, objav v medijih	0	0	/

Komentar tabele:

Sodelovanje zaenkrat, kljub spodbujanju in organizaciji predstavitev možnosti sofinanciranja delovanja zaenkrat še ni sprejeto s strani kmetovalcev. Pri mlajših je zainteresiranost večja. Ne glede na to pa svetovanja vedno vključujejo informiranje o smiselnosti sodelovanja primarnih pridelovalcev.

4.1.2 VARNA HRANA

Izvedene aktivnosti:

Na področju varne hrane smo svetovali o ukrepih za pridelavo varne hrane od pridelave, preko skladiščenja do prodaje/oddaje živil in predelave. Informirali smo o APK in drugih boleznih živali. Svetovali smo o označevanju živil. Z SDT sodelujemo pri certifikaciji izdelka z ZOP 'Sir Tolminc'. Izvedli smo usposabljanje svetovalcev za senzorično ocenjevanje. Izvedli smo ocenjevanja izdelkov iz mleka, sadja in žganih pijač.

4.1.2 Varna hrana	Program	Poročilo	Indeks
Število usposabljanj/delavnic/ogledov dobrih praks	1	0	/
Število osebnih svetovanj	40	2	5
Št. pripravljenih strokovnih gradiv, objav v medijih	1	0	/

Komentar tabele:

Število svetovanj je večje zaradi situacije z epidemijo COVID-19, ker so pridelovalci iskali informacije v povezavi z možnostjo prodaje. Odločitev za več usposabljanj na področju izvedbe in več ocenjevanj izhaja tudi iz razloga, da je poleg promocije izdelkov potrebno zagotavljati tudi ustrezno kvaliteto izdelkov.

4.2 DRUŠTVA, NEVLADNE ORGANIZACIJE IN AGRARNE SKUPNOSTI

	Program	Poročilo	Indeks
Število ur:	1.823	1.349	74

4.2.1 Delovanje društev, ki delujejo na področju kmetijstva, ter sodelovanju z nevladnimi organizacijami in agrarnimi skupnostmi, ter in izvedba državnih tekmovanj

Izvedene aktivnosti:

Na območju Zavoda je bolj ali manj aktivnih okrog 30 panožnih društev in društev kmečkih žena. V ugodnih epidemioloških razmerah je bilo organiziranih nekaj ocenjevanj izdelkov. Sicer pa permanentno sodelujemo, nudimo pa predvsem pomoč pri delovanju organov društva, organizaciji izobraževanj, strokovnih ekskurzij, razstav, ocenjevanj in prijavah na občinske kmetijske razpise.

4.2.1 Delovanje društev, ki delujejo na področju kmetijstva ter sodelovanje z nevladnimi organizacijami in agrarnimi skupnostmi ter izvedba državnih tekmovanj	Program	Poročilo	Indeks
Število usposabljanj/	0	25	
Število osebnih svetovanj	30	325	1083,33
Št. pripravljenih strokovnih gradiv, objav v medijih	1	7	700

Komentar tabele:

Glavni cilj dela z društvi je, da sodelujemo na strokovnem področju in da društvo uspešno zaživi samo in člani aktivno sami izvajajo svoj program dela in skrbijo za tehnično administrativni del.

4.2.2 SOCIALNO PODJETNIŠTVO

Izvedene aktivnosti:

Aktivnosti vključujejo svetovanje obstoječim in bodočim socialnim podjetjem pri ustanovitvi, registraciji in razvoju ter reševanju vprašanj glede pridobitve finančnih sredstev. Svetovanje se bo izvajalo v obliki osebnih svetovanj. V okviru promocije bomo sodelovali na prireditvah s tematiko vzpostavitve in delovanja socialnih podjetij v kmetijstvu in na podeželju. Sodelovali bomo pri povezovanju z institucijami, ki predstavljajo podporno okolje drugih socialnim podjetjem v Sloveniji. Del aktivnosti bo namenjen tudi pregledu in pripravi pobud za sprejem nacionalne zakonodaje, ki omogoča lažje vzpostavljanje in delovanje socialnih podjetij na kmetijskem področju.

4.1.2. Socialno podjetništvo	Program	Poročilo	Indeks
Število usposabljanj/delavnic/ogledov dobrih praks	0	0	/
Število svetovanj	20	0	/
Št. pripravljenih strokovnih gradiv, objav v medijih	1	0	/

Komentar tabele:

Razvoj socialnega podjetništva je dokaj odvisen od možnosti podpor, ki jih za takšen namen lahko zagotavljamo kot družba.

5. Svetovanje na področju kmetijskih in s kmetijstvom povezanih predpisov

	Program	Poročilo	Indeks
Število ur:	1.596	556	35

Izvedene aktivnosti:

Pripravili smo pripombe na osnutke predpisov in jih posredovali na SKS na KGZS. Sodelovali tudi na usklajevalnih sestankih. Sodelovali smo v strokovnih delovnih skupinah in v strokovnih odborih za posamezna področja v kmetijstvu (gradnje objektov, namakanje...). S podatki o stanju na terenu, predvsem kot posledica epidemije COVID-19, smo zagotavljali informacije MKGP kot pomoč pri pripravi ukrepov. Sodelovali smo pri pripravi ANEK-a. Aktivno smo sodelovali pri pripravi SN razvoja kmetijstva v naslednjem programskem obdobju.

Svetovanje na področju kmetijskih in s kmetijstvom povezanih predpisov			
5.1 Svetovanje na področju kmetijskih in s kmetijstvom povezanih predpisov	Program	Poročilo	Indeks
Število usposabljanj (predavanja, tečaji, seminarji, delavnice, krožki)	0	0	/
Število osebnih svetovanj	20	13	65
Št. pripravljenih strokovnih gradiv, objav v medijih	1	0	/
Št. strokovnih podlag za zakonodajne in druge dokumente	1	0	/
5.2 Strokovno sodelovanje z ministrstvi in drugimi javnimi inštitucijami pri pripravi predpisov, ki se nanašajo na kmetijstvo in razvoj podeželja vključno s predpisi na področju varstva narave in okolja ter upravljanje voda	Program	Poročilo	Indeks
Število usposabljanj (predavanja, tečaji, seminarji, delavnice, krožki)	1	0	/
Število osebnih svetovanj	30	4	13,33
Št. pripravljenih strokovnih gradiv, objav v medijih	1	10	1000
Št. aktivnosti	1	0	0
5.1.3 Ozaveščanje javnosti o pomenu podeželja več-namenskosti kmetijstva – tudi z vidika varovanja okolja	Program	Poročilo	Indeks
Število usposabljanj (predavanja, tečaji, seminarji, delavnice, krožki)	1	0	/
Število osebnih svetovanj	30	13	43,3
Št. pripravljenih strokovnih gradiv, objav v medijih	1	0	/
5.1.4 Izvajanje programov državnega pomena (statistika,..)	Program	Poročilo	Indeks
Število aktivnosti	1	16	1600

Komentar tabele:

Delež dodeljenih ur za to nalogo sorazmerno velik in tako kot pretekla leta ure za to nalogo nismo v celoti porabili. Zagotovo je del aktivnosti zabeležen tudi v posamezni strokovni panogi ker menimo, da so aktivnosti t.i. horizontalno povezane z njimi.

6. Vodenje, koordinacija, usposabljanje

	Program	Poročilo	Indeks
Število ur:	8.466	18.435	218

Izvedene aktivnosti:

Za usklajeno delo vseh zaposlenih na izvajanju programa dela smo se udeležili kolegijev vodij oddelkov na SKS na KGZS, pripravili mesečna poročila, vsak svetovalec in za oddelek, pripravili polletno in letno poročilo. Pripravili smo tudi druge vrste zahtevanih poročil, program dela oddelka ter izvajali usposabljanja zaposlenih

v oddelku organiziranih s strani MKGP, KGZS, izvajalcev drugih javnih služb in raziskovalno izobraževalnih institucij v Sloveniji in tujini. Organizirali smo interna izobraževanja, kolegije in sodelovali pri razvoju kadrov ter, izvajali nadzor zaposlenih.... Indeks pri številu usposabljanj je večji, ker smo v programu dela planirali le število usposabljanj, načrtovanih s strani SKS na KGZS, svetovalci pa so se udeležili tudi izobraževanj, ki so se med letom izkazala za vredna udeležbe. Pomemben delež časa je bil namenjen tudi sodelovanju z različnimi institucijami in svetovanju priprave za pridobitev NPK.

6.1.Vodenje, usmerjanje in koordinacija			
Vodenje in koordinacija (vključno s pripravo programa dela in poročanja)	Program	Poročilo	Indeks
Število sestankov, kolegijev...	6	15	250
Število navodil, obrazcev, obvestil, orodij, protokolov...	4	761	19025
Svetovanje v zvezi s pridobitvijo NPK (izpolnjuje samo SKS)	0	92	/
6.1.2 Organizacija strokovno pospeševalnih in promocijskih dogodkov in prireditev: Letni posvet JSKS, sejem AGRA, organizacija drugih strokovnih posvetov in okroglih miz,...			
Število prireditev	1	17	100
6.1.3 Sodelovanje koordinatorjev JSKS s koordinatorji JS strokovnih nalog v proizvodnji kmetijskih rastlin in koordinatorji drugih JS ter MKGP			
Število sodelovanj	4	93	2325
Sodelovanje z drugimi ministrstvi in izvajalci drugih javnih služb, razvojno strokovnih nalog ali raziskovalnega dela ter z organizacijami, katerih delo se nanaša na delovanje JSKS doma in v tujini	Program	Poročilo	Indeks
Število sodelovanj	4	265	6625
6.1.4 Sodelovanje v strokovnih delovnih skupinah in v strokovnih odborih za posamezna področja v kmetijstvu in s kmetijstvom povezanimi področji.			
Število sodelovanj	12	93	775
6.1.5 Sodelovanje z MKGP in ARSKTRP pri izvedbi delavnic s kmeti po posameznih KGZ o kmetijsko-okoljsko-podnebni problematiki			
Število sodelovanj	1	1	100
6.2 Usposabljanje svetovalcev			
Permanentno usposabljanje kmetijskih svetovalcev na seminarjih, delavnicah...- število sodelovanj	Program	Poročilo	Indeks
Število	20	599	2995
Usposabljanje svetovalcev po metodi CECRA - število	Program	Poročilo	Indeks
Število	2	3	150
Udeležba svetovalcev na ogledih dobrih praks - število	Program	Poročilo	Indeks
Število	2	1	50

Komentar tabele:

Zaradi epidemije COVID-19 smo načine usposabljanj v času epidemije prilagodili in izvajali preko e-načinov komuniciranja. Tudi v letu 2022 smo del usposabljanj izvajali na enak način. Nekateri dogodki so bili odpovedani oz. preloženi na ugodnejši čas. Spremenjene razmere komunikacije in organiziranja delovanja in prenosa znanja so posledično zahtevala več časa v navedeni nalogi.

7. Naloge po ceniku ministra

	Program	Poročilo	Indeks
Število ur:	10.525	5.913	56

Izvedene aktivnosti:

Izvedli smo EIV22 in pripravili načrte, analize, bilance in dokumente glede na potrebe in v manjšem obsegu tudi na naše priporočilo. Pripravljali smo mnenja za spremembo občinskega prostorskega načrta, mnenja za

napravo trajnega nasada za SKZGRS, izračun dohodka kot priloga k vlogi za pridobitev statusa kmeta, mnenje za izvedbo prireditve v prostoru, itd.

Gnojenje z upoštevanjem okoljskih zahtev, vključno z izdelavo gnojilnih načrtov, bilanc gnojil, jemanjem vzorcev na terenu in izvajanjem talnih in rastlinskih testov, ter izdelavo načrtov kolobarja, po ceniku ministra	Program	Poročilo	Indeks
Število	20	96	480
Elektronsko izpolnjevanje in elektronska vložitev zbirne vloge po ceniku ministra.	Program	Poročilo	Indeks
Število	7150	7147	100
Priprava analiz in mnenj za uporabnike, na področju kmetijskih in s kmetijstvom povezanih predpisov	Program	Poročilo	Indeks
Število	30	188	627

Komentar tabele:

Število aktivnosti je odvisno tudi od interesa, ki nemalokrat izhaja iz zahtev zapisanih v raznih predpisih. Izvajali smo ogled na terenu po predhodnem dogovoru s strankami (suša, pregled fenofaz rasti, spremljanje škodljivcev...). Za sprejem vzorcev v analize v laboratoriju smo sprejeli postopek za varno oddajo vzorcev. Aktivno smo izvajali komunikacijo in usposabljanja preko aplikacija za izvajanje videokonferenc (ZOOM, MS teams, Cisco Webex...). V spomladanskih mesecih smo izvajali pomoč pri izpolnjevanju zbirnih vlog in za kmete opravili vnose. V spomladanskem obdobju smo zajeten delež lastnih in investicijskih sredstev MKGP namenili nakupu IKT opreme za nemoteno izvajanje dela. V letu 2020 in 2021 smo zaradi spremenjenih razmer in omejitev naredili pomemben korak k digitalizaciji načina. Temu smo se uspešno prilagodili in prav tako tudi večina uporabnikov naših storitev.

Oddelek za živinorejo

Vodja oddelka: Pavla Plesničar, univ.dipl.inž.zoot.

Na oddelku je bilo v letu 2022, vključno z vodjo oddelka, 23 zaposlenih (21,63 PDM), od tega 11 na terenu (kontrolorji), junija je pripravništvo zaključil selekcionist, ki odtlej dela na področju govedoreje.

Oddelek za živinorejo je preteklo leto posloval z večjim mankom prihodkov nad odhodki. Vzrok je večja nabava krme zaradi katastrofalne suše ter povišanje cen krme in energentov. Na PP 540610 – strokovne naloge v živinoreji smo prejeli 5% več sredstev na račun višjih stroškov energentov.

Stalež vse govedi na Primorskem je v preteklem letu zaradi suše padel za 1650 živali, število krav se je zmanjšalo za 580. Konec leta so rejci redili 11.394 krav. Zaskrbljujoč je padec števila čistopasemskih krav, teh je samo še 49%. Nekoč glavna, rjava pasma predstavlja le še slabih 18% staleža krav. Število rejcev še vedno pada (število kmetij s kravami se je iz 1.611 v letu 2021 zmanjšalo na 1.556 v letu 2022).

Stalež drobnice še vedno pada. Skupno število odraslih ovc in koz je konec leta 2022 znašalo 25.000, kar je 6% manj kot v letu prej. Vzrokov je več, prednjačita opuščanje reje zaradi starosti rejcev ter prisotnost zveri.

1.1 JAVNI DEL

V nadaljevanju sledi tabelarni prikaz primerjave fizičnih in finančnih podatkov o opravljenih nalogah za leto 2022 glede na načrtovan program.

Tabela 1: Letno poročilo 2022 o opravljenem delu na področju strokovnih nalog v govedoreji p.p.5406

Naloga	Planirane naloge		Realizacija nalog		Priliv proračunskih sredstev		Indeks št.	Indeks	Indeks
	število	vrednost	število	vrednost	število	vrednost	realizacija / plan	realizacija / plan	priliv/plan
Kontrola mlečnosti	34.314	297.502,38	34.609,00	300.060,00	34.284,13	297.243,45	100,86	100,86	99,91
Kontrola mlečnosti v nadkontroli	413	7.161,42	418,00	7.248,12	413,00	7.161,42	101,21	101,21	100,00
Preverjanje porekia in biološki test	3.903	7.806,00	3.946,00	7.892,00	3.903,00	7.806,00	101,10	101,10	100,00
Preizkušnja potomcev	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Lastna preizkušnja na testni postaji	12	149.314,68	12,00	149.314,68	12,00	149.314,68	100,00	100,00	100,00
Ocenjevanje lastnosti zunanosti	300	5.934,00	312,00	6.171,36	300,00	5.934,00	104,00	104,00	100,00
Ocenjevanje lastnosti zunanosti in ocena ter odbira plemenic mesne pasme	250	4.945,00	255	5.043,90	250,00	4.945,00	102,00	102,00	100,00
Kontrola prireje mesa	340,00	5.956,80	340,00	5.956,80	340,00	5.956,80	100,00	100,00	100,00
Strokovno vodenje	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
SKUPAJ		478.620,28		481.686,86		478.361,35			

Vir: Kmetijsko gozdarski zavod Nova Gorica

Vse naloge so bile v celoti realizirane. Največjo težavo smo imeli pri izvajanju AT4, saj je število krav zaradi suše od poletja dalje zmanjševalo. Novembra je bilo 236 krav manj kot marca 2022. S pravilno prerazporeditvijo nalog smo plan izpolnili. Poreklo je bilo preverjeno pri 3.903 teletih (lani 3.750), opravljeno je bilo 34.609 mlečnih kontrol (lani 34.944) in 340 tehtanj pri govedu (lani 300). Lastnosti zunanosti smo ocenili pri 567 živalih mlečnih in mesnih pasem (lani skupaj 658).

Vhlevili smo 111 bikcev (lani 97), od tega 46 črno bele pasme, 29 rjave in 36 bikcev mesne pasme. Glede na kapacitete vzrejališča in potrebe po mladih bikih za OC in naravni pripust je število vhlevljenih bikcev RJ in ČB pasme preveliko. Vhlevitve bikcev mesnih pasem so odvisne od števila primernih bikcev pri rejcih, njihove pripravljenosti za prodajo bikca v vzrejališče ter ocene prodaje. Nov rejski program rejcu omogoča prodajo bikca za pleme brez direktnega testa.

Celo leto smo, na stroške vzrejališča, opravljali genske analize preverjanja porekla ter določene dedne napake. Vhlevljali smo bikce s potrjenim poreklom in proste dednih napak. Pri rjavi pasmi smo nadaljevali z vhlevljanjem genomske testiranih bikcev. Podatki, pridobljeni na ta način, so zanesljivejši in omogočajo strožjo selekcijo.

Tabela 2: Letno poročilo 2022 o opravljenem delu na področju strokovnih nalog pri reji drobnice p.p.5406

Naloga	Planirane naloge		Realizacija nalog		Priliv proračunskih		Indeks št.	Indeks	Indeks
	število	vrednost	število	vrednost	število	vrednost	realizacija / plan	realizacija / plan	izplačilo / plan
Kontrola reprodukcije	3.800,00	13.794,00	3.757,00	13.637,91	3.757,00	13.637,92	98,87	98,87	98,87
Odbira in sprejem plemenskih živali v rodovniško knjigo	919,00	4.420,39	1.843,00	8.864,83	919,00	4.420,39	200,54	200,54	100,00
Selekcija	490,00	23.020,20	682,00	32.040,36	490,00	23.020,20	0,00	0,00	0,00
Preverjanje porekla	4.035,00	12.024,30	4.495,00	13.395,10	4.034,99	12.024,27	111,40	111,40	100,00
Kontrola mlečnosti	10.900,00	135.160,00	12.105,00	149.937,84	10.900,00	135.159,98	111,06	110,93	100,00
Investicije	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
SKUPAJ		188.418,89		217.876,04		188.262,76			

Vir: Kmetijsko gozdarski zavod Nova Gorica

Naloga kontrola reprodukcije ni bila opravljena v celoti zaradi izpada jagnjitev v treh tropih. Vse ostale naloge so bile opravljene, največji presežek je nastal pri nalogi Selekcija, ki jo opravljamo za območje Primorske, zavoda Kranj in dela zavoda Ljubljana zaradi vstopa novih rejcev v kontrolo. Posledično je bilo opravljeno tudi večje število odbir in sprejema plemenskih živali v rodovniško knjigo. Analize mleka za drobnico smo tudi v letu 2022 opravljali za vso Slovenijo. Poreklo je bilo preverjeno pri 4.495 jagnjetih/kozličih (lani 3.480), 12.058 mlečnih kontrol (lani 12.338) in par tisoč tehtanj pri drobnici. Nalogo zbiranja podatkov o tehtanjih smo opravili, kljub temu, da ni bila financirana, saj, v nasprotnem primeru, ne bi v Sloveniji imeli nobenih podatkov o prirastih ovc in koz.

1.2 TRŽNI DEL

Pri tržnih dejavnostih je bil poudarek na kakovostnem delu v vzrejališču mladih plemenskih bikov ter iskanju novih kupcev. V laboratoriju za mleko smo veliko časa namenili pridobitvi novih odjemalcev. Laboratorij za mleko s svetovalnico vztrajno povečuje prihodke in uspešno pridobiva nove stranke, ki se ukvarjajo s sirarstvom. Za prodajo ušesnih znamk je bilo leto 2022 kar uspešno. Še vedno intenzivno delamo na pridobivanju novih strank, vsi zavodi so v letu 2022 sodelovali z nami.

Tabela 4: Letno poročilo 2022 o opravljenem delu na področju strokovnih nalog v vzrejališču mladih plemenskih bikov

Naloga	Planirane naloge		Realizacija nalog		Priliv proračunskih in		Indeks št. nalog	Indeks vrednost	Indeks
	število	vrednost	število	vrednost	število	vrednost	realizacija / plan	realizacija / plan	priliv/plan
Lastna preizkušnja na testni postaji-proračun	12,00	149.314,68	12,00	149.314,68	12,00	149.314,68	100,00	100,00	100,00
Lastna preizkušnja na testni postaji-trg	60,00	102.000,00	64,00	138.984,59			106,67	136,26	0,00
Skupaj proračunski in neproračunski del		251.314,7		288.299,3		149.314,7			

Vir: Kmetijsko gozdarski zavod Nova Gorica

Od 106 izhlevljenih bikov (lani 90) je bilo 60% prodanih za pleme, 6 plemenjakov je bilo prodanih za naravni pripust na Hrvaško. V letu 2022 je bilo na osemenjevalni center Preska prodano enako število bikov kot v preteklem letu (21), prodaja bikov za naravni pripust je upadla. Pri črno beli pasmi je nastal velik problem zaradi previsokega sorodstva plemenjaka s plemenicami v čredi, katerega posledica je izločitev večjega števila odličnih bikov. S tako kritično situacijo smo se srečali prvič. Za bike limuzin ter šarole pasme smo organizirali licitacijo, ki je bila zelo uspešna.

Poskrbeli smo, da lastnik plemenjaka dobi Zootehniško spričevalo v skladu z Uredbo (EU) 2016/1012 za trgovino s čistopasemskimi plemenskimi živalmi vrste govedo (*Bos taurus*).

V letu 2022 nismo uvozili bikcev za vzrejališče, več rejcem pa smo pomagali pri uvozu plemenjakov šarole pasme iz Francije.

Tabela 5: Letno poročilo 2022 o opravljenem delu na področju strokovnih nalog Laboratorija za mleko

Naloga	Planirane naloge		Realizacija nalog		Priliv drugih	Indeks št. nalog	Indeks vrednost	Indeks
	število	vrednost	število	vrednost	število	realizacija / plan	realizacija / plan	priliv/plan
Analize mleka na vsebnost maščobe, beljakovin, somatskih celic in sečnine	3.450,00	18.595,50	3.146,00	16.958,41		91,19	91,20	

Vir: Kmetijsko gozdarski zavod Nova Gorica

Število analiz v letu 2022 je bilo nižje od planiranih zaradi manjšega števila krav v kontroli (zaradi suše je število krav v jesenskem času padlo za skoraj 10%). Rejem zaračunamo dejansko opravljene analize.

V celoti je Laboratorij za mleko opravil 62.500 vzorcev mleka za potrebe spremljanja prireje mleka in v vlogi podizvajalca ter za plačevanje mleka. Slovenska akreditacija je ponovno potrdila Preizkusni laboratorij, akreditiran pri njej, reg. št. LP-027 brez zadržkov. V letu 2022 smo pri delu v laboratoriju uporabljali aparature MILKOSCAN 6000 FT in FOSSOMATIC 5000 ter BACTOSCAN FC 50. S temi aparaturami rejcem in drugim odjemalcem omogočamo dostop do hitrejšje in cenejše analize mleka. Vsi parametri za kontrolo kakovosti mleka so rejcem in drugim odjemalcem posredovani po elektronski ali običajni pošti v roku 48 ur po odvzemu vzorcev. Rejem nudimo storitev zgodnjega ugotavljanja brejosti, ki jo izvaja podizvajalec KGZS – Murska Sobota.

Tabela 6: Letno poročilo 2022 o opravljenem delu na področju strokovnih nalog označevanja domačih živali

p.p.130029	Planirane vrednosti		Opravljene vrednosti	
	Št. nalog	Vrednost	Št. nalog	Vrednost
Registracija govedi	4.123,00	1.113,21	2.862,00	772,74

Vir: Kmetijsko gozdarski zavod Nova Gorica

Stalež krav na območju Zavoda je bil več let stabilen. Upamo, da bo lanski izpad zaradi suše uspešno nadomeščen. Število označitev pada zaradi vedno večjega števila rejcev, ki označujejo sami (črede krav dojilj, večje črede krav molznic). Leta 2022 smo registrirali 30% manj živali od planiranih, kar potrjuje navedeno. Za rejce, ki sami označujejo in nimajo dostopa do VOLOS-a, opravljamo registracijo živali.

V letu 2022 je oddelek izvajal aktivnosti v transnacionalnem projektu WOOL v okviru Jadransko jonskega Programa sodelovanja. V projektu imamo aktivno vlogo pri vodenju delovnega paketa 2. Na sejmu v Gornji Radgoni smo v hali ZDRDS predstavili projekt WOOL in udeležencem predstavljali volno in možnosti njene uporabe. Sodelovali smo na ocenjevanju sirov v okviru Kmečkega praznika v Tolminu. On-line smo sodelovali na European Wool day (druga evropska konferenca o ovčji volni). V okviru projekta LAS Dobimo se na tržnici 4 smo za rejce in rokodelce izvedli predavanje o potencialih in možnostih uporabe ovčje volne. Udeležili smo se Posveta o reji drobnice v Dobrni ter posveta Genska banka v Knežaku. Nadaljevali smo z aktivnostmi na EIP projektu "Uvedba nacionalnega genomskega obračuna plemenskih vrednosti s kombinirano referenčno populacijo za slovensko rjavo in črnobelo pasmo govedu", ki se je konec novembra zaključil. V ovemburu smo začeli izvajati naloge za popis in registracijo drobnice za vzpostavitev novega CRD.

Sodelovali smo na prireditvah in drugih strokovnih dogodkih. V živo smo uspešno izpeljali prodajni sejem govedu v Tolminu (nadaljevali smo prakso iz preteklega leta – za vse živali smo predhodno izdelali video posnetek, ki je bil vključno s podatki objavljen na CPZ Govedo par dni pred licitacijo). Predstavljali smo se na sejmih v Komendi in AGRA.

Rejcem smo tekom celega leta nudili svetovanje pri nabavah plemenskega materiala doma in v tujini. Uspešno smo uporabljali tehnologijo za komunikacijo preko spleta (zoom, cisco webex, whatsapp). Objavljali smo članke v strokovni reviji Drobnica, ter strokovni članek v Kmečkem glasu, in primerno predstavljali naše delo v radijskih kmetijskih oddajah. Nadaljevali smo intenzivno sodelovanje s Furlanijo - Julijsko krajino ter rejskimi organizacijami v Nemčiji, Avstriji in na Hrvaškem. Vso tehnično podporo kmetijam smo lahko izvedli s strokovno usposobljenimi ljudmi, s tem, da smo pripravljeni vložiti veliko truda za čimbolj kakovostno in pravočasno opravljeno delo.

Svetovalnica "Od mleka do sira" je zaživela. Z novo pridobitvijo nudimo sirarjem in mlekarjem celostno podporo na poti »Od mleka do sira«; od analize mleka, kot temelj kakovosti, do ponudbe vsega, kar sirarji potrebujejo pri predelavi mleka.

S podjetjem SLEDAT sodelujemo pri razvoju opreme za digitalizacijo mlečne kontrole pri drobnici.

Oddelek za varstvo rastlin

Vodja oddelka: dr. Ivan Žežlina

Poročilo o izvedbi in rezultatih strokovnih nalog Oddelka za varstvo rastlin, ki se financirajo iz proračunskih postavk je bilo narejeno za naročnika strokovnih nalog Upravo RS za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin (poročilo je na vpogled pri vodji Oddelka za varstvo rastlin). V povzetku so navedeni vsi sklopi nalog, izvedeni v letu 2022:

A. Naloge zdravstvenega varstva rastlin po javnem pooblastilu

A.1. Priprava in izvajanje programov preiskav za karantenske škodljive organizme (Financiranje iz PP 221069, 221070 in 130036)

KGZS - Zavod GO je v letu 2022 na območju Primorske opravljal delo v skladu s Programi preiskav za ugotavljanje navzočnosti škodljivih organizmov rastlin (dokument RS, MKGP, UVHVVR, št. U34304-9/2022-1 z dne 28.02.2022).

A.2. Naloge laboratorijskih preiskav (Financiranje iz PP 130036 in 130050)

Laboratorijske preiskave rastlin, rastlinskih proizvodov in nadzorovanih predmetov so se izvajale na uradnih vzorcih zaradi diagnostike škodljivih organizmov s seznama I.A, II.A, I.B in II.B iz Prilog I in II Direktive Sveta 2000/29/ES (z vsemi spremembami), vzorcih odvzetih v okviru programov preiskav in drugih rastlinskih škodljivih organizmov, za katere je laboratorij pooblaščen.

A.2.1 Laboratorijske preiskave vzorcev odvzetih v okviru programov preiskav

V letu 2022 smo v okviru programov preiskav analizirali skupno 262 vzorcev ŠO: program preiskav *Anastrepha ludens* 49 vzorcev, program preiskav *Rhagoletis pomonella* 77 vzorcev, program preiskav *Bacterocera dorsalis*: 56 vzorcev, program preiskav *Bacterocera zonata*: 56 vzorcev, program preiskav *Bactericera cockerelli*: 24 vzorcev. Vsi pregledani vzorci so bili negativni, prisotnost ŠO iz programov preiskav ni bila potrjena.

A.2.2 Laboratorijske preiskave – ostala diagnostika

V okviru ostalih diagnostičnih preiskav smo obravnavali 27 vzorcev organizmov iz skupine gospodarsko škodljivih organizmov, novih ŠO, neznani vrst brez fitosanitarnega pomena, idr. Diagnoza vzorcev in vodenje dokumentacije je potekalo v skladu s poslovníkom kakovosti. Podatki o izvedeni uradni diagnostiki so vneseni v podatkovno bazo FitoNadzor.

A.2.3 Laboratorijske preiskave inšpekcijskih vzorcev

V okviru diagnostike inšpekcijskih vzorcev je bil v letu 2022 obravnavan in analiziran 1 vzorec nadzorovanih škodljivih organizmov.

A.2.4 Vodenje referenčnih zbirk za določanje škodljivih organizmov

Sestavni del diagnostike je tudi izdelava in vzdrževanje zbirk ugotovljenih škodljivih žuželk, pršic ter drugih škodljivih organizmov rastlin ter zaradi možnosti primerjave tudi nekaterih neškodljivih vrst. Zbirke se obravnavajo in vzdržujejo kot referenčne zbirke. Podatki o zbirkah preparatov so urejeni v excelovi podatkovni bazi. Vsak preparat v zbirki je opremljen z enotno, neponovljivo številko ter podatki o latinskem poimenovanju vrste in družine, podatki o lokaciji, datum vzorčenja, gostiteljski rastlini, podatki o vzorčevalcu in determinatorju.

A.3. Strokovna podpora UVHVVR (Financiranje iz PP 130036)

Strokovna podpora se je izvajala v obliki spremljanja nekaterih ključnih škodljivih organizmov rastlin, priprave strokovnih mnenj, podlag in izdelave navodil za njihovo obvladovanje ter strokovnih konzultacij, kot tudi sprotne obveščanja UVHVVR o novih najdbah ali drugih pojavih škodljivih organizmov na območju Slovenije. V tem sklopu so bile izvedene naslednje naloge:

A.3.1 Strokovno sodelovanje in izobraževanje na nacionalni, EU in mednarodni ravni

V okviru sodelovanja KGZS – Zavod GO v raznih telesih EU in sodelovanja s podobnimi inštitucijami v tujini, so bile v letu 2022 izvedene naslednje aktivnosti: sodelovanje z italijanskimi strokovnjaki (ERSA – Servizio fitosanitario e chimico, ricerca, sperimentazione e assistenza tecnica, izmenjava izkušenj in znanja),

sodelovanje z Univerzo v Modeni - Dipartimento di Scienze della Vita - reševanje problematike marmorirane smrdljivke, sodelovanje v projektu EUPHRESCO *Hitre metode za identifikacijo karantenskih plodovih muh - Tephritidae*, sodelovanje in aktivno sodelovanje na raznih WEB seminarjih.

A.3.2 Problematika drugih škodljivih organizmov ki se pojavljajo na ozemlju Slovenije ali v državah EU in pomenijo nevarnost za zdravstveno varstvo rastlin v Sloveniji

Spremljanje navzočnosti kljunatega oljkovega rilčkarja (*Rhodocyrus cribripennis*) na območju Slovenske Istre, spremljanje marmorirane smrdljivke (*Halyomorpha halys*), spremljanje figovega rilčkarja (*Aclees taiwanensis*), poskusi v zvezi z zatiranjem pavjega očesa pri oljkah, spremljanje glivičnih bolezni lesa in plodov oljk in virusnih bolezni vinske trte ter sodelovanje pri pripravi statistično zanesljive preiskave za bakterijski ožig oljk (*Xylella fastidiosa*) na podlagi tveganja.

A.3.3 Druge naloge zdravstvenega varstva rastlin

V okviru drugih nalog zdravstvenega varstva rastlin smo aktivno sodelovali na srečanjih strokovnih skupin, na različnih kongresih in strokovnih prireditvah. Izvajali smo strokovno koordinacijo pri izvajanju nalog med KGZS - Zavod GO in UVHVVR. Pregledani in posodobljeni so bili podatkovni listi za nekatere ŠO: *Anastrepha ludens*, *Bactericera cockerelli*, *Bactrocera dorsalis*, *Bactrocera zonata*, in *Rhagoletis pomonella*.

B. Naloge javne službe zdravstvenega varstva rastlin po koncesijski pogodbi (Financiranje iz proračunske postavke 130053)

B.1 Opazovanje in napovedovanje škodljivih organizmov

KGZS Zavod GO je s pogodbo št. 2337-14-000069 in odločbo št. U014-16/2021/8 z dne 23.12.2021 pridobil koncesijo za izvajanje javne službe za varstvo rastlin. Osnovne naloge, ki jih je Oddelek za varstvo rastlin izvajal v letu 2022 so bile naslednje:

B.1.1 Spremljanje razvoja škodljivih organizmov, ugotavljanje prisotnosti in razširjenosti škodljivih organizmov in spremljanje fenoloških faz kmetijskih rastlin

V okviru te naloge se je izvajalo opazovanje in napovedovanje bolezni in škodljivcev v vinogradništvu, sadjarstvu in poljedelstvu. Aktualne informacije o zdravstvenem stanju in potrebnih ukrepih so se objavljale na odzivniku 090-93-98-15, na spletni strani KGZS Zavod GO < <http://www.kmetijskizavod-ng.si/nasveti>>, na spletni strani <http://agromet.mkqp.gov.si/pp/Notices?CenterID=5&year=2023> in preko SMS sporočil. O tem je bilo izdelano podrobno zaključno poročilo, v katerem so zbrani vsi pomembni dogodki in ukrepi v pretekli sezoni. Poročilo je dostopno na Oddelku za VR in na UVHVVR.

B.1.2 Zbiranje in analiziranje podatkov spremljanja škodljivih organizmov in fenoloških faz rastlin ter agrometeoroloških podatkov in upravljanje z modeli za napovedi

V okviru te naloge se je izvajalo vzdrževanje lokalne mreže merilnih vremenskih postaj in drugih naprav za območje Primorske, vzdrževanje infrastrukture informacijske podpore za zajem, zbiranje in obdelavo podatkov iz prejšnje alineje. V mreži agrometeoroloških postaj Adcon je bilo v letu 2022 na območju Primorske 20 merilnih mest. Preko postaj se zajemajo vsi potrebni meteorološki podatki za napovedovanje najpomembnejših bolezni in nekaterih škodljivcev kmetijskih rastlin.

B.1.3 Vzpostavitev sistema digitalizacije spremljanj fenologije rastlin in škodljivih organizmov

Vzpostavljen je bil sistem za spremljanje fenologije rastlin in škodljivih organizmov za nekatere kmetijske rastline. Podatki se beležijo v UVH-apl aplikaciji in so dostopni na prostorskem prikazu lokacij spremljanj z zadnjimi vrednostmi parametrov in opazovanj iz agrometeorološkega trikotnika: meteo podatek, fenologija in razvoj ŠO.

B.1.4 Vzdrževanje Adcon postaj in senzorjev

V okviru te naloge se je izvajalo vzdrževanje lokalne mreže merilnih vremenskih postaj in drugih naprav za območje Primorske in vzdrževanje infrastrukture informacijske podpore za zajem, zbiranje in obdelavo podatkov iz prejšnje alineje B.1.2.

B.1.5 Sodelovanje s kmetijsko svetovalno službo pri prognozi

Služba za varstvo rastlin je za območje Primorske pripravila izhodišča in tekom rastne sezone koordinirala delo. Kmetijska svetovalna služba je v letu 2022 v okviru omenjene strokovne naloge sodelovala pri različnih nalogah varstva rastlin.

B.2 Prognozična oprema

V letu 2022 je bila za potrebe prognozične službe nabavljena vsa predvidena oprema po programu za podporo pri prognozi rastlinskih ŠO za leto 2022.

B.3 Strokovne naloge, povezane z obvladovanjem škodljivih organizmov (Financiranje iz proračunske postavke 130053)

Opravljenе so vse naloge, ki so bile opredeljene v Programu strokovnih nalog za leto 2022:

- Integrirano varstvo tistlin pred ŠO (problematika zatiranja listnih uši in krvave uši na jablani in 15 drugih).
- Strokovna gradiva in portal IVR (prenosa znanja, smernice, tehnološki listi, priporočila za obvladovanje škodljivih organizmov).
- Strokovno sodelovanje in izobraževanje na nacionalni ravni (npr. posveti, strokovne skupine) - sodelovanje z drugimi javnimi službami na področju kmetijstva (JS v vrtnarstvu, JS v poljedelstvu, JS v vinogradništvu, JS v sadjarstvu, JS v oljarstvu, JSKS), sodelovanje v delovnih in strokovnih skupinah.
- Prenos znanja (svetovanje in usposabljanje kmetijskih svetovalcev in pridelovalcev) - kakovostna strokovna podpora v skladu z načeli dobre prakse varstva rastlin in dobro kmetijsko prakso ter veljavno zakonodajo. Zagotavljanje izobraževanja imetnikov rastlin s področja zdravstvenega varstva rastlin, za uspešno obvladovanje rastlinskih bolezni in škodljivcev ob hkratnem odgovornem odnosu do okolja.

C. Razvojni projekti in druge tržne dejavnosti

C.1 CRP V4-2002: Obvladovanje marmorirane smrdljivke (*Halyomorpha halys*) v Sloveniji

C.2 CRP V4-2003: Q-ENTRY - Vpeljava hitrih testov za identifikacijo karantenskih škodljivih organizmov, povzročiteljev bolezni in poškodb na rastlinah

C.3 CRP V4-2225: Ukrepi za preprečevanje nadaljnega širjenja zlate trsne rumenice

C.4 CRP V4-2226: Ukrepi za zmanjšanje rabe kemičnih FFS v vinogradništvu

E. Usposabljanja na podlagi koncesij in odločb

E.1. Osnovno usposabljanje odgovornih oseb in preglednikov zdravstvenega varstva rastlin

Zavod je z odločbo UVHVVR št. 430-68/2006/7 z dne 05.03.2007 imenovan za izvajalca programov osnovnega in nadaljnega strokovnega usposabljanja za odgovorne osebe in preglednike za zdravstveno varstvo rastlin (ZVR). V letu 2022 je bil na podlagi te odločbe organizirano in izvedeno 1 usposabljanje: osnovno usposabljanje za inšpektorje, odgovorne osebe in preglednike zdravstvenega varstva rastlin.

E.2. Usposabljanje za izvajalce ukrepov varstva rastlin

Usposabljanje izvajalcev ukrepov zdravstvenega varstva rastlin, prodajalcev FFS in svetovalcev FFS se izvaja v okviru Oddelka za kmetijsko svetovanje in Oddelka za varstvo rastlin. Oddelek za varstvo rastlin je v letu 2022 sodeloval pri izvedbi osnovnih usposabljanj za izvajalce ukrepov varstva rastlin ter obnovitevenemu usposabljanju za prodajalce v naslednjem obsegu:

- 6 osnovni 16 urni tečajji za izvajalce ukrepov varstva rastlin
- 16 obnovitveni 10 urni tečaj za svetovalce

Oddelek Agroživilski laboratorij

Vodja oddelka: Tamara Rusjan, univ.dipl.inž.agr.

V Agroživilskem laboratoriju (AŽL) smo imeli v letu 2022 sledeče zastavljene cilje:

1. POZITIVNO FINANČNO POSLOVANJE
2. VZDRŽEVANJE AKREDITACIJE, AKREDITACIJA METODE
3. ŠIRJENJE PONUDBE IN IZBOLJŠEVANJE NEAKREDITIRANIH METOD

Na finančno poslovanje AŽL je v letu 2022 vplivalo več dejavnikov:

- amortizacijska stopnja nove aparature WINEWFLEX (hitra in natančna analitika vina).
- nakup nove opreme Anton Paar (hitra in natančna analitika)
- zaposlitev nove delavke (analitik)

Nemoteno delovanje opreme je osnovno pravilo za nemoten potek dela v AŽL. Nabava nove opreme že v letu 2019 (Winescan) se je pokazala kot zelo pozitivna odločitev vendar imamo tudi v letu 2022 precej težav s stabilnostjo aparature WSC. V mesecu juliju in oktobru smo nabavili nove aparature za določanje glukoze in fruktoze v vinu z encimsko metodo, določanje specifične teže pri 20°C z elektronsko denzimetrijo s frekvenčnim oscilatorjem (modificirana metoda), ter določanje volumskega deleža alkohola z NIR, ter se odločili za določanje skupnega suhega ekstrakta v vinu – računski metoda. Tanja Škvarč se je meseca julija vrnila z dolgotrajne bolniške in dopusta. Kljub vsemu smo želeli obdržati Laro Bremec Kodelja na delovnem mestu odgovornega analitika, zaradi potreb po dodatni analitiki (vino in druge pijače). Na 20 urni delavnik je z oktobrom leta 2022 prešla Erika Markočič – laborant. Sedaj nas je v laboratoriju 5,5 zaposlenih. Rutinsko delo poteka nemoteno, izboljševati ga ni potrebno, povečalo pa se bo delo z dodatnimi analizami, ki se bodo opravljale na novih aparataturah. Laboratorij deluje učinkovito kljub kadrovskim spremembam, ki so se zgodile avgusta in septembra leta 2022.

Laboratorij je v letu 2022 posloval z manjšo izgubo.

V letu 2022 je število vzorcev vin za izdajo odločbe zraslo za 6 % v primerjavi z letom 2021. Prodaja vina v restavracijah in drugih gostinskih lokalih se je umirila. Število vin za hitre teste je bilo za 24 % nižje kot v letu 2021 in sicer je bilo opravljenih 1830 analiz, v letu 2021 pa 2453. Kljub vsemu je število hitrih testov še vedno visoko glede na to, da je v Primorski deželi veliko manjših laboratorijev, ki nudijo hitre teste. Še vedno veliko vinarjev ne razume kaj pomeni točnost rezultata in se poslužujejo analiz v manjših laboratorij, ki pa niso zanesljivi. Pri nestandardnih naročilih analiz grozdja in vina se počasi povečuje zavedanje, da za pridelavo kvalitetnega vina samo spremljanje žvepla ni dovolj. Sicer je to v veliki meri posledica »bonusov«, ki jih dobijo ob oddaji vina za odločbo in zato nimajo finančnega učinka.

Analize živil (mesni izdelki, mlečni izdelki, oljčno olje, oljke) in krmil še vedno predstavljajo cca 8 % analiz v laboratoriju. Tudi število analiz krmil in silaž se niža že vrsto let in število vzorcev oljčnih olj (samo 25). V kolikor bi želeli na tem delu povečevati ponudbo, bi potrebovali nove metode oziroma tudi nove aparature, nove standarde ali celo akreditirane metode za oljčna olja in panel za ocenjevanje. (financiranje analiz s strani države za oljčno olje Slovenske Istre je žal nižanje cen, ki ga naš laboratorij ne prenese).

Pakete opravljanja analiz v celotnem obdobju od dozorevanja grozdja do zrelega vina ljudje počasi sprejemajo / izkoriščajo, vendar večjega zanimanja za to še vedno ne kažejo. Obseg oseb, ki koristijo paket ostaja že nekaj let enak.

Št. izdanih spremnih / izvoznih dokumentov se je v letu 2022 (1130) zmanjšalo, spreminja pa se sestava: povečuje se število analiznih izvidov, zmanjšuje pa število pripravljenih spremnih dokumentov. Število spremnih dokumentov se je povečalo tudi za prevoz grozdja.

Število analiz tal se je rahlo znižalo v primerjavi z letom 2021. Tako kot pri vinu se tudi tu opaža, da je zanimanje za analitiko zemlje še vedno zelo nizko, kljub vsemu, da so ti pridobljeni podatki pomembni tudi pri nakupu gnojil in s tem posledično vplivajo na finančno sliko kmetije in na pretirano/prenizko uporabo gnojil.

Redno smo opravili vzorčenje grozdja za redno trgatvev in vzorčenje grozdja za vrhunsko vino v sodelovanju s svetovalno službo KGZS Zavod-GO. Rezultate vzorčenja grozdja smo tedensko objavljali na spletni strani in hkrati tudi svetovali vinarjem glede tehnologije predelave grozdja.

Tudi v letu 2022 je bil AŽL vključen v različne projekte in sicer AQCVAVITIS, ECOVINEGOALS, VINO IZ JABOLK IN MALIN in INOVATIVNO PARTNERSTVO, ENOTOUR. Sodelovanje v projektih bomo nadaljevali tudi v letu 2023, v kolikor bo laboratorij lahko v njih sodeloval, saj je to dober vir prihodka za laboratorij.

Zaposleni v laboratoriju smo bili aktivno udeleženi pri zagotavljanju stabilnega sistema kakovosti ter v sklopu le-tega uspešno izvedli več internih izobraževanj. Obstaja precej prostora za optimizacijo pri vsakodnevni rabi načel sistema vodenja.

Udeleževali smo se prireditve namenjenih vinarjem, vendar so kot najbolj sprejeta promocijska aktivnost pri vinarjih še vedno »bonusi«. Prepričani smo, da lahko na ta način širimo zavedanje pomena kakovostnih meritev in bodo ena ključnih promocijskih aktivnosti tudi v bodoče (žal se še vedno veliko vinarjev ne zaveda, da so analitski podatki osnova kvalitetne pridelave vina in jim je vsak dodatni strošek z analitiko odveč). Vinarjem smo ponudili dodatne pakete, ki smo jih promovirali na spletni strani zavoda in facebook zavoda. Trudili smo se analizna poročila pošiljati še isti dan, še posebno v času vinifikacije in v primeru želje po svetovanju, smo jim tudi svetovali glede predelave in vinifikacije.

Oddelek Sadjarski center Bilje

Vodja oddelka: Davor Mrzlić, univ. dipl. inž. agr.

Oddelek Sadjarski center Bilje KGZS – Zavod GO je v letu 2022 izvajal naloge Javne službe v sadjarstvu – koščičaste sadne vrste in kaki. Delo na strokovnih nalogah smo opravili v sodelovanju s podizvajalci in v skladu s sprejetim programom dela za leto 2022. Na poskusno delo in pridelek sadja so v letu 2022 močno vplivali pomanjkanje namakalne vode iz NR Vogršček, izredna suša in poletni vročinski valovi. Podrobno poročilo o delu v letu 2022 bo dostopno na spletni strani JS v sadjarstvu (<https://sadjarstvo.javnsluzbe.si/>), spodnje poročilo je jedrnat povzetek dela v preteklem letu.

1. naloga: Introdukcija koščičarjev in kakija

Pri introdukciji koščičarjev in kakija smo nadaljevali delo preteklih let in začeli spremljati tudi nekatere nove nasade. Spremljali smo fenofaze, merili premere debel ter količinsko in kakovostno vrednotili pridelek dreves v rodnosti za 17 sort češenj (2019, 2021), 15 sort breskev in nektarin (2017), 7 sort marelic (2021) ter 6 podlag za slivo (2018). Sadje novih sort v introdukciji smo organoleptično ocenili na 8 degustacijah. Oktobra leta 2022 smo posadili novo introdukcijo z 11 podlagami za češnjo, cepljene so s sorto Grace Star.

2. naloga: Tehnologije pridelave koščičarjev in kakija

Na dveh sortah češnje smo poskusno primerjali vpliv različne intenzivnosti spomladanske rezi na rast in rodnost češenj ter kakovost obranih plodov.

V poskusu pokrivanja češnje z večfunkcijsko zaščito smo v kontroli in pod večfunkcijsko zaščito obrali pridelek vseh petih sort. Spremljali smo količino in kakovost pridelka ter poškodovanost po plodovi vinski mušici.

Na zgodnjih sortah češnje smo preizkušali sredstva za krepitev rastlin z namenom preprečevanja pokanja plodov. Spremljali smo količino in kakovost pridelka, pokanje plodov ter vpliv uporabljenih sredstev na krajše skladiščenje plodov.

Poskuse izboljšanja dozorevanja in retencije plodov kakija ter spremljanja ekotipov sorte Kaki Tipo smo spomladi zastavili, a jih ni bilo mogoče vrednotiti. Plodovi so se zaradi pomanjkanja vode skoraj v celoti otrebili, redki preostali pa so bili izredno drobni.

V poskusu z visokim cepljenjem marelic smo spremljali rast, rodnost in propadanje dveh sort marelice na treh različnih podlagah.

Izvedli smo poskus skladiščenja odpornih sort jabolok v NA in sodelovali v CRP projektu Obvladovanje marmorirane smrdljivke. Suša je uničila tudi pridelek na drevesih hruške sorte Harrow Sweet na dveh podlagah in treh različnih gostotah. V skladu z načrti smo del nasada obnovili z drevesi češenj na podlagi Gisela 6 za bodoče tehnološke poskuse (pribl. 50 dreves).

V vzdrževanih nasadih smo poskrbeli za redno rez, varstvo, nego tal in zalivanje mladih sadik. Namakanje zaradi prazne akumulacije Vogršček ni bilo mogoče. Obrano sadje smo sortirali, pripravili za trg in ga prodali. V letu 2021 smo zaradi celoletne suše pridelali le petino običajnega pridelka sadja. Obrali smo manjšo količino češenj, breskev in sliv, boren pridelek jabolok in hrušk pa je bil podpovprečne kakovosti, večinoma netržen.

3. naloga: Zagotavljanje izhodiščnega razmnoževalnega materiala koščičarjev in kakija

V SC Bilje pridelujemo izhodiščni matični material koščičarjev in kakija za potrebe slovenskih drevesničarjev. V letu 2022 smo skrbeli za matična drevesa v dveh mrežnikih in v matičnih nasadih češenj, višenj in kakija na prostem ter vodili potrebno dokumentacijo. Dosadili smo matični nasad v mrežniku II ter izkrčili matična drevesa v mrežniku I. V mrežniku I smo posadili okulante za potrebe nadstandardne sheme testiran CAC material.

Iz mrežnika I smo v letu 2022 prodali 7.200 oces kategorije certificiran material. Iz mrežnika II in matičnih nasadov na prostem (kategorija C.A.C.) smo prodali 49.040 oces. Prodaja cepičev je bila najslabša od postavitve mrežnikov, približno 8.370 oces manj kot v letu 2020, ki je pred tem imelo negativen primat. Od skupne količine 56.240 prodanih oces smo v zimskem času drevesničarjem zagotovili 5.500 oces, poleti pa 50.740 oces.

Prenos znanja in izobraževanje

Prenosa znanja je v letu 2022 potekal po načrtih. Izvedli smo dva prikaza rezi, imeli Dan odprtih vrat ter pripravili razstavi sort češenj in breskev ter nektarin. Poleti smo za kmetijske svetovalce sadjarje pripravili delavnico na temo poletnih tehnoloških ukrepov v nasadih koščičarjev. Gostili smo več skupin študentov in dijakov iz Biotehniške šole v Šempetru, Univerze v Novi Gorici, Univerze v Ljubljani in Univerze na Primorskem. Vodja sem opravil vse obveznosti tretjega letnika doktorskega študija Bioznanosti ter se vpisal v četrti letnik.

Realizacija investicij v letu 2022

V letu 2022 smo izvedli načrtovane investicije v: pripravo zemljišč za sajenje nasadov, postavitev nove mrežne ograje okoli nasada, mrežo in žico za mrežno ograjo, zaganjač za samohodno ploščad N. Blosi, sadike za potrebe introdukcije (češnja podlage, breskev), sadike za potrebe tehnologije pridelave (češnja), sadike za potrebe izhodiščnega materiala (mrežnik I), mikrorazpršilce za namakanje novih nasadov. Na površini 4,55 ha smo spomladi leta 2022 uredili protipozebni oroševalni sistem. Večino sredstev smo pridobili na JR 4.1-19_c trajni nasadi, preostanek pa smo financirali iz investicijskih in lastnih sredstev.

Oddelek Seleksijsko trsničarsko središče Vrhopolje

Vodja oddelka: Andreja Škvarč, univ.dipl.inž.agr

Delo Javne službe v vinogradništvu na KGZS Kmetijsko gozdarskem zavodu Nova Gorica je v letu 2022 potekalo v Oddelku Seleksijsko trsničarsko središče Vrhopolje. V sodelovanju s podizvajalci in v skladu s programom dela za leto 2022 smo izvedli zastavljene naloge. V STS Vrhopolje smo trije stalno zaposleni, v začetku poletja in ob trgatvi nam je pomagala študentka UP, ki je v oddelku opravljala študentsko prakso. Natančno in temeljito poročilo o delu v letu 2022 bo dostopno na spletni strani Javne službe v vinogradništvu, spodnje poročilo je krajši povzetek dela v preteklem letu.

1. SELEKCIJA VINSKE TRTE V VINORODNI DEŽELI PRIMORSKA

1.1 Pozitivna množična selekcija

Nadaljevali smo s pozitivno množično selekcijo lokalnih sort posajenih v lastnem kolekcijskem vinogradu na Pouzelcah in v vinogradu na Pradah v Slovenski Istri. Skupno smo opravili 5 selekcijskih pregledov 3400 trt v 2 vinogradih, izpolnili smo 2 selekcijski knjigi. Predelali smo grozdje 6 lokalnih sort – Danijela, Vrtovka, Planinaka, Dišečka, Sladki teran in Pokalca in donegovali šest vin. Cepili smo 6 starih lokalnih sort po želji vinogradnikov. Poleg tega smo opravili še selekcijski pregled in označili trte pri sortah refošk v dveh vinogradih na Krasu in pri sorti Poljšakica v Goriških Brdih.

1.2 Klonska selekcija

S pripravo končnih poročil smo zaključili večletno klonsko selekcijo pri sorti Malvazija in v jeseni so bili uradno potrjeni **štiri novi kloni: Malvazija SI-42, Malvazija SI-43, Malvazija SI-44 in Malvazija SI-45**, ki so vpisani v Sortno listo poljščin, zelenjadnic, sadnih rastlin in trte in Skupni EU katalog sort in klonov trte. Redno smo oskrbovali vinograd na Pouzelcah in nadaljevali s klonsko selekcijo – opravili smo 2 pregleda 1600 trt in izpolnili selekcijsko knjigo. Spremljali smo pojav bolezni in škodljivcev in izvajali vizualne zdravstvene preglede. Odločili smo se za predelavo grozdja 2 klonskih kandidatov sorte Vitovska grganja, 4 klonske kandidate sorte Refošk in 5 klonskih kandidatov sorte Zeleni sauvignon. Spremljali smo dinamiko dozorevanja, pobirali vzorce grozdja v tedenskih razmikih in analizirali grozdje – 150 vzorcev - maso jagod, sladkor, skupne kisline, jabolčno vinsko kislino ter pH in YAN. Ob trgatvi smo prešteli in stehali pridelek 10 trt vsake elite in pridobili podatke o rodnosti. Posebej smo potrgali po približno 80 kg grozdja vsake elite in ga predelali. Začeli smo s trgatvijo sorte Zeleni sauvignon – trgatvev je bila 5. septembra, nadaljevali smo 7. septembra z Vitovsko grganjo in končali 12. septembra s sorto Refošk. Skupaj smo naredili 11 mikrovinifikacij klonskih kandidatov. V novem delu vinograda Pouzelce 1 smo skrbno obrezali in redno oskrbovali mlade trte – klonske kandidate sorte Rebula in sorte Merlot skupno 611 trt. Prekopali in prerigolali smo del zemljišča, ga pripravili in posadili trsne cepljenke sorte Zelen - 6 klonskih kandidatov in Barbera – 10 klonskih kandidatov. Nabrali smo vzorce – enoletni les klonskih kandidatov Refošk in Tokaj in pooblaščen laboratorij je opravil še preostali del testiranja na 2 virusa - molekularni PCR testi. V sodelovanju z BF - Katedra za genetiko, biotehnologijo, statistiko in žlahtnjenje rastlin smo nadaljevali z uvajanjem metode za eliminacijo virusov, v rastlinjaku smo skrbeli za mlade trte. Sodelovali smo pri pripravi Metode klonske selekcije.

2. ZAGOTAVLJANJE IZHODIŠČNEGA RAZMNOŽEVALNEGA MATERIALA VINSKE TRTE V VINORODNI DEŽELI PRIMORSKA

Oskrbovali smo bazni matični vinograd, ga redno pregledovali sami in skupaj s kontrolorjem ob rednih dvakrat letnih pregledih. V vinogradu smo naredili vzdrževalno selekcijo in pridelali kakovostne bazne cepiče - 150.000, od tega smo jih oddali 80.000. Vodili smo selekcijsko knjigo, zapisali podatke o fenofazah, o pojavu bolezni in škodljivcev in v tedenskih razmikih nabrali 30 vzorcev grozdja in naredili analize grozdja. Nabrali smo 522 vzorcev rozg klonov Zelen SI-26, Rebula SI-34 in Rebula SI-33 za redna testiranja na viruse, ki jih izvaja kontrolna organizacija. Začeli smo z načrtovanjem obnove baznega vinograda in po trgatvi smo odstranili protitočno mrežo in podrl del armature, ki je podpiral protitočni sistem. Pobrali smo vzorce tal za analize na nematode in nabrali vzorce rozg oz. enoletnega lesa vseh posajenih slovenskih klonov – 190 vzorcev. Dogovorili smo se za analize s pooblaščenim laboratorijem, ki so vključevale tako serološke – ELISA teste na 12 virusov in molekularne teste – 2 virusa. V rastlinjaku v Vrhopolju smo oskrbovali posajene klone in vzdrževali repozitorij ter indikatorje – podlage, ki jih potrebujemo za zdravstveno selekcijo.

3. STROKOVNO TEHNIČNA KOORDINACIJA

Nadaljevali smo z drugačnim pristopom prenosa znanja in zagotavljali integracijo znanja in informacij z namenom, da se dosežejo boljši učinki pri reševanju problemov in potreb slovenskega vinogradništva. Naloge strokovno-tehnične koordinacije izvaja strokovni vodja javne službe dr. Denis Rusjan, ki poleg osnovnega koordiniranja med izvajalci nalog, deluje predvsem v smeri boljšega prenosa znanja do Javne službe kmetijskega svetovanja in pridelovalcev, oziroma med javnimi službami na področju kmetijstva in nevladnimi organizacijami.

Izvedene so bile sledeče strokovne aktivnosti koordinatorja JSV:

1. strokovno vodenje in tehnična koordinacija javne službe (organizacija in vodenje koordinacijskih sestankov, organizacija strokovnih sestankov, objavljane informacij ter rezultatov JSV na spletni strani:
  - sestanki na MKGP – Javne službe
  - objava rezultatov in zapisnikov na spletni strani JSV
  - organizacija in vodenje sestankov izvajalcev, podizvajalcev JSV
  - organizacija in vodenje razširjenega sestanka za izvajalce, podizvajalce JSV ter specialiste iz vinogradništva in vinarstva
2. sodelovanje z ministrstvom in drugimi ministrstvi pri pripravi nacionalne strategije ter nacionalne zakonodaje na področju dela javne službe:
  - udeležba na sestankih MKGP,
  - udeležben pri strokovnih vsebinah SKP 2023-2027; ukrepi KOPOP, SOPO, IPG, EKO
  - problematika pozebe v slovenskem vinogradništvu - MOP
  - posodobitev Metodologije klonske selekcije
3. sodelovanje pri pripravi letnega programa dela javne službe in poročila o delu javne službe ter spremljanje ciljev in kazalnikov, spremljanje ter analiziranje stanja na področju dela javne službe:
  - udeležba pri pripravi letnega programa JSV,
  - udeležba pri pripravi poročil aktivnosti in rezultatov JSV 2021 in 2022
  - monitoring in kontrola doseženih ciljev in kazalnikov JSV 2022
4. izvajanje oziroma koordinacija usposabljanj in prikazov poskusov iz nalog javne službe in njihovih rezultatov kmetijskim svetovalcem, tehnologom podjetij in pridelovalcem:
  - promocija dela JSV, revizija vinogradniške in vinarske panoge na Primorskem
  - možnosti sodelovanja z večjimi kletmi iz dežele Primorska, izmenjava mnenj, izkušenj ter postavljanje skupnih ciljev
5. pripravljane in izvajanje strokovnih posvetov na področju dela javne službe in objavljane informacijskega materiala v medijih:
  - promocija dela JSV, predstavitev aktivnosti in rezultatov dela JSV, degustacija klonskih kandidatov in nekateri introduciranih sort – KGZ GO
  - strokovna mnenja na delavnicah na Dobrovem in v Kopru - uporabniki
  - podajanje izjave v kmetijski oddaji na RTV SLO1
  - predstavitev dela in dosežkov JSV na Primorskem, promocija in možnosti sodelovanja deležnikov z JSV, Bilje
6. sodelovanje na drugih strokovnih srečanjih na mednarodni, nacionalni in lokalni ravni:
  - sodelovanje JSV v delovnih in strokovnih skupinah Vinske družbe Slovenije
  - sodelovanje na OIV sestankih, delavnicah
  - sodelovanje, aktivnosti, promocija JSV v Unesco Brda/Collio
  - udeležba na kongresu MPU 16th Congress of the Mediterranean Phytopathological Union
  - udeležba na kongresu 7th International Congress on Mountain and Steep Slope Viticulture
  - udeležba na strokovnem posvetu Trte in vino, zakladi Primorske
7. vključevanje vsebin iz dejavnosti javne službe v primarno in sekundarno raven izobraževanja in sodelovanje z izobraževalnimi ustanovami, tako da se dijakom in študentom omogoči opravljanje prakse - vključevanje izobraževalnih organizacij v strokovne sestanke, sodelovanje z izobraževalnimi inštitucijami tudi glede možnosti opravljanja prakse, diplome:
  - predstavitev organizacije in aktivnosti ter rezultatov JSV na predavanjih študentov VSS, UNI in MSc študijev kmetijstva
  - vključitev študentov, diplomantov v strokovno delo in raziskovanje ter opravljanje prakse v okviru aktivnosti JSV
  - predstavitev JSV v srednjih tehničnih šolah

Prenos znanja in ostale naloge

Pred trgatvijo smo organizirali Dneve odprtih vrat za individualne ogleda. Predstavili smo naše delo na sejmu v Gornji Radgoni in izdelali tehnološki list za nove klone malvazije. Skupaj z JKS in JSVR smo organizirali delavnico o zimski rezi vinske trte in strokovni kolegij z degustacijo vin pred trgatvijo. Sodelovali smo pri organizaciji PRP strokovno srečanje vinogradnikov. Pripravila sem prispevek za Trsničarski posvet in za Lombergerjave dneve. Organizirali smo razširjen strokovni sestanek za Primorsko z degustacijo vin pridelanih v STS. V različnih terminih so bili pri nas na terenskih vajah študenti iz UL BF, UP, UNG – Visoka šola za vinogradništvo in vinarstvo in Višje strokovne šole, skupno 6 različno velikih skupin.

V sodelovanju s Službo za varstvo rastlin smo nadaljevali z zdravljenjem obolelih trt z boleznimi lesa - vbrizgavanje vodikovega peroksida v debla obolelih trt, natančno smo vse ukrepe zapisali v selekcijsko knjigo. Na podlagi opravljenega dela smo sodelovali tudi pri pripravi prispevka o boleznih lesa, predstavljenega na Posvetu o varstvu rastlin. Poleg tega smo nadaljevali s spremenjeno, inovativno zimsko rezjo, kot ukrepom za preprečevanje boleznih lesa vinske trte.

Na Pouzelcah smo oskrbovali tudi manjši vinograd zasajen s tolerantnimi vinskimi sortami in sodelovali pri nalogi introdukcija, katere nosilec je KIS. Spremljali smo rast in odpornosti na boleznih ter dozorevanje vseh 11 posajenih sort. Sodelovali smo s SC Bilje pri oskrbi vinograda z namiznimi sortami na Vogrskem in skupaj smo del pridelka namiznega grozdja predelali v sok.

Sodelovala sem pri projektu Ecovinegoals na temo agroekologije v vinogradništvu in v sklopu projekta sem se udeležila ekskurzije v Trentino in srečanja na Hrvaškem. Pripravila sem prispevek in se udeležila kongresa 7th International Congress on Mountain and Steep Slope Viticulture na Portugalskem.

Realizacija investicij v letu 2022

Nabavili smo baterijske škarje in podrahljalnik. Nadaljevali smo z obnovo vinograda na Pouzelcah in posadili smo klonske kandidate dveh sort - 6 klonskih kandidatov sorte zelen in 10 klonskih kandidatov sorte barbera, skupaj 530 trsnih cepljenk. Poleg zemeljskih del – rigolanje, priprava tal smo postavili tudi oporo, trsne cepljenke pa smo pridelali sami. Pred načrtovano obnovo baznega vinograda smo nabrali vzorce in naredili ponovno analizo potrjenih klonov na 14 virusov in pridobili nujne podatke o zdravstvenem stanju.

Oddelek Poskusni center za oljkarstvo

Vodja oddelka: mag. Viljanka Vesel

Enoletni program dela je vpet v sedemletni program PCO. Delo je potekalo po načrtovanem programu dela za leto 2022.

V prvem delu leta je bil večji poudarek na organizacijskem delu, predvsem na obdelavi podatkov in pripravi poročil, v drugi polovici pa velik poudarek na strokovnem delu zaradi same narave dela oljke. Zaradi pomanjkanja delovne sile smo si pomagali s podjemnim delom in kmetijskimi svetovalci.

V programu za leto 2022 so vključene naslednje naloge: selekcija domačih in udomačenih sort oljk, introdukcija oljk, zagotavljanje matičnega materiala, ugotavljanje ustrezne tehnologije pridelave Istrske belice, ugotavljanje ustrezne tehnologije pridelave in primernosti za gojenje drugih sort in ugotavljanje vrednosti oljk za pridelavo – spremljanje dozorevanja.

1. Selekcija domačih in udomačenih sort oljk

Poleg strokovne naloge selekcije so v tem obdobju potekali tudi nekateri projekti, v katerih so bili pridobljeni še dodatni podatki o opazovanih sortah. Zbranih je bilo veliko podatkov, ki jih je treba sistematično obdelati za dejanski pregled stanja po posamezni akcesiji oziroma sorti, na podlagi katerih vzpostavljamo baz podatkov o posamezni sorti/akcesiji kot osnova za nadaljnje sistematično delo na področju selekcije. Na podlagi informacij do sedaj opravljenih genotipizacij smo zbirali in na novo poimenovali akcesije opazovane v preteklem obdobju.

1.2. Izvajanje selekcije

Na celotnem oljkarskem območju (Slovenska Istra, Goriška Brda, Goriška) je še vedno veliko neraziskanih akcesij, ki bi jih bilo treba raziskati in za njih ugotoviti primernost pridelave v našem območju. Poudarek je bil na sorti 'Mata'. Skupaj smo opisali 10 vzorcev listov, 12 socvetij, 6 plodov in koščic. Pripravili smo morfološki in agronomski opis sorte 'Mata' iz treh lokacij. Pri 9 vzorcih sort 'Mata' smo v laboratorijski oljarni preverjali vsebnost olja, maso, obarvanost in trdoto plodov ter okuženost z oljčno muho, marmorirano smrdljivko in oljčnim moljem, v laboratoriju smo preverili vsebnost olja in vode po Soxhletu ter pripravili vzorce za analizo. Pri vzorcih iz Purissime in Šempetra smo ocenili volumen krošnje, kondicijo drevesa, intenzivnost cvetenja in rodnosti.

2. Introdukcija

Namen naloge je vzpostavitev baze podatkov o posamezni sorti/akcesiji kot osnova za nadaljnje sistematično delo. Na podlagi informacij do sedaj opravljenih genotipizacij smo zbirali in na novo poimenovali akcesije opazovane v preteklem obdobju.

2.2. Introdukcija

Opazovanja so potekala v dveh introdukcijsko-kolekcijskih nasadih (Purissima in Šempeter). Spremljali smo fenofaze (cvetenje, dozorevanje) in podatke iz Purissime primerjali s podatki prejšnjih let. S pomočjo meteoroloških podatkov smo poskušali pojasniti potek fenofaz. V obeh nasadih smo spremljali tudi dozorevanje, kar nam je služilo kot pomoč pri informiranju pridelovalcev o začetku obiranja. Ovrednotili smo volumen krošnje, kondicijo drevesa, cvetenje, rodnost in občutljivost na pavje oko. V nasadu na Purissimi smo stekali pridelek. Na Purissimi smo poleg treh vzorcev iz naloge 1.2 ('Mata' – 3 termini) 15 vzorcev iz naloge 4.2 (5 sort v 3 terminih: 'Coratina', 'Frantoio', 'Oblica', 'Pendolino', 'Picholine') in 31 vzorcev iz naloge 5.1 ('Istrska belica', 'Leccino', 'Maurino') preverjali vsebnost olja, maso, obarvanost in trdoto plodov ter okuženost z oljčno muho, marmorirano smrdljivko in oljčnim moljem ter poškodovanost semena še pri 40 vzorcih – skupno torej pri 89 vzorcih.

3. Zagotavljanje matičnega sadilnega materiala

Naloga vključuje oskrbo matičnega nasada in ugotavljanje primerne tehnologije razmnoževanja za Istrsko belico in druge lokalne sorte. Za zagotavljanje materiala za razmnoževanje je bil v letu 2001 postavljen matični nasad sorte Istrska belica iz najboljših dreves odbranih v obstoječih matičnih nasadih. V okviru nalog PCO poteka nadzor nad delom v nasadu. V razmnoževalni mizi smo v dveh terminih preizkušali ukoreninjenje sorte 'Istrska Belica' pripravljenih iz namakanih in nenamakanih matičnih dreves s šestimi različnimi koncentracijami IBA.

4. Tehnologija pridelave

4.1 Ugotavljanje ustrezne tehnologije pridelave 'Istrske belice'

Vpliv podlage na rodnost in občutljivost na nizke temperature in obnovo po pozebah v Slovenski Istri ni raziskan. V nobenem nasadu nimamo primerne števila ponovitev z različnim sadilnim materialom. V introdukcijsko-kolekcijskem nasadu Purissima smo ugotavljali razliko med različnim sadilnim materialom (potaknjenec, cepljeno na sejanec in na potaknjenec sorte 'Črnica').

Najpomembnejša naloga je ugotavljanje stanja prehranjenosti rastlin preko analize listja. Spremljanje je potekalo v 40 oljčnih sorte 'Istrska belica'. V vsakem nasadu smo odbrali pas z petimi do desetimi drevesi, na katerih smo v poletnem času opravili vzorčenje listov in foliarno analizo. V opazovanje smo vključili nasade iz Slovenske Istre, Brd in Goriške, kjer so različni načini pridelave. Na posameznih lokacijah so vključeni nasadi z različno pridelavo (gnojenje, namakanje, obdelava...) in različnimi podlagami (potaknjenci, sejanec, Črnica). V vseh nasadih smo ocenili rodnost po metodi RESGEN. Podatke smo zbrali v tabelah.

Na 16 do 19 lokacijah smo tedensko (od 16. avgusta do 3. oktobra) spremljali napadenost plodov sorte 'Istrska belica' z oljčnim moljem, marmorirano smrdljivko in poškodovanost semen zaradi drugih abiotskih dejavnikov. Preverjanja smo opravili v osmih terminih za skupno 7336 vzorcih plodov.

4.2. Ugotavljanje ustrezne tehnologije pridelave in primernosti za gojenje drugih sort

V obstoječih kolekcijsko-introdukcijskih nasadih Purissima in Šempeter ter na terenu so zasajene tako domače kot tuje registrirane sorte, za katere se je v okviru dosedanjih strokovnih nalog že ugotavljala primernost pridelave, vendar v premajhnem obsegu, da bi se lahko na podlagi teh podatkov pripravili končni zaključki o primernosti intenzivnega širjenja v proizvodne nasade. Namen je preučitev nekaterih zanimivih registriranih sort in ugotovitev primernosti za širjenje v proizvodne nasade ter tehnologije za posamezno sorto. Fenofaze za sorte 'Coratina', 'Frantoio', 'Oblica', 'Pendolino', 'Picholine' in 'Grignan' smo spremljali v okviru 2.2 (Purissima, Šempeter). Na obeh lokacijah smo imeli za primerjavo sorti 'Leccino' in 'Istrska belica'.

V nasadu Purissima smo spremljali oploditev šestnajstih sort, sorto 'Itrana' smo opazovali v nasadu na Ronku, ker je v kolekcijah ni. V nasadu Šempeter pa smo spremljali oploditev sedmih sort.

V laboratorijski oljarni smo v treh terminih pri petih sortah iz enega nasada ('Coratina', 'Frantoio', 'Oblica', 'Pendolino', 'Picholine') in eni ('Grignan') iz drugega (Šempeter) preverjali vsebnost olja, težo, obarvanost in trdoto plodov ter okuženost z oljčno muho, marmorirano smrdljivko in oljčnim moljem ter ugotavljali poškodovanost semen. Ocenili smo volumen krošnje, kondicijo dreves, intenzivnost cvetenja in rodnost. Skupaj smo preverjali 18 vzorcev, ki so bili pripravljeni tudi za analizo oljčnega olja.

5. Ugotavljanje vrednosti oljk za predelavo – spremljanje dozorevanja

Vsebnost olja se v plodovih v jesenskem času hitro spreminja. Za doseganje primerno visokega pridelka, hkrati pa tudi dobre kakovosti oljčnega olja je za določanje primerne časa obiranja zelo pomembno spremljanje obarvanosti plodov in vsebnosti olja v plodovih. Plodove za izvajanje analiz smo za sorto 'Istrska belica' jemali na šestih lokacijah v Slovenski Istri (Ankaran, Strunjan, Sveti Peter, Baredi, Purissima, Bivje), na dveh na Goriškem (Kromberk, Šempeter) in eni z Goriških Brd (Kozana). Za sorto 'Leccino' smo vzorčili na petih lokacijah v Slovenski Istri (Ankaran, Baredi, Strunjan, Sveti Peter, Purissima), na Goriškem na dveh (Kromberk, Šempeter), v Goriških Brdih pa na eni lokaciji (Gradno). Sorto 'Maurino' smo vzorčili na štirih lokacijah (Baredi, Purissima, Strunjan, Šempeter). Vzorce smo tedensko pobirali enakomerno po krošnji petih do desetih dreves na vsaki lokaciji. V letu 2022 smo začeli s pobiranjem vzorcev obeh sort konec avgusta. S pobiranjem vzorcev smo končali ob običajnem času obiranja posameznih pridelovalcev z izjemo ene lokacije. Tako smo preverjali dozorevanje in oljevitost v laboratorijski oljarni pri 77 vzorcih sorte 'Leccino', 85 sorte 'Istrska belica' in 36 vzorcih sorte 'Maurino', skupaj torej pri 198 vzorcih.

Ob vsakem obiranju smo preverjali povprečno maso ploda, izmerili trdoto naključno izbranih plodov ter določili indeks zrelosti po metodi, ki so jo razvili v Estacion de Olivicultura y Elaiotecnica de Jaen (Španija), kot jo opisuje Piedra (1987). Ob vsakem vzorčenju smo spremljali tudi vidne okužbe z oljčno muho, marmorirano smrdljivko in preverjali prisotnost poškodb zaradi oljčnega molja in drugih poškodb semena. V laboratoriju smo pri vzorcih iz nasada v Ankaranu in Strunjanu določili vsebnost vode in s Soxhletovo metodo določili vsebnost olja ter izračunali % olja na suho snov skupno (20).

Pri tolmačenju rezultatov smo si pomagali s hidrometeorološkimi podatki ARSO. Informacije o dozorevanju so bile objavljene na spletni strani zavoda. Poleg tega smo informacije o dozorevanju pošiljali po elektronski pošti

na več kot 200 naslovov.

Priprava olja za spremljanje kakovosti je potekala pri treh sortah na dveh lokacijah ('Istrska belica', 'Leccino' - Ankaran, Strunjan, 'Maurino' – Strunjan, Purissima) v petih terminih. S pripravo vzorcev smo zaradi slabe naloženosti začeli prej kot običajno in skrajšali obdobja med obiranji. Število pripravljenih vzorcev za analizo je bilo enako planu.

6. Izobraževanje, sodelovanje z inštitucijami in ostalo delo

Organizacija in planiranje dela ter spremljanje finančnega stanja centra je naloga, ki zaseda velik delež časa, saj le tako lahko najboljše speljemo zadane naloge. Pomemben del so tudi povezovanje znotraj zavoda (kolegiji), s kmetijsko svetovalno službo ter zunanjimi inštitucijami (MKGP, UP FAMNIT, ZRS – IZO, KIS...) in oljgarskimi društvi. Z Društvom oljgarjev Slovenske Istre (DOSI) smo sodelovali pri pripravi glasil, pripravi podlag za obiranje Oljke županov – oljke povezovanja... Skupaj z OKS in DOSI smo pripravili podlage za poklicni standard Oljkar/oljkarka. Aktivno smo sodelovali v svetu za oljgarstvo MKGP in strokovnem odboru KGZS.

V jesenskem času smo na terenu in v laboratorijski oljarni predstavili oljgarstvo in delo centra, študentom Biotehniške fakultete, Oddelka za agronomijo. S pomočjo literature (gnojenje, prehrana, obdelava tal, sorte in svetovne sorte oljk, kakovost, razmnoževanje, varstvo, oljčna muha, prisotnost virusov, rez, rodnost, alternanca) in udeležb na različnih prireditvah (»Varstvo oljk« v organizaciji KGZS, posvet »Hlajevi dnevi«, prireditvi »Mlado olje«, »Varnost pri delu«, »Varstvo podatkov«) smo se med letom izobraževali.

Tekom leta smo pridelovalcem svetovali glede varstva (pavje oko, oljčna muha, molj...), postavitve nasadov, gnojenju, odpadanju plodov in diferenciaciji, sort, olja (kakovost, shranjevanje olja, čas obiranja, vsebnost olja v plodovih, prodaja olja...) in drugega. Pripravili smo podlage za izračunavanje količine gnojil za pridelavo. V glasilu DOSI Oljka smo objavili dva strokovna prispevka (»Kaj se je zalomilo v 2021«, »Spremljanje dozorevanja oljk«), v okviru Hlajevih dni pa smo predstavili »Posebnosti v pridelavi oljk v 2021« in »Ali znamo in zmoremo primerno porezati oljke« v sodelovanju z OKS. V okviru dogodka Dobrote slovenskih kmetij na Ptuju smo predstavili »Od oljke do olja visoke kakovosti«, v okviru dogodka »Obiranje oljke županov – oljke povezovanja« pa »Oljke v 2022« v sodelovanju z OKS in OVR.

Sodelovali smo na sestankih z ZRS- IZO, UP-FAMNIT, kjer smo se odgovarjali o poročilu, programih, svetovnem dnevu oljk in strategiji oljgarstva. Preko medijev smo informirali o delu centra in rezultatih.

7. Investicije

Investicij ni bilo.

Projektni oddelek

Vodja oddelka: Slava Božič, univ.dipl.inž.živ.teh.

Projektni oddelek je v letu 2022 sodeloval pri pripravi projektnih predlogov in tehnično-administrativni podpori pri izvajanju projektov. V projekte so vključeni sodelavci različnih oddelkov, ki imajo zahtevane strokovne kompetence za izvedbo aktivnosti.

Pomembnejši projekti, ki smo jih izvajali v letu 2022:

- "ECOVINEGOALS" Ecological vineyards governance and activities for landscape's strategies (Jadransko-jonski program ADRION 2014-2020),
- "WOOL" Wool as outstanding opportunity for leverage (Jadransko-jonski program ADRION 2014-2020),
- "ACQUAVITIS" Inovativne rešitve za učinkovito rabo vode v čezmejnem vinogradništvu (INTERREG V-A Italija – Slovenija 2014-2020),
- "LIFE-IP NATURA.SI - LIFE integriran projekt za okrepljeno upravljanje NATURE 2000 v Sloveniji" (LIFE Integrated Projects 2017).

Sodelovali smo tudi pri pripravi projekta "POSEIDONE - Promocija zelene in modre infrastrukture za nov okoljski razvoj", ki je bil potrjen kot projekt strateškega pomena v okviru programa INTERREG Italija – Slovenija 2021-2027. Glavni cilj čezmejnega projekta je spodbujanje lokalnega razvoja, upoštevajoč skupne potrebe in izzive. Predvideva posege na področjih varstva narave in biotske raznovrstnosti, razvoja zelenih in modrih infrastruktur (na območjih Natura 2000 in na kmetijskem področju) ter zmanjšanja turističnega pritiska na naravne parke. Triletni projekt se je začel izvajati 1.1.2023, njegova skupna vrednost pa znaša 4,3 mio EUR.

Oddelek Drevesnica Bilje

Vodja oddelka: Silva Rojc, univ.dipl.inž.agr.

V letu 2022 je bilo v drevesnici vključno z vodjo oddelka redno zaposlenih 6 delavcev za poln delovni čas in 1 delavka 2 meseca za poln in 10 mesecev za polovični delovni čas.

Poleg tega je bil zaposlen za poln delovni čas še 1 delavec za 5 mesecev in 1 delavec za 6 mesecev.

Bilo je tudi nekaj daljših odsotnosti zaradi bolniške.

Pridelava sadik

Spomladi leta 2022 smo v drevesnici posadili cca 58.000 podlag in 43.200 sadik aktinidije, jagodičja in drugih sadnih vrst v lonce, skupaj 101.200 rastlin, kar je 12,6 % več kot prejšnje leto.

Poleti leta 2022 je bilo cepljenih 52.000 podlag različnih sadnih vrst, od tega 2.970 breskev na 2 oči za prodajo okulantov.

Tudi v letu 2022 ni bilo vode iz Vogrščka, zato je bilo z namakanjem drevesnice veliko težav.

Parcele, ki so v bližini reke Vipave smo lahko namakali, vendar smo morali zaradi nizkega pretoka reke Vipave v času največje suše z namakanjem prenehati.

Drevesnico v Šempetru pa smo zalivali s cisterno, kar seveda ni bilo enostavno in daleč od optimalnega.

Zaradi velike suše in težav z namakanjem je bil velik izpad, saj je del sadik ostal majhen in neprimeren za prodajo.

Ker smo spomladi 2020 do mrežnikov speljali kmetijsko vodo, smo lahko vsaj sadike v lončkih v mrežnikih nemoteno namakali. Strošek namakanja pa je bil seveda zelo velik.

Velik izpad je bil tudi pri sadikah sliv in marelic v Vrtočah, ker nam je srnjad naredila veliko škodo.

Oktobra je bilo vreme lepo, tako, da smo kljub pomanjkanju delovne sile sadike pravočasno izkopal in odpremili trgovinam.

Prodaja

V letu 2022 je bilo prodanih nekoliko manj sadik kot v letu 2021, predvsem na račun manjšega števila prodanih sadik trgovinam in sadjarjem. Obnove nasadov so majhne.

V sezoni 2021/2022 je bilo v celoti prodanih cca 3,5% manj sadik kot v prejšnji sezoni, v maloprodaji pa nekoliko več.

Trend prodaje se po sezonah nekoliko spreminja. Spet nekoliko narašča povpraševanje po sadikah jablan, predvsem po odpornih sortah in po sadikah hrušk. Prav tako se povečuje prodaja sadik jagodičja in aktinidije. V zadnjih letih pa prodamo manj sadik češenj, ker ne moremo dobiti cepičev zaščitene sort za katere je pri sadjarjih veliko zanimanja.

Težave pri pridelavi sadik

Velik problem nam predstavlja pridobivanje primernih zemljišč za drevesnico.

Na celotnem področju je veliko divjadi. Vse parcele moramo ograditi, kar nam močno povečuje stroške pridelave.

Problem je tudi delovna sila, saj je za delo v drevesnici vedno težje dobiti primeren kader.

RAČUNOVODSKO POROČILO O POSLOVANJU V LETU 2022

Računovodski izkazi s pojasnili

1. Pojasnila k BILANCI STANJA na dan 31.12.2022

v EUR (brez centov)

Členitev skupine kontov	Naziv skupine kontov	Oznaka za AOP	Znesek	
			Tekočega leta	Prejšnjega leta
1	2	3	4	5
	A) DOLGOROČNA SREDSTVA IN SREDSTVA V UPRAVLJANJU (002-003+004-005+006-007+008+009+010+011)	001	1.347.183	1.290.125
00	NEOPREDMETENA SREDSTVA IN DOLGOROČNE AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	002	192.211	180.779
01	POPRAVEK VREDNOSTI NEOPREDMETENIH SREDSTEV	003	161.447	156.778
02	NEPREMIČNINE	004	1.797.533	1.781.447
03	POPRAVEK VREDNOSTI NEPREMIČNIN	005	923.916	879.933
04	OPREMA IN DRUGA OPREDMETENA OSNOVNA SREDSTVA	006	3.770.415	3.681.962
05	POPRAVEK VREDNOSTI OPREME IN DRUGIH OPREDMETENIH OSNOVNIH SREDSTEV	007	3.330.033	3.319.772
06	DOLGOROČNE FINANČNE NALOŽBE	008	2.420	2.420
07	DOLGOROČNO DANA POSOJILA IN DEPOZITI	009	0	0
08	DOLGOROČNE TERJATVE IZ POSLOVANJA	010	0	0
09	TERJATVE ZA SREDSTVA DANA V UPRAVLJANJE	011	0	0
	B) KRATKOROČNA SREDSTVA; RAZEN ZALOG IN AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE (013+014+015+016+017+018+019+020+021+022)	012	1.347.133	1.504.496
10	DENARNA SREDSTVA V BLAGAJNI IN TAKOJ UNOVČLJIVE VREDNOSTNICE	013	1.339	1.401
11	DOBROIMETJE PRI BANKAH IN DRUGIH FINANČNIH USTANOVAH	014	588.445	775.877
12	KRATKOROČNE TERJATVE DO KUPCEV	015	213.158	258.037
13	DANI PREDUJMI IN VARŠČINE	016	261	1.082
14	KRATKOROČNE TERJATVE DO UPORABNIKOV ENOTNEGA KONTNEGA NAČRTA	017	270.055	268.364
15	KRATKOROČNE FINANČNE NALOŽBE	018	0	0
16	KRATKOROČNE TERJATVE IZ FINANCIRANJA	019	0	0
17	DRUGE KRATKOROČNE TERJATVE	020	26.677	13.361
18	NEPLAČANI ODHODKI	021	0	0
19	AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	022	247.198	186.374
	C) ZALOGE (024+025+026+027+028+029+030+031)	023	558.991	450.076
30	OBRAČUN NABAVE MATERIALA	024	0	0
31	ZALOGE MATERIALA	025	15.910	10.680

32	ZALOGE DROBNEGA INVENTARJA IN EMBALAŽE	026	0	0
33	NEDOKONČANA PROIZVODNJA IN STORITVE	027	354.016	291.062
34	PROIZVODI	028	47.748	36.722
35	OBRAČUN NABAVE BLAGA	029	0	0
36	ZALOGE BLAGA	030	141.317	111.612
37	DRUGE ZALOGE	031	0	0
	I. AKTIVA SKUPAJ (001+012+023)	032	3.253.307	3.244.697
99	AKTIVNI KONTI IZVENBILANČNE EVIDENCE	033	766	988
	D) KRATKOROČNE OBVEZNOSTI IN PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE (035+036+037+038+039+040+041+042+043)	034	507.315	508.738
20	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI ZA PREJETE PREDUJME IN VARŠČINE	035	21.180	25.091
21	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI DO ZAPOSLENIH	036	246.342	240.384
22	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI DO DOBAVITELJEV	037	137.723	123.296
23	DRUGE KRATKOROČNE OBVEZNOSTI IZ POSLOVANJA	038	48.896	65.192
24	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI DO UPORABNIKOV ENOTNEGA KONTNEGA NAČRTA	039	13.969	19.965
25	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI DO FINANCERJEV	040	0	0
26	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI IZ FINANCIRANJA	041	0	0
28	NEPLAČANI PRIHODKI	042	0	0
29	PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	043	39.205	34.810
	E) LASTNI VIRI IN DOLGOROČNE OBVEZNOSTI (045+046+047+048+049+050+051+052- 053+054+055+056+057+058-059)	044	2.745.992	2.735.959
90	SPLOŠNI SKLAD	045	0	0
91	REZERVNI SKLAD	046	0	0
92	DOLGOROČNE PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	047	0	0
93	DOLGOROČNE REZERVACIJE	048	0	0
940	SKLAD NAMENSKEGA PREMOŽENJA V JAVNIH SKLADIH	049	0	0
9410	SKLAD PREMOŽENJA V DRUGIH PRAVNIH OSEBAH JAVNEGA PRAVA, KI JE V NJIHOVI LASTI, ZA NEOPREDMETENA SREDSTVA IN OPREDMETENA OSNOVNA SREDSTVA	050	0	0
9411	SKLAD PREMOŽENJA V DRUGIH PRAVNIH OSEBAH JAVNEGA PRAVA, KI JE V NJIHOVI LASTI, ZA FINANČNE NALOŽBE	051	0	0
9412	PRESEŽEK PRIHODKOV NAD ODHODKI	052	0	0
9413	PRESEŽEK ODHODKOV NAD PRIHODKI	053	0	0
96	DOLGOROČNE FINANČNE OBVEZNOSTI	054	0	0
97	DRUGE DOLGOROČNE OBVEZNOSTI	055	0	0
980	OBVEZNOSTI ZA NEOPREDMETENA SREDSTVA IN OPREDMETENA OSNOVNA SREDSTVA	056	2.056.195	1.996.298
981	OBVEZNOSTI ZA DOLGOROČNE FINANČNE NALOŽBE	057	0	0
985	PRESEŽEK PRIHODKOV NAD ODHODKI	058	689.797	739.661
986	PRESEŽEK ODHODKOV NAD PRIHODKI	059	0	0

	I. PASIVA SKUPAJ (034+044)	060	3.253.307	3.244.697
99	PASIVNI KONTI IZVENBILANČNE EVIDENCE	061	766	988

DOLGOROČNA SREDSTVA IN SREDSTVA V UPRAVLJANJU

Neopredmetena dolgoročna sredstva

Nabavna vrednost neopredmetenih dolgoročnih sredstev znaša na dan 31.12.2022 192.211 € in se je povečala za 11.477 € zaradi nakupa novih računalniških programov ter zmanjšala za 1.101 € zaradi odpisa zastarelih programov. Popravki vrednosti znašajo 161.447 € in so večji od lanskoletnih zaradi amortizacije za 5.712 € ter manjši za 1.043 € za odpisane programe. Sedanja vrednost neopredmetenih dolgoročnih sredstev znaša 22.284 € in je večja od lanskoletne sedanje vrednosti za 5.708 € zaradi nakupa novih programov.

Opredmetena osnovna sredstva

Nepremičnine

Nabavna vrednost nepremičnin 31.12.2022 znaša 1.797.533 € in se je v letu 2022 povečala za 16.087 €. Nove aktivirane investicije so znašale 16.087 € od tega ureditev videonadzora 6.330 €, luči na senzor ter nove elektroinstalacije pa v znesku 9.757 €. V poslovnih knjigah zavoda so na dan 31.12.2022 knjižene naslednje nepremičnine:

- Stavbno zemljišče upravna stavba (6.400 m²)
- Stavbno zemljišče ob stari kmetijski šoli (1.569m²)
- Kmetijsko zemljišče Drevesnica (3.786 m²)
- Kmetijsko zemljišče Sadjarski center (4.443 m²)
- Kmetijsko zemljišče ob stari kmetijski šoli (685m²)
- Upravna stavba (573 m²)
- Vzrejališče (1.457m²)
- Stara kmetijska šola (243m²)
- Objekt Bilje (1.292m²)
- Lopa mini Vinska klet STS Vrhpolje

Odpisana vrednost nepremičnin znaša 923.916 € in je od lanskoletne na ta dan višja za 43.983 € zaradi redne letne amortizacije nepremičnin. Sedanja vrednost nepremičnin na dan 31.12.2022 znaša 868.455 € .

Oprema in druga opredmetena osnovna sredstva

Nabavna vrednost opreme in drugih opredmetenih osnovnih sredstev znaša na dan 31.12.2022 3.770.415 € in se je v letu 2022 povečala za 88.453 €. Zaradi nabav novih osnovnih sredstev se je povečala za 221.505 €, zmanjšanje zaradi odpisov in prodaje zastarele opreme pa je znašalo 133.502 €. Popravek vrednosti opreme znaša 3.330.033 € in se je glede na stanje na dan 31.12.2021 povečal za 10.261 €. Sprememba izhaja iz redne letne amortizacije osnovnih sredstev in iz odpisov le-teh. Oprema je odpisana 88,3 %.

Dolgoročne finančne naložbe znašajo na dan 31.12.2022 2.420 € in so se glede na stanje na dan 31.12.2021 niso spremenile. Dolgoročne finančne naložbe predstavljajo delnice Deželne Banke Slovenije, d.d. ter vložek v Inštitut za kontrolo in certifikacijo.

Stanje in gibanje neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev

v EUR (brez centov)

Naziv	Oznaka za AOP	Nabavna vrednost (1.1.)	Popravek vrednost (1.1.)	Povečanje nabavne vrednosti	Povečanje popravka vrednosti	Zmanjšanje nabavne vrednosti	Zmanjšanje popravka vrednosti	Amortizacija	Neodpisana vrednost (31.12.)	Prevrednotenje zaradi okrepitve	Prevrednotenje zaradi oslabitve
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10 (3-4+5-6-7+8-9)	11	12
I. Neopredmetena sredstva in opredmetena osnovna sredstva v upravljanju (701+702+703+704+705+706+707)	700	5.629.397	4.356.483	249.069	5.150	134.153	156.138	209.901	1.328.917	0	0
A. Dolgoročno odloženi stroški	701	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
B. Dolgoročne premoženjske pravice	702	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
C. Druga neopredmetena sredstva	703	173.354	156.778	11.477	0	1.101	1.043	5.712	22.283	0	0
D. Zemljišča	704	270.082	0	0	0	0	0	0	270.082	0	0
E. Zgradbe	705	1.506.202	879.933	16.087	0	0	0	43.983	598.373	0	0
F. Oprema	706	2.931.286	2.621.821	114.804	5.150	133.052	155.095	131.220	309.942	0	0
G. Druga opredmetena osnovna sredstva	707	748.473	697.951	106.701	0	0	0	28.986	128.237	0	0

Iz prikaza stanja in gibanja neopredmetenih in opredmetenih osnovnih sredstev je razvidno, da je zavod poslovno leto 2022 pričel z 1.272.915 € neopredmetenimi in opredmetenimi osnovnimi sredstvi po sedanji vrednosti, na dan 31.12.2022 pa je zavod upravljal z 1.328.917 € sredstvi. Sredstva so se povečala za 4,4 % oziroma 56.002 € zaradi nabav novih osnovnih sredstev, ko so za ta znesek presegle amortizacijo in odpise inventarja.

V letu 2022 je zavod odpisal za 134.153 € osnovnih sredstev in drobnega inventarja po nabavni vrednosti. Med letom 2022 so znašali odpisi 92.422 €, ob inventuri pa 41.731 €. 56.000 € predstavlja odprodaja laboratorijskega aparata, 24.459 € sta znašala odpisa dveh iztrošenih avtomobilov, 33.046 € predstavlja odpis iztrošene agrometereološke in druge laboratorijske opreme, odpis zastarele računalniška oprema ter telekomunikacijskih naprav pa znaša 20.648 €.

Amortizacija je v letu 2022 znašala 209.902 €, 133.049 € smo jo pokrili v breme namenskih znanih finančnih virov, razliko 76.853 € pa v breme tekočega rezultata poslovanja.

Stanje in gibanje dolgoročnih finančnih naložb in posojil

v EUR (brez centov)

Naziv	Oznaka za AOP	Znesek naložb in danih posojil (1.1.)	Znesek popravkov naložb in danih posojil (1.1.)	Znesek povečanja naložb in danih posojil	Znesek povečanj popravkov naložb in danih posojil	Znesek zmanjšanja naložb in danih posojil	Znesek zmanjšanja popravkov naložb in danih posojil	Znesek naložb in danih posojil (31.12.)	Znesek popravkov naložb in danih posojil (31.12.)	Knjigovodska vrednost naložb in danih posojil (31.12.)	Znesek odpisanih naložb in danih posojil
1	2	3	4	5	6	7	8	9 (3+5-7)	10 (4+6-8)	11 (9-10)	12
I. Dolgoročne finančne naložbe (801+806+813+814)	800	2.420	0	0	0	0	0	2.420	0	2.420	0
A. Naložbe v delnice (802+803+804+805)	801	334	0	0	0	0	0	334	0	334	0
1. Naložbe v delnice v javna podjetja	802	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2. Naložbe v delnice v finančne institucije	803	334	0	0	0	0	0	334	0	334	0
3. Naložbe v delnice v privatna podjetja	804	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4. Naložbe v delnice v tujini	805	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
B. Naložbe v deleže (807+808+809+810+811+812)	806	2.086	0	0	0	0	0	2.086	0	2.086	0
1. Naložbe v deleže v javna podjetja	807	2.086	0	0	0	0	0	2.086	0	2.086	0

Iz prikaza stanja in gibanja dolgoročnih kapitalskih naložb je razvidno, da zavod v letu 2022 glede na leto 2021 ni spreminjal višine dolgoročnih finančnih naložb.

KRATKOROČNA SREDSTVA

Kratkoročna sredstva predstavljajo v strukturi sredstev 58,6 % sredstev in so se v primerjavi s preteklim letom za 48.848 € manjša.

Denarna sredstva so v blagajni in na transakcijskem računu zavoda pri Banki Slovenije in na dan 31.12.2022 znašajo 589.784 €. Glede na dan 31.12.2021 so se denarna sredstva zmanjšala za 187.494 €. Denarna sredstva so se zmanjšala iz razlogov, ki so razvidni iz izkaza bilance stanja in izkaza denarnega toka.

Terjatve do kupcev

Na dan 31.12.2022 je stanje odprtih terjatev po kontih naslednje:

V EUR						
konto	kupci	31.12.2022	Valuta do 31.10.2022	Valuta do 31.12.2022	Valuta v 2023	Skupaj neplačano
1200-1210	Kupci v državi in tujini	232.409,28	32.424,85	72.024,39	127.960,04	232.409,28
1290	Popravek vrednosti	-19.251,24			-19.251,24	-19.251,24
1400	KGZS, MKGP	223.091,86			223.091,86	223.091,86
1401-1410	Drugi posredni uporabniki, proračuna, občine	19.360,04		864,29	18.495,75	19.360,04
1420	Posred. pro. upor	27.602,83		4.266,68	23.336,15	27.602,83

Popravki vrednosti so formirani na osnovi pravilnika o računovodstvu in sicer za terjatve za katere je na dan 31.12.2022 poteklo več kot 60 dni od zapadlosti in do dneva sestave obračuna še niso bili plačani. To pravilo se ne uporablja za terjatve do mednarodnih institucij za projekte. Preko instituta izvršilnega predloga ali sodne pravde se trenutno rešuje za 16.028,69 € terjatev. Vseh terjatev na dan 31.12.2022 je za 43.188 € manj kot lani ob istem času predvsem na račun manjšega obsega terjatev do kupcev zavodskega blaga in storitev.

Dani predujmi in varščine znašajo na dan 31.12.2022 260,78 € in predstavljajo predplačilo dobaviteljem za obratna sredstva.

Druge kratkoročne terjatve znašajo 26.677,33 € in jih sestavljajo terjatve do:

- terjatve do ZZZS za ref. plač 13.260,67 €
- terjatve za davek od dohodka 9.234,72 €
- terjatve za vstopni ddv 63,62 €
- terjatve do zaposlenih 2.766,29 €
- razne terjatve 1.352,03 €

Aktivne časovne razmejitve znašajo na dan 31.12.2022 247.198,63 € in predstavljajo:

1. Ne zaračunani prihodki projektov v izvajanju 231.717,25 €
2. DDV v prejetih predujmih 158,17 €
3. Zahtevki za subvencije v kmetijstvu 14.365,21 €
4. Darilni boni 958,00 €

Zaloge: Vrednost vseh zalog na dan 31.12.2022 znaša 558.990,80 € ali 17,18 % vseh sredstev.

Material: zalogo predstavljajo ušesne številke namenjene tiskanju in ušesne številke namenjene porabi kontrolorjev. Vrednost števil na zalogi je 15.910,21 € vrednotenih po nabavni ceni.

Trgovsko blago sestavlja zaloga ušesnih števil namenjenih prodaji v vrednosti 53.169,03€, zaloge pripomočkov za sirarstvo v vrednosti 58.213,51 €, bikovskega semena v vrednosti 14.954,48€ in zaloga sadik v vrednosti 14.980,21 €. Zaloge vrednotimo po nabavnih cenah.

Nedokončana proizvodnja spremljamo v drevesnici za sadike in v vzrejališču za bike. Zalogo vrednotimo po proizvajalnih stroških in po plemenski vrednosti živali. Vrednost nedokončane proizvodnje sadik je 224.305,06€, bikov pa 129.711,00 €.

Proizvode predstavljajo sadike v prodajalni v skupnem znesku 47.747,30 €.

Pri Letnem popisu zalog so bila zaznana le manjša odstopanja dejanskih od knjižnih količin tako, da se bo svetu zavoda predlagalo, da se te razlike pokrijejo v breme in dobro zavoda.

OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV

Kratkoročne obveznosti

Kratkoročne obveznosti predstavljajo 15,6 % vseh virov sredstev, in so v primerjavi z dnem 31.12.2021 za 1.423 € manjše.

Prejeti predujmi znašajo 21.180,02€ in predstavljajo prejeta predplačila in preplačila kupcev za blago in storitve zavoda.

Obveznosti do zaposlenih predstavljajo obveznost za obračunano plačo in povračila stroškov delavcem za december leta 2022. Skupni znesek teh obveznosti je 246.341,94€. Obveznosti do delavcev predstavljajo 48 % kratkoročnih obveznosti.

Obveznosti do dobaviteljev je za 137.723,43in so za 14.427 € večje kot na dan 31.12.2021

V EUR

konto	vsebina	1.1.2022	31.12.2022
2200	Domači dob za OS	15.052,94	2.343,70
2201	Domači dob za obr. sred	82.498,22	88.866,29
2210	Dobavit iz EU	25.282,55	45.681,74
	Skupaj	123.296,21	137.723,43

Pri dobaviteljnih za osnova sredstva so prikazani računi z zapadlostjo v mesecu januarju leta 2022. Pri dobaviteljnih iz Evropske skupnosti je zapadlih neplačanih računov za 150,00 €, ker je bil račun prejet šele v letošnjem letu, vsi ostali računi so ne zapadli oziroma poravnani v januarju in februarju 2023. Pri domačih dobaviteljnih je neplačanih računov z zapadlostjo do 31.12.2022 1.846,70 €, ker so bili računi dostavljeni v Oddelek finance in računovodstvo z zamudo oziroma še niso bile poknjižene kompenzacije. Vsi ti neplačani računi so bili poravnani v mesecu januarju 2023.

Druge kratkoročne obveznosti znašajo 48.895,93€ in predstavljajo:

- obveznost za prispevke delodajalca , obračunane v decembru in plačane januarju 34.911,59 €
- obveznost za DDV v višini 7.281,95 €
- obveznost za odtegljaje od plač 3.323,79 €
- obveznosti za podjemne pogodbe 2.556,37 €
- obveznosti za Javni-preživ. sklad 752,10 €
- obveznost za dddv in davek od najemnin 70,13 €

Kratkoročne obveznosti do uporabnikov EKN znašajo na dan 31.12.2022 13.969,12€ in sicer:

Kratkoročne obveznosti do posrednih uporabnikov proračuna znašajo 13.190,40€, obveznosti do občin 778,72 €. Obveznosti so zapadle v plačilo v mesecu januarju 2023 in bile tudi poravnane na dan zapadlosti.

Obveznosti iz financiranja imajo koncem leta saldo 0. Zavod se je v letu 2022 zadolžil dvakrat pri enotnem zakladniškem računu države in sicer za 50.000,00€ za izplačilo oktobrskih plač in 100.000,00 € za izplačilo novembrskih plač. Prvo posojilo je bilo vrnjeno 28.10.2022, drugo pa 31.12.2022.

Pasivne časovne razmejitev znašajo na dan 31.12.2022 39.204,80€ in so sestavljene iz:

- 958,00 EUR obveznosti za izdane darilne bone
- 1.139,31 EUR prejetih sredstev KIS-a za PCO
- 11.469,35 EUR prejetih sredstev za izvedbo projekta Life IP natura
- 24.710,62 € odloženih prihodkov osmih CRP projektov
- 927,52 akontacije davka od dohodka za leto 2022

Razmejitev predstavljajo uravnavanje prihodkov in odhodkov v obračunskem obdobju glede na dejansko dogajanje in se bodo v naslednjih letih izničile.

Lastni viri in dolgoročne obveznosti

Lastni viri sredstev znašajo na dan 31.12.2022 2.745.991,93€ in so za 10.033,23 € večji kot na isti dan lanskega leta. Povečanje izhaja iz :

1. Pridobljenih namenskih sredstev za investicije v letu v skupnem znesku + 130.803,87 €
2. Zmanjšanje za amortizacijo iz namenskih virov - 133.049,44 €

3. Zmanjšanje za odpise drobnega inventarja in OS iz namenskih virov	-	1.312,85 €
4. Presežek prihodkov nad odhodki v letu 2022	+	13.591,65 €

Rezultat poslovanja-presežek prihodkov znaša 689.796,82 €. V tem rezultatu je vključen tudi rezultat leta 2022 v višini 13.591,95 **presežka prihodkov nad odhodki. Vodstvo zavoda bo svetu zavoda predlagalo, da se celoten rezultat zavoda iz leta 2022 in predhodnih let, torej 689.796,82€ presežka prihodkov nad odhodki, nameni za investicijsko dejavnost zavoda in pokrivanje morebitnih presežkov odhodkov nad prihodki v naslednjih letih.**

Obveznosti za sredstva prejeta v upravljanje in pripadajoči presežek prihodkov nad odhodki s strani Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije na dan 31.12.2022 znašajo 2.719.586,03,93 € in so za 1.922,87 € manjša kot na dan 31.12.2021 zaradi zgoraj navedenih razlogov.

Konti izven bilančne evidence izkazujejo 766,26 € sredstev in obveznosti katera so:

Sredstva in obveznosti za zakupljeno zemljišče od Sklada RS za kmetijska zemljišča 766,26 €

Izkaz prihodkov in odhodkov - določenih uporabnikov od 01.01.2022 - 31.12.2022

v EUR (brez centov)

Členitev podskupin kontov	Naziv podskupine konta	Oznaka za AOP	Znesek	
			Tekočega leta	Prejšnjega leta
1	2	3	4	5
	A) PRIHODKI OD POSLOVANJA (861+862-863+864)	860	4.918.809	4.792.120
760	PRIHODKI OD PRODAJE PROIZVODOV IN STORITEV	861	3.985.909	3.877.833
	POVEČANJE VREDNOSTI ZALOG PROIZVODOV IN NEDOKONČANE PROIZVODNJE	862	74.179	39.833
	ZMANJŠANJE VREDNOSTI ZALOG PROIZVODOV IN NEDOKONČANE PROIZVODNJE	863	0	0
761	PRIHODKI OD PRODAJE BLAGA IN MATERIALA	864	858.721	874.454
762	B) FINANČNI PRIHODKI	865	556	66
763	C) DRUGI PRIHODKI	866	40.246	39.200
	Č) PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI PRIHODKI (868+869)	867	15.895	3.110
del 764	PRIHODKI OD PRODAJE OSNOVNIH SREDSTEV	868	11.601	308
del 764	DRUGI PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI PRIHODKI	869	4.294	2.802
	D) CELOTNI PRIHODKI (860+865+866+867)	870	4.975.506	4.834.496
	E) STROŠKI BLAGA, MATERIALA IN STORITEV (872+873+874)	871	1.542.776	1.387.555
del 466	NABAVNA VREDNOST PRODANEGA MATERIALA IN BLAGA	872	303.256	330.781
460	STROŠKI MATERIALA	873	537.509	438.600
461	STROŠKI STORITEV	874	702.011	618.174
	F) STROŠKI DELA (876+877+878)	875	3.317.942	3.229.538
del 464	PLAČE IN NADOMESTILA PLAČ	876	2.500.130	2.495.977
del 464	PRISPEVKI ZA SOCIALNO VARNOST DELODAJALCEV	877	398.699	391.842
del 464	DRUGI STROŠKI DELA	878	419.113	341.719
462	G) AMORTIZACIJA	879	76.853	74.087
463	H) REZERVACIJE	880	0	0
465	J) DRUGI STROŠKI	881	10.671	10.591
467	K) FINANČNI ODHODKI	882	327	0
468	L) DRUGI ODHODKI	883	8.124	4.924
	M) PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI ODHODKI (885+886)	884	3.325	5.165
del 469	ODHODKI OD PRODAJE OSNOVNIH SREDSTEV	885	0	0
del 469	OSTALI PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI ODHODKI	886	3.325	5.165
	N) CELOTNI ODHODKI (871+875+879+880+881+882+883+884)	887	4.960.018	4.711.860

	O) PRESEŽEK PRIHODKOV (870-887)	888	15.488	122.636
	P) PRESEŽEK ODHODKOV (887-870)	889	0	0
del 80	Davek od dohodka pravnih oseb	890	1.896	11.130
del 80	Presežek prihodkov obračunskega obdobja z upoštevanjem davka od dohodka (888-890)	891	13.592	111.506
del 80	Presežek odhodkov obračunskega obdobja z upoštevanjem davka od dohodka (889+890) oz. (890-888)	892	0	0
	Presežek prihodkov iz prejšnjih let, namenjen pokritju odhodkov obračunskega obdobja	893	0	0
	Povprečno število zaposlenih na podlagi delovnih ur v obračunskem obdobju (celo število)	894	100	101
	Število mesecev poslovanja	895	12	12

IZKAZ PRIHODKOV IN ODHODKOV KGZS KGZ GO

Naziv podskupine kontov	Plan 2022	Realizacija 2022	Realizacija 2021	Indeks R22/P22	Indeks 22/21	Absolutna razlika 2022-2021 v €
CELOTNI PRIHODKI	4.808.141,02	4.975.505,82	4.834.495,79	103,48	102,92	141.010,03
PRIHODKI OD POSLOVANJA	4.771.142,37	4.918.809,11	4.792.119,78	103,09	102,64	126.689,33
Prihodki od prodaje proizvodov in storitev	2.064.540,39	2.209.096,64	2.203.103,76	107,00	100,27	5.992,88
Proračun (državni)	2.706.601,98	2.709.712,47	2.589.016,02	100,11	104,66	120.696,45
FINANČNI PRIHODKI		556,15	65,55			
DRUGI PRIHODKI	32.478,51	40.246,03	39.199,97	123,92	102,67	1.046,06
PREVREDNOTOVALNI PRIHODKI	4.520,14	15.894,53	3.110,49	351,64	511,00	12.784,04
CELOTNI ODHODKI	4.794.909,37	4.961.914,17	4.722.990,01	103,48	105,06	238.924,16
STROŠKI MATERIALA IN STORITEV	1.003.829,45	1.239.520,89	1.056.773,58	123,48	117,29	182.747,31
Stroški materiala	410.478,67	537.509,48	438.599,41	130,95	122,55	98.910,07
Stroški storitev	593.350,78	702.011,41	618.174,17	118,31	113,56	83.837,24
STROŠKI DELA	3.394.238,31	3.317.942,45	3.229.537,51	97,75	102,74	88.404,94
Plače	2.594.919,47	2.500.130,11	2.495.976,66	96,35	100,17	4.153,45
Prispevki na plače	406.460,78	398.698,58	391.842,38	98,09	101,75	6.856,20
Regres za LD	117.405,00	143.930,76	109.852,47	122,59	131,02	34.078,29
Povračila stroškov delavcem	223.222,32	224.453,39	184.539,33	100,55	121,63	39.914,06
Prostovoljno pokojninsko zavarovanje	52.230,74	50.729,61	47.326,67	97,13	107,19	3.402,94
AMORTIZACIJA	70.111,45	76.852,60	74.086,88	109,61	103,73	2.765,72
DAVEK OD DOHODKA	32,22	1.895,52	11.130,28	5.883,05	17,03	-9.234,76
DRUGI STROŠKI	320.211,40	313.926,66	341.372,41	98,04	91,96	-27.445,75
FINANČNI ODHODKI		327,31				327,31
DRUGI ODHODKI	3.501,20	8.124,20	4.924,03	232,04	164,99	3.200,17
PREVREDNOTOVALNI ODHODKI	2.985,34	3.324,54	5.165,32		64,36	-1.840,78
PRESEŽEK PRIHODKOV	13.231,65	13.591,65	111.505,78	102,72	12,19	-97.914,13
PRESEŽEK ODHODKOV						

Pojasnila k postavkam IZKAZA PRIHODKOV IN ODHODKOV določenih uporabnikov

ANALIZA PRIHODKOV

Celotni prihodki doseženi v letu 2022 so znašali 4.975.505,82€ in so bili za 2,92 % višji od doseženih v letu 2021 in 3,09 % višji od načrtovanih.

Višji prihodki glede na lansko leto so rezultat seštevka višjih prihodkov od prodaje proizvodov in storitev ter trgovskega blaga ter večjih prihodkov iz proračuna. Prihodki od prodaje proizvodov in storitev in

trgovskega blaga so višji za 0,27 % oziroma za 5.992,88 €. Prihodki iz proračuna so se v letu 2022 povečali za 4,66 % glede na leto 2021 oziroma za 120.696 in sicer pri javni službi kmetijskega svetovanja za 17.138 €, javni službi živinoreje za 33.651 €, na področju varstva rastlin za 56.507 € ter na področju centrov za 14.571 €.

Neplačani prihodki znašajo 730.411 € (stanje terjatev in razmejitev, ki so izkazane kot prihodek tekočega leta). V celotnem prihodku predstavljajo 14,68 %, kar pomeni, da se plačila realizirajo v 54-ih dnevih. V letu 2023 bo treba tako kot v prejšnjih letih enako dosledno izvajati Navodilo o izterjavi neplačanih računov in zahtevkov, ki jih je sprejel direktor zavoda, v katerih so določeni postopki izterjave neplačanih računov.

Prihodki iz poslovanja predstavljajo 98,86 % celotnih prihodkov, prevrednotovalni prihodki in drugi prihodki pa 1,14 % celotnih prihodkov. Prihodki od poslovanja so bili doseženi z izvajanjem javne službe in tržne dejavnosti. Struktura prihodkov iz poslovanja je bila naslednja: javna služba 63%, lastna dejavnost (prihodki pridobljeni na trgu) 37 %. Navedena delitev javne službe in lastne dejavnosti je prikazana v skladu z Pravilnikom o opredelitvi pridobitne in nepridobitne dejavnosti (Ur.l.RS 68/09).

Drugi prihodki so v letu 2022 znašali 40.246,03 €, od tega odškodnine zavarovalnic za uničena ali poškodovana sredstva zavoda 11.360,51 €, prihodki med stroškovnimi mesti zavoda znašajo 22.540,18 €, ter raznih drugih prihodkov v znesku 6.345,34€ (viški popisa zalog, plačila zaračunanih izdelav opominov za nepravočasna plačila terjatev, izterjani sodni stroški ter druge izredne in neobičajne postavke). *Prevrednotovalni prihodki* znašajo 15.894,53 € in predstavljajo prihodke od prodanih osnovnih sredstev v višini 11.601 € ter unovčene terjatve, za katere smo v letu 2022 oblikovali popravek vrednosti v višini 4.294€. Finančni prihodki znašajo 556,15€ in predstavljajo dividende Deželne banke Slovenije v višini 228,52 € ter obresti Banke Slovenije za sredstva na transakcijskem računu v višini 327,63 €.

ODHODKI						
Naziv Konta	Plan 2022	Realizacija 2022	Realizacija 2021	Indeks R22/P22	Indeks R22/R21	RAZLIKA 2022-2021
SKUPAJ STROŠKI MATERIALA	410.478,67	537.509,48	438.599,41	130,95	122,55	98.910,07
Stroški materiala	235.278,86	310.048,72	252.616,91	131,78	122,73	57.431,81
Stroški energije	55.435,79	99.209,58	60.259,12	178,96	164,64	38.950,46
Nadomestni deli za OS	27.463,40	36.827,79	29.824,48	134,10	123,48	7.003,31
Odpisi DI in embalaže	12.715,18	5.962,33	12.444,45	46,89	47,91	-6.482,12
Stroški strokovne literature	3.016,17	2.465,74	2.561,76	81,75	96,25	-96,02
Pisarniški material	17.919,13	17.493,37	16.891,28	97,62	103,56	602,09
Drugi stroški materiala	58.650,14	65.501,95	64.001,41	111,68	102,34	1.500,54
SKUPAJ STROŠKI STORITEV	593.350,78	702.011,41	618.174,17	118,31	113,56	83.837,24
Stroški stor. opravlj. dejavnosti	267.450,12	284.226,87	276.298,62	106,27	102,87	7.928,25
Stroški tek.vzdrževanja	71.085,16	66.824,97	68.226,63	94,01	97,95	-1.401,66
Stroški najemnin	68.143,16	86.385,80	78.103,00	126,77	110,60	8.282,80
Stroški varovanja	11.214,15	10.619,95	10.832,22	94,70	98,04	-212,27
Stroški zavarov. in plačil. prometa	36.619,70	38.592,69	38.400,45	105,39	100,50	192,24
Stroški intelektualnih storitev	7.470,18	11.908,74	7.462,38	159,42	159,58	4.446,36
Stroški komunalnih storitev	22.631,78	24.079,50	21.757,15	106,40	110,67	2.322,35
Stroški v zvezi z delom	62.600,00	84.558,84	60.088,39	135,08	140,72	24.470,45
Stroški storitev fizičnih oseb	23.317,90	50.119,32	33.216,19	214,94	150,89	16.903,13
Reprezentanca	5.650,00	15.140,23	7.064,45	267,97	214,32	8.075,78
Stroški drugih storitev	17.168,63	29.554,50	16.724,69	172,14	176,71	12.829,81
AMORTIZACIJA	70.111,45	76.852,60	74.086,88	109,61	103,73	2.765,72
SKUPAJ STROŠKI DELA	3.394.238,31	3.317.942,45	3.229.537,51	97,75	102,74	88.404,94
Plače	2.594.919,47	2.500.130,11	2.495.976,66	96,35	100,17	4.153,45
Prispevki na plače	406.460,78	398.698,58	391.842,38	98,09	101,75	6.856,20
Regres za Letni dopust	117.405,00	143.930,76	109.852,47	122,59	131,02	34.078,29
Povračila stroškov delavcev	223.222,32	224.453,39	184.539,33	100,55	121,63	39.914,06
Prostovoljno pokojninsko zav.	52.230,74	50.729,61	47.326,67	97,13	107,19	3.402,94
DRUGI STROŠKI	320.243,62	313.926,66	341.372,41	98,03	91,96	-27.445,75
DAVEK OD DOHODKA	0,00	1.895,52	11.130,28			-9.234,76

ODHODKI FINANCIRANJA	0,00	327,31				327,31
DRUGI ODHODKI	3.501,20	8.124,20	4.924,03	232,04	164,99	3.200,17
PREVREDNOTOVALNI ODHODKI	2.985,34	3.324,54	5.165,32		64,36	-1.840,78
SKUPAJ	4.794.909,37	4.961.914,17	4.722.990,01	103,48	105,06	238.924,16

ANALIZA ODHODKOV

Celotni odhodki znašajo 4.961.914 €, od tega odhodki iz poslovanja 4.948.243 €, drugi odhodki 8.124 €, prevrednotovalni odhodki 3.325 €, odhodki od obresti 327 € ter davek od dohodka 1.896 €. V primerjavi z doseženimi odhodki v preteklem letu so odhodki višji za 5,06 %, v primerjavi z načrtovanimi pa za 3,48 %.

Odhodki iz poslovanja so znašali 4.948.243 €. Nastali so pri izvajanju javne službe in tržne dejavnosti in so po glavnih postavkah naslednji:

Stroški materiala so v letu 2022 znašali 537.509,48 € in so bili za 22,55 % višji kot v letu 2021 (98.910 €) in za 30,95 % večji od načrtovanih za leto 2022. Stroški so narasli za 98.910 € in sicer zaradi več vhljenih telet za 25.607 €, večje porabe in podražitve krmil za € 31.563 (za 82%), podražitve elektrike za 20.062 € (za 111%) podražitve naftnih derivatov za 18.189 € (za 45%), porabljenega materiala za vzdrževanje osnovnih sredstev 7.003 €, manj pa se je porabilo za zaščitna sredstva pri delu in drobnim inventar.

Stroški storitev so v letu 2022 znašali 702.011,41 € in so bili za 83.837 € oziroma za 13,6 % večji kot v letu 2021 in za 18,3 % večji kot načrtovani za leto 2022. Glede na predhodno leto so se povečali stroški službenih poti za 24.470 €, stroški pogodbenega dela in avtorskih honorarjev za 16.903 €, stroški najemnin za 8.282 €, reprezentance za 8.075 € (zaključek projekta), stroški storitev pri opravljanju dejavnosti za 7.988 € (projektno delo), stroški odvetniških, revizijskih in drugih storitev za 12.830 €, stroški intelektualnih storitev za 4.447 € (projektno delo).

Amortizacija neopredmetenih in opredmetenih osnovnih sredstev v letu 2022 v breme odhodkov zavoda znaša 76.852,60 € in je za 3,7 % višja kot v letu 2021 ter 9,6 % višja od načrtovane. Amortizacija se je gibala v skladu z investicijsko dejavnostjo v letu 2022.

Stroški dela v letu 2022 znašajo 3.317.942,45 € in so za 2,74 % oziroma za 88.404,94 € večji kot v letu 2021 ter za 2,25 % nižji kot načrtovani za leto 2022. Stroški dela predstavljajo 66,9 % vseh odhodkov zavoda. V letu 2022 so se na novo zaposlili trije zaposleni, ki so nadomestili šest odhodov zaposlenih. V letu 2022 je bilo na zavodu na podlagi ur v breme zavoda 100 zaposlenih, eden manj kot v predhodnem letu. Povečanje bruto plač v breme zavoda je znašalo 4.153 € (zakonske spremembe plač, napredovanja, uvedba delovne uspešnosti, nove zaposlitve, povečanje dodatka za delovno dobo), prispevki na plače so se povečali za 6.856 €, povečanje kolektivnega zavarovanja je povečalo stroške dela za 3.402 €, regres za letni dopust za 34.078 € (zakonske spremembe). Povračila stroškov delavcem (prehrana na delu, prevoz na delo, jubilejne nagrade, odpravnine ob upokojitvi) pa za 39.914 €, od tega povračilo stroškov prevoza na delo in prehrane za 34.591 € (21%), stroški odpravnin ob upokojitvi za 15.161 €, zmanjšali pa so se stroški jubilejnih nagrad za 10.443 €.

Drugi stroški, ki predstavljajo nabavno vrednost prodanega trgovskega blaga, vplačila v invalidski sklad, ker zavod ne izpolnjuje kvote invalidov ter nagrade dijakom in študentom za praktično delo so se zmanjšali za 8 % oziroma za 27.446 € napram letu 2021 ter bili nižji za 2 % glede na načrt leta 2022. Zmanjšanje izhaja iz zmanjšane obsega prodaje blaga in materiala zavoda. Zavod je v letu 2022 izplačeval predpisane nagrade dijakom in študentom za praktično delo v zavodu, kar je znašalo 1.645 €, ter vplačal v invalidski sklad 9.025 € zaradi neizpolnjevanja predpisane kvote invalidov.

Finančni odhodki zavoda v letu 2022 predstavljajo obresti v znesku 327,31 €, ki jih je zavod plačal za zadolžitev za izplačilo plač.

Drugi odhodki v letu 2022 znašajo 8.124 € in so za 3.200 € višji kot v letu poprej in za 65 % višji od načrtovanih za leto 2022. Odhodki iz preteklih let znašajo 7.018,73 €, drugi odhodki pa 1.105,47 €.

Prevrednotovalni odhodki: V letu 2022 je bilo oblikovanih za 3.324,54 € popravkov vrednosti terjatev, ki so bile v času sestavitve tega poročila neplačani in zapadli že več kot 60 dni, torej do 31.10.2022. Oblikovani popravek se je v letu 2022 zmanjšal za 1.841 €.

Razlika med prihodki in odhodki izkazuje presežek prihodkov v skupnem znesku 13.591,65 €. Zavod je v letu 2022 dosegel presežek prihodkov nad odhodki pri opravljanju lastnih, tržnih dejavnosti zavoda.

Izkaz računa financiranja določenih uporabnikov
od 01.01.2022 - 31.12.2022

v EUR (brez centov)

Členitev kontov	Naziv konta	Oznaka za AOP	Znesek	
			Tekočega leta	Prejšnjega leta
1	2	3	4	5
50	VII. ZADOLŽEVANJE (551+559)	550	150.000	0
500	Domače zadolževanje (552+553+554+555+556+557+558)	551	150.000	0
del 5003	Najeti krediti pri državnem proračunu	554	150.000	0
55	VIII. ODPLAČILA DOLGA (561+569)	560	150.000	0
550	Odplačila domačega dolga (562+563+564+565+566+567+568)	561	150.000	0
del 5503	Odplačila kreditov državnemu proračunu	564	150.000	0
	IX/1 NETO ZADOLŽEVANJE (550-560)	570	0	0
	IX/2 NETO ODPLAČILO DOLGA (560-550)	571	0	0
	X/1 POVEČANJE SREDSTEV NA RAČUNIH (485+524+570)-(486+525+571)	572	0	45.572
	X/2 ZMANJŠANJE SREDSTEV NA RAČUNIH (486+525+571)-(485+524+570)	573	187.494	0

Iz izkaza je razvidno, da se zavod v letu 2022 zadolžil za 150.000 € pri Enotnem zakladniškem računu za izplačilo oktobrskih in novembrskih plač. Zavod je posojila do konca leta vrnil. Zadolžitev je zavod stala 327,31 €.

Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po vrstah dejavnosti
od 01.01.2022 - 31.12.2022

v EUR (brez centov)

Členitev podskupin kontov	Naziv podskupine konta	Oznaka za AOP	Znesek	
			ZNESEK-Prihodki in odhodki za izvajanje javne službe	ZNESEK-Prihodki in odhodki od prodaje blaga in storitev na trgu
1	2	3	4	5
	A) PRIHODKI OD POSLOVANJA (661+662-663+664)	660	3.967.157	951.652
760	PRIHODKI OD PRODAJE PROIZVODOV IN STORITEV	661	3.628.292	357.617
	POVEČANJE VREDNOSTI ZALOG PROIZVODOV IN NEDOKONČANE PROIZVODNJE	662	21.189	52.990
	ZMANJŠANJE VREDNOSTI ZALOG PROIZVODOV IN NEDOKONČANE PROIZVODNJE	663	0	0
761	PRIHODKI OD PRODAJE BLAGA IN MATERIALA	664	317.676	541.045
762	B) FINANČNI PRIHODKI	665	280	276
763	C) DRUGI PRIHODKI	666	25.544	14.702
	Č) PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI PRIHODKI (668+669)	667	1.189	14.706
del 764	PRIHODKI OD PRODAJE OSNOVNIH SREDSTEV	668	101	11.500
del 764	DRUGI PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI PRIHODKI	669	1.088	3.206
	D) CELOTNI PRIHODKI (660+665+666+667)	670	3.994.170	981.336

	E) STROŠKI BLAGA, MATERIALA IN STORITEV (672+673+674)	671	1.170.898	371.878
del 466	NABAVNA VREDNOST PRODANEGA MATERIALA IN BLAGA	672	223.602	79.654
460	STROŠKI MATERIALA	673	399.018	138.491
461	STROŠKI STORITEV	674	548.278	153.733
	F) STROŠKI DELA (676+677+678)	675	2.853.736	464.206
del 464	PLAČE IN NADOMESTILA PLAČ	676	2.154.367	345.763
del 464	PRISPEVKI ZA SOCIALNO VARNOST DELODAJALCEV	677	343.370	55.329
del 464	DRUGI STROŠKI DELA	678	355.999	63.114
462	G) AMORTIZACIJA	679	27.670	49.183
463	H) REZERVACIJE	680	0	0
465	J) DRUGI STROŠKI	681	9.265	1.406
467	K) FINANČNI ODHODKI	682	280	47
468	L) DRUGI ODHODKI	683	4.139	3.985
	M) PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI ODHODKI (685+686)	684	2.764	561
del 469	ODHODKI OD PRODAJE OSNOVNIH SREDSTEV	685	0	0
del 469	OSTALI PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI ODHODKI	686	2.764	561
	N) CELOTNI ODHODKI (671+675+679+680+681+682+683+684)	687	4.068.752	891.266
	O) PRESEŽEK PRIHODKOV (670-687)	688	0	90.070
	P) PRESEŽEK ODHODKOV (687-670)	689	74.582	0
del 80	Davek od dohodka pravnih oseb	690	967	929
del 80	Presežek prihodkov obračunskega obdobja z upoštevanjem davka od dohodka (688-690)	691	0	89.141
del 80	Presežek odhodkov obračunskega obdobja z upoštevanjem davka od dohodka (689+690) oz. (690-688)	692	75.549	0
	Presežek prihodkov iz prejšnjih let, namenjen pokritju odhodkov obračunskega obdobja	693	0	0

PRIHODKI PO VRSTAH DEJAVNOSTI Z VKLJUČENIM FINAČNIM NAČRTOM 2022

PRIHODKI					
	VRSTA PRIHODKA	Plan 2022	Realizacija 2022	Realizacija 2021	Indeks R22/P22
	JAVNA SLUŽBA KMETIJSKEGA SVETOVANJA	1.629.475,47	1.653.129,52	1.674.077,18	101,45
131710	Javna služba kmetijskega svetovanja	1.200.208,86	1.200.208,87	1.183.071,15	100,00
	Izpolnjevanje in kontrola obrazcev-cenik ministra	120.979,61	113.209,09	119.939,40	93,58
	Ostali prihodki - projekti	244.922,84	237.104,45	292.909,69	96,81
	PRP	63.364,16	102.607,11	78.156,94	161,93
	JAVNA SLUŽBA ŽIVINOREJA	1.340.416,77	1.379.550,26	1.318.974,43	102,92
540610	Strokovne naloge v živin. proizvodnji	660.363,61	666.624,11	633.840,53	100,95
130029	Identif. in reg. govodi - država	1.113,21	902,89	1.035,35	81,11

	Zrejalšče plemenskih bikov	154.559,09	208.013,47	157.964,84	134,59
	Identif. in reg. živali	171.850,00	181.751,18	188.124,46	105,76
	Laboratorij	201.761,72	190.462,77	213.868,85	94,40
	Drugi prihodki živilorejske službe	150.769,14	131.795,84	124.140,40	87,42
	SADJARSKO VINOGRADNIŠKI CENTRI	499.547,00	508.293,96	475.307,30	101,75
20019	JAVNA SLUŽBA V SADJARSTVU	191.563,00	194.063,00	187.143,07	101,31
20020	JAVNA SLUŽBA V VINOGRADNIŠTVU	177.047,00	177.047,00	169.396,18	100,00
	Centri - lastna dejavnost	130.937,00	137.183,96	118.768,05	104,77
	VARSTVO RASTLIN	461.526,46	473.854,27	416.470,95	102,67
130050	Analiza vzetih vzorcev inšpekcije in izvedenci	2.000,00	160,00	2.000,00	8,00
130053	Javna služba zdravstvenega varstva rastlin	225.165,00	226.165,00	192.600,00	100,44
130036	Javna pooblastila zdravstvenega varstva rastlin	100.500,00	100.500,00	103.400,00	100,00
221069	UKREPI ZA VARSTVO RASTLIN 15-20-EU	47.750,00	47.694,38	60.044,47	99,88
221070	UKREPI ZA VARSTVO RASTLIN 15-20-SLO	60.052,00	60.047,26	20.014,82	99,99
130033	FFS				0,00
	Varstvo rastlin - lastna dejavnost	26.059,46	39.287,63	38.411,66	150,76
	AGŽL	40.839,30	36.299,96	36.470,45	88,88
142910	Spremljanje dozorevanja grozdja	31.939,30	31.939,30	31.939,30	100,00
142910	Kontrola kakovosti grozdja za vrhunska vina	8.900,00	4.360,66	4.531,15	49,00
	LASTNA DEJAVNOST - TRG	799.337,37	867.681,14	870.819,47	108,55
	Pogodbe z občinami	2.100,00	2.857,19	2.303,46	
	KIS	12.520,13	9.306,63	9.156,54	74,33
	Območne enote	450,16	1.307,04	856,33	290,35
	Vodenje DDV za kmete	4.127,90	3.614,95	3.855,55	87,57
	Knjigovodstvo in davčno svetovanje	39.815,60	43.054,47	40.492,20	108,13
	FADN	500,00	586,00	461,00	117,20
	Drevesnica	529.474,84	599.064,42	581.652,01	113,14
	Najemnine in drugo	2.031,60	2.031,60	2.031,60	100,00
	Agroživilski laboratorij	208.317,14	205.858,84	230.010,78	98,82
	FINANČNI PRIHODKI	0,00	556,15	65,55	
	IZREDNI PRIHODKI	32.478,51	40.246,03	39.199,97	123,92
	PREVERDNOVOTALNI PRIHODKI	4.520,14	15.894,53	3.110,49	351,64
	SKUPAJ PRIHODKI	4.808.141,02	4.975.505,82	4.834.495,79	103,48

Pojasnila k IZKAZU PRIHODKOV IN ODHODKOV določenih uporabnikov po vrstah dejavnosti

Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po vrstah dejavnosti je narejen v skladu z 23. členom pravilnika o letnih poročilih. V tem izkazu podatke o dejavnostih zavoda razvrstimo po vrstah dejavnosti in sicer dejavnosti, ki jih zavod opravlja kot javno službo in tržno dejavnost. Kot kriterij delitve na javno in tržno dejavnost je zavod uporabil pri prihodkih sodila, ki jih je opredelilo resorno ministrstvo pri pripravi finančnih načrtov in letnih poročilih zavodov, ki delujejo v okviru Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije.

Prihodki iz izvajanja javne službe so sledeči:

Preko Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije se financirajo dejavnosti:

v €		
Javna kmetijsko svetovalna služba	PP 131710	1.200.208,87
Strokovne naloge v živiloreji	PP 546010	666.624,11
Identifikacija in registracija živali	PP 130029	902,89
Skupaj preko KGZS		1.867.735,87

Iz proračuna ministrstva za kmetijstvo je zavod pridobil sledeča javna sredstva za izvajanje javne službe, na podlagi izdanih zahtevkov:

Oddelek za varstvo rastlin PP (130050,130053,130036,221069,221070)	434.566,64
Sadjarski center Bilje PP 200019	194.063,00
Selekcijsko trsničarsko središče PP 200020	177.047,00
Spremljanje dozorevanja grozdja in ugotavljanje kakovosti grozdja za vrhunsko vino (PP 142910)	36.299,96

841.976,60

Drugi prihodki izvajanja javne službe

Na podlagi pojasnil Ministrstva za kmetijstvo posredovanih preko Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije spadajo med prihodke izvajanja javne službe tudi vsi prihodki prodanih proizvodov in storitev, ki jih sicer plačajo v celoti ali deloma uporabniki storitev, vendar so bile te storitve izvedene v okviru javne službe kmetijskega svetovanja ali javne službe strokovnih nalog v živinoreji. Ti prihodki pa so bili sledeči: v€

Izpolnjevanje in kontrole obrazcev za plačila v kmetijstvu v okviru Kmetijsko svetovalne službe	113.209,09
Program razvoja podeželja -PRP-ji	102.607,11
Ostali prihodki Kmetijsko svetovalne službe	237.104,45
Vzrejališče plemenskih bikov	208.013,47
Identifikacija in registracija živali	181.751,18
Mlečni laboratorij	190.462,77
Drugi prihodki oddelka živinoreje	131.795,84

1.164.943,91

Po navodilu resornega ministrstva so prihodki od prodaje blaga in storitev na trgu samo prihodki »Lastne dejavnosti« in lastne dejavnosti centrov in varstva rastlin in so v letu 2022 znašali 1.044.152,73 €. Prihodki »lastne dejavnosti« so bili v letu 2022 za 1,57 % večji kot v predhodnem letu ter za 9,2 % večji kot načrtovani za leto 2022 zaradi večje prodaje sadik v Drevesnici v Biljah ter večjega obsega dejavnosti Oddelkov za sadjarstvo in vinogradništvo.

Rezultati po oddelkih

NAZIV	PRIHODKI 1-12 2022	ODHODKI 1-12 2022	REZULTAT 1-12 2022
SVETOVALNA SLUŽBA	1.672.672,20	1.754.694,32	-82.022,12
ODDELEK ŽIVINOREJE	1.392.399,92	1.427.230,96	-34.831,04
AGROŽIVLSKI LABORATORIJ	261.109,77	289.657,32	-28.547,55
STS - VRHPOLJE	199.470,14	193.307,60	6.162,54
SADJARSKI CENTER	232.669,91	237.856,36	-5.186,45
ODDELEK ZA VARSTVO RASTLIN	474.198,65	396.822,48	77.376,17
OLJKARSKI CENTER	82.016,60	80.318,50	1.698,10
DREVESNICA	610.055,48	528.057,40	81.998,08
OSTALO	50.913,15	53.969,23	-3.056,08
<u>SKUPAJ</u>	<u>4.975.505,82</u>	<u>4.961.914,17</u>	<u>13.591,65</u>

Oddelek kmetijskega svetovanja

Proračunsko financiranje oddelka ne pokrije vseh nastalih stroškov oddelka pri izvajanju nalog javne službe, tako da je zaračunavanje del nalog, ki jih izvaja oddelek neposrednim uporabnikom teh storitev ter sodelovanje pri projektih nujen pogoj za nemoteno poslovanje oddelka. V letu 2022 je financer javnih nalog z nakazili iz proračuna, določitvijo pogojev subvencijske kampanje ter javnimi naročili

pokril 80,7 % stroškov za izvedbo teh nalog, samih sredstev iz proračuna za financiranje javnih nalog oddelka pa je bilo za 68,3 %.

Prihodki izvajanja javne službe kmetijskega svetovanja iz PP 131710 so v letu 2022 znašali 1.200.208 €, prihodki iz cenika ministra 113.209 € in prihodki iz sodelovanja oddelka pri Programu razvoja podeželja 102.607 €. Prihodki »ne proračunske« dejavnosti oddelka so znašali 237.104 € in sicer prihodki projektov, izvedbe tečajev, predavanj, izobraževanj, izdelave poslovnih načrtov in vlog za kandidiranje kmetij na razpisih, vodenje fadn knjigovodstva na kmetijah in drugi prihodki. Odhodki oddelka so znašali 1.754.694 € in so bili za 3,6 % večji kot v letu 2021 zaradi večjih stroškov materiala in storitev za 12,88 % ter večjih stroškov dela za 2,4 %. Presežek odhodkov nad prihodki oddelka je v letu 2022 znašal 82.022,12 €.

Oddelek živinoreje

Oddelek živinoreje je dosegel presežek odhodkov nad prihodki v višini 34.831 €. Oddelek je v letu 2022 prejel iz PP 540610 666.624,11 € ter 902,89 € iz PP 130029, »ne proračunski prihodki pa so znašali 724.873 €. Oddelek je tako skupaj ustvaril 1.392.399,92 € prihodkov, ki niso zadoščali za pokritje vseh odhodkov. Prihodki so se glede na leto 2022 povečali za 56.057 €. Proračunski prihodki so se povečali za 32.651,12€, pri ne proračunskih prihodkih pa so se povečali prihodki pri prodaji plemenskih bikov in bikovskega semena

Odhodki oddelka so v letu 2022 znašali 1.427.230,96 €, kar je 7,6 % oziroma 100.639 € več kot v letu 2021. Stroški dela so znašali 673.767 € in so se povečali za 13.377 € zaradi zakonskih sprememb, napredovanj, delovne uspešnosti, povečanja delovne dobe, regresa za letni dopust. Stroški storitev so v letu 2022 znašali 210.955 €, kar je za 37.041 € več kot v letu 2021 zaradi večjih stroškov službenih poti, stroškov projektov, storitev v vzrejališču. Materialni stroški oddelka so v letu 2022 znašali 289.062 € in so večji za 60.319 € glede na predhodno leto na račun več vhlavljenih telet ter podražitev energentov in krmil. Nabavna vrednost sirarskih pripomočkov, blaga in materiala za označevanje živali ter bikovskega semena se je zmanjšala za 17.672 € zaradi manjše prodaje.

Oddelek Sadjarski center Bilje

Sadjarski center v Biljah je dosegel presežek odhodkov v znesku 5.186€ zaradi zmanjšanja obsega prodaje sadja in cepičev glede na predhodna leta in nezadostnega proračunskega financiranja.

Oddelek Selekcijsko trsničarsko središče Vrhpolje

Oddelek je dosegel za 6.162,54 € presežka prihodkov iz naslova ne proračunskih prihodkov oddelka.

Oddelek Poskusni center za oljarstvo

Oddelek je dosegel presežek odhodkov v znesku 1.698,10 €.

Oddelek Varstva rastlin

Oddelek varstva rastlin je ustvaril presežek prihodkov v znesku 77.376,17 € iz naslova reorganizacije oddelka ter sodelovanja pri raziskovalnih projektih.

Oddelek Agroživilski laboratorij

Agroživilski laboratorij je v letu 2022 dosegel 28.547 € presežka odhodkov zaradi zmanjšanja prihodkov iz projektne delo in povečanja materialnih stroškov in stroškov storitev.

Oddelek Drevesnice v Biljah

Drevesnica v Biljah je v letu 2022 dosegla 81.998 € presežka prihodkov, kar je za 25.372 € več kot v letu 2021 zaradi večjih prihodkov.

Pri *ostali dejavnosti*, ki obsega tržno dejavnost finančno rač. službe, delovanje območnih enot ter nepokrite odhodke projektne oddelka smo dosegli presežek odhodkov za 3.056 €. Pri tržni dejavnosti finančne računovodske službe smo ustvarili 17.343 € presežka prihodkov.

Kmetijsko gozdarski zavod Nova Gorica je leto 2022 zaključil bolje kot smo predvidevali v Finančnem načrtu za leto 2022 in dosegel presežek prihodkov nad odhodki v skupnem znesku 13.591,65 €.

Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po načelu denarnega toka
od 01.01.2022 - 31.12.2022

v EUR (brez centov)

Členitev kontov	Naziv konta	Oznaka za AOP	Znesek	
			Tekočega leta	Prejšnjega leta
1	2	3	4	5
	I. SKUPAJ PRIHODKI (402+431)	401	4.949.977	4.795.020
	1. PRIHODKI ZA IZVAJANJE JAVNE SLUŽBE (403+420)	402	4.144.488	4.021.628
	A. Prihodki iz sredstev javnih financ (404+407+410+413+418+419)	403	3.247.110	3.183.323
	a. Prejeta sredstva iz državnega proračuna (405+406)	404	2.933.291	2.851.998
del 7400	Prejeta sredstva iz državnega proračuna za tekočo porabo	405	2.856.142	2.780.349
del 7400	Prejeta sredstva iz državnega proračuna za investicije	406	77.149	71.649
	b. Prejeta sredstva iz občinskih proračunov (408+409)	407	2.837	2.258
del 7401	Prejeta sredstva iz občinskih proračunov za tekočo porabo	408	2.837	2.258
del 7401	Prejeta sredstva iz občinskih proračunov za investicije	409	0	0
	c. Prejeta sredstva iz skladov socialnega zavarovanja (411+412)	410	0	0
del 7402	Prejeta sredstva iz skladov socialnega zavarovanja za tekočo porabo	411	0	0
del 7402	Prejeta sredstva iz skladov socialnega zavarovanja za investicije	412	0	0
	d. Prejeta sredstva iz javnih skladov in agencij (414+415+416+417)	413	27.996	27.426
del 7403	Prejeta sredstva iz javnih skladov za tekočo porabo	414	593	0
del 7403	Prejeta sredstva iz javnih skladov za investicije	415	0	0
del 7404	Prejeta sredstva iz javnih agencij za tekočo porabo	416	27.403	22.595
del 7404	Prejeta sredstva iz javnih agencij za investicije	417	0	4.831
del 740	e. Prejeta sredstva iz proračunov iz naslova tujih donacij	418	0	0
741	f. Prejeta sredstva iz državnega proračuna iz sredstev proračuna Evropske unije	419	282.986	301.641
	B) Drugi prihodki za izvajanje dejavnosti javne službe (422+423+487+424+425+426+427+428+488+489+490+429+430)	420	897.378	838.305
del 7102	Prejete obresti	422	317	0
7100	Prihodki od udeležbe na dobičku in dividend ter presežkov prihodkov nad odhodki	423	193	0
7103	Prihodki od najemnin, zakupnin in drugi prihodki od premoženja	487	2.784	2.959
7141	Drugi tekoči prihodki iz naslova izvajanja javne službe	424	882.483	834.567
72	Kapitalski prihodki	425	11.601	779
730	Prejete donacije iz domačih virov	426	0	0
731	Prejete donacije iz tujine	427	0	0
732	Donacije za odpravo posledic naravnih nesreč	428	0	0
782	Prejeta sredstva iz proračuna EU iz strukturnih skladov	488	0	0
783	Prejeta sredstva iz proračuna EU iz Kohezijskega sklada	489	0	0
784	Prejeta sredstva iz proračuna EU za izvajanje centraliziranih in drugih programov EU	490	0	0
786	Ostala prejeta sredstva iz proračuna Evropske unije	429	0	0
787	Prejeta sredstva od drugih evropskih institucij in iz drugih držav	430	0	0
	2. PRIHODKI OD PRODAJE BLAGA IN STORITEV NA TRGU (432+433)	431	805.489	773.392
7130	Prihodki od prodaje blaga in storitev na trgu	432	805.489	773.392
del 7102	Prejete obresti	433	0	0
	II. SKUPAJ ODHODKI (438+481)	437	5.137.471	4.749.448

	1. ODHODKI ZA IZVAJANJE JAVNE SLUŽBE (439+447+453+464+465+466+467+468+469+470)	438	4.331.546	3.987.849
	A. Plače in drugi izdatki zaposlenim (440+441+442+443+444+445+446)	439	2.470.479	2.380.352
del 4000	Plače in dodatki	440	1.771.230	1.680.821
del 4001	Regres za letni dopust	441	122.321	93.372
del 4002	Povračila in nadomestila	442	347.165	416.906
del 4003	Sredstva za delovno uspešnost	443	39.903	37.613
del 4004	Sredstva za nadurno delo	444	0	0
del 4005	Plače za delo nerezidentov po pogodbi	445	0	0
del 4009	Drugi izdatki zaposlenim	446	189.860	151.640
	B. Prispevki delodajalcev za socialno varnost (448+449+450+451+452)	447	387.464	376.237
del 4010	Prispevek za pokojninsko in invalidsko zavarovanje	448	184.330	180.786
del 4011	Prispevek za zdravstveno zavarovanje	449	156.134	151.825
del 4012	Prispevek za zaposlovanje	450	1.551	1.401
del 4013	Prispevek za starševsko varstvo	451	2.206	2.141
del 4015	Premije kolektivnega dodatnega pokojninskega zavarovanja, na podlagi ZKDPZJU	452	43.243	40.084
	C. Izdatki za blago in storitve za izvajanje javne službe (454+455+456+457+458+459+460+461+462+463)	453	1.197.943	1.057.812
del 4020	Pisarniški in splošni material in storitve	454	679.932	599.552
del 4021	Posebni material in storitve	455	30.320	32.192
del 4022	Energija, voda, komunalne storitve in komunikacije	456	138.422	116.664
del 4023	Prevozni stroški in storitve	457	74.221	74.942
del 4024	Izdatki za službena potovanja	458	80.430	58.822
del 4025	Tekoče vzdrževanje	459	46.956	48.305
del 4026	Poslovne najemnine in zakupnine	460	77.499	69.421
del 4027	Kazni in odškodnine	461	0	0
del 4028	Davek na izplačane plače	462	0	0
del 4029	Drugi operativni odhodki	463	70.163	57.914
403	D. Plačila domačih obresti	464	0	0
404	E. Plačila tujih obresti	465	0	0
410	F. Subvencije	466	0	0
411	G. Transferi posameznikom in gospodinjstvom	467	0	0
412	H. Transferi neprofitnim organizacijam in ustanovam	468	0	0
413	I. Drugi tekoči domači transferji	469	0	0
	J. Investicijski odhodki (471+472+473+474+475+476+477+ 478+479+480)	470	275.660	173.448
4200	Nakup zgradb in prostorov	471	0	0
4201	Nakup prevoznih sredstev	472	23.980	30.456
4202	Nakup opreme	473	116.966	72.980
4203	Nakup drugih osnovnih sredstev	474	100.691	38.542
4204	Novogradnja, rekonstrukcija in adaptacije	475	23.461	25.619
4205	Investicijsko vzdrževanje in obnove	476	0	0
4206	Nakup zemljišč in naravnih bogastev	477	0	0
4207	Nakup nematerialnega premoženja	478	9.506	5.581
4208	Študije o izvedljivosti projektov, projektna dokumentacija, nadzor, investicijski inženiring	479	1.056	270
4209	Nakup blagovnih rezerv in intervencijskih zalog	480	0	0
	2. ODHODKI IZ NASLOVA PRODAJE BLAGA IN STORITEV NA TRGU (482 + 483+ 484)	481	805.925	761.599
del 400	A. Plače in drugi izdatki zaposlenim iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu	482	403.874	413.450
del 401	B. Prispevki delodajalcev za socialno varnost iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu	483	63.201	55.220
del 402	C. Izdatki za blago in storitve iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu	484	338.850	292.929
	III/1 PRESEŽEK PRIHODKOV NAD ODHODKI (401-437)	485	0	45.572
	III/2 PRESEŽEK ODHODKOV NAD PRIHODKI (437-401)	486	187.494	0

Pojasnila k postavkam IZKAZA PRIHODKOV IN ODHODKOV določenih uporabnikov po načelu denarnega toka

Skupni prihodki po načelu denarnega toka znašajo v letu 2021 4.949.977 € in so za 5,5 % oziroma 154.957 € večji kot leta 2021 zaradi večjih prilivov sredstev iz proračunskih sredstev RS, drugih prihodkov za izvajanje javne službe in prihodkov od prodaje blaga in storitev . Prihodki po načelu denarnega toka so manjši od obračunskih prihodkov v letu 2021 za 25.529€.

Skupni odhodki po načelu denarnega toka znašajo 5.137.471 € in so za 8,2 % oziroma 388.023 € večji kot v letu 2021 zaradi povečanja stroškov dela za 99.759 €, večjih izdatkov za investicije v znesku za 102.212 € ter večjih drugih stroškov za 186.052€. Odhodki po načelu denarnega toka so za 175.557 € večji od obračunanih odhodkov zaradi investicijske dejavnosti zavoda v letu 2022.

Presežek odhodkov po načelu denarnega toka v letu 2022 znaša 187.494 € in je manjši od načrtovanega.

Notranja revizija:

Revizijo finančno računovodskega poslovanja zavoda bo opravila družba M revizija in svetovanje, d.o.o.

V letu 2022 bodo predmet revidiranja sledeča področja:

1. Letno poročilo 2022
2. Davčno tveganje z vidika davka od dohodkov pravnih oseb za leto 2022
3. Notranje kontrole na področju:
-Notranje kontrole na področju izdajanja računov v Agroživilskem laboratoriju

Zaključek

1. Ostanek presežka prihodkov nad odhodki iz leta 2022 in preteklih let bodo zavodu omogočili investicijsko dejavnost zavoda in pokritje morebitnega presežka odhodkov.
2. Zavod mora izvajati mednarodne in domače projekte ter povečati tržne prihodke za nemoteno poslovanje zavoda v letu 2023.

Ocena uspeha pri doseganju zastavljenih ciljih v primerjavi z načrtovanimi cilji iz finančnega načrta za leto 2022, doseženimi cilji v letu 2022 ter ocena gospodarnosti in učinkovitosti poslovanja po oddelkih

ODDELEK ZA KMETIJSKO SVETOVANJE

Za oddelok svetovalne službe je bilo v letu 2022 načrtovano 1.629.475,47€ rednih prihodkov, uresničeno pa jih je bilo 1.653.129,52€. Minimalni odhodki oddelka (zakonsko določeni stroški dela ter minimalni stroški materiala in storitev, ki omogočajo delovanje oddelka), pri sedanji organizacijski sestavi znašajo v letu 2022 cca 1,8 mio € na leto. Odhodki oddelka so se v letu 2021 pokrivali s sledečimi prihodki oziroma viri sredstev:

1.200.208,87 €	iz PP 131710 oziroma cca 73% vseh prihodkov
113.209,09 €	iz pomoči pri izpolnjevanju subvencijskih vlog kmetom oziroma 6,8% prihodkov
106.607,11 €	iz aktivnosti izvedenih v okviru PRP 2014-2020 oziroma 6,4 % prihodkov
233.104,45 €	iz ostalih aktivnosti oddelka (projekti, izvedba predavanj in tečajev, fadn knjigovodstvo, izdelava vlog in poslovnih načrtov za prijave na javne razpise...)
1.653.129,52 €	Skupaj

V oddelku že od leta 2012 nastaja strukturno neskladje med odhodki in prihodki, ki se je letos pokrilo z izvedbo projektov na področju Programov razvoja podeželja in drugimi prihodki iz neproračunske dejavnosti oddelka, 82.022,12 € pa so pokrili drugi oddelki zavoda.

ODDELEK ŽIVINOREJE

Oddelok živinoreje je načrtoval 1.340.416,77 € prihodkov iz poslovanja za leto 2022, od tega iz PP 540610 za opravljanje javne službe 660.363,61 €, 1.113,21 € iz PP 130029 za registracijo živali ter 678.939,95 € drugih »ne proračunskih« prihodkov (projekti, prodaja ušesnih znamk za govedo in drobnico, bikcev, bikovskega semena, pripomočkov za sirarstvo ter storitev mlečnega laboratorija). Načrtovano je bilo uresničeno na javnem delu delovanja oddelka, na tržnem delu oddelka pa preseženo za 4,9 %.

ODDELKI CENTROV

Za javno financirano delovanja Sadjarskega centra, Selekcijско trsničarskega središča in je bilo v finančnem načrtu za leto 2022 predvideno 368.610,00 €, ki so bila glede na vsa opravljena dela tudi v celoti izkoriščena. Centri so za leto 2022 načrtovali 130.937,00 € prihodkov iz lastne dejavnosti, dosegli pa so jih 137.183,96 €.

ODDELEK ZA VARSTVO RASTLIN

Finančni načrt oddelka za varstvo rastlin je za delovanje oddelka v letu 2022 predvideval 435.467,00 € prihodkov iz proračunskih postavk 130050, 130036, 221069, 180041, 130033 in 130053. Oddelok je zadane mu naloge skoraj v celoti tudi realiziral.

LASTNA DEJAVNOST

V sklopu lastne dejavnosti je drevesnica dosegla 599.064,42 € rednih prihodkov, kar je za 3,0 % več kot v letu poprej in za 13,1 % več od načrtovanega. Agroživilski laboratorij je v letu 2022 načrtoval 208.317,14 € rednih prihodkov, dosegel pa jih je 205.858,84 €. V finančno računovodski službi so načrtovane lastne prihodke v letu 2022 presegle za 6,3 %.

Zaključek

Kmetijsko gozdarski zavod Nova Gorica je leto 2022 zaključil skladno s predvidevanji v Finančnem načrtu za leto 2022 in dosegel presežek prihodkov v skupnem znesku **13.591,65 €**.

Kazalniki gospodarnosti (v €)

a) kazalnik gospodarnosti (v €)

	Leto 2022	Leto 2021	indeks
Prihodki	4.975.506	4.834.496	102,92
Odhodki	4.961.914	4.722.990	105,06
Kazalnik	1,003	1,024	97,96

b) stopnja delovne stroškovnosti poslovnih prihodkov (v €)

	Leto 2022	Leto 2021	indeks
Stroški dela	3.317.942	3.229.538	102,74
Prihodki od posl.	4.918.809	4.792.120	102,64
Kazalnik	0,675	0,674	100,09

c) stopnja materialne stroškovnosti posl. prihodkov (v €)

	Leto 2022	Leto 2021	indeks
Stroški materiala in storitev	1.553.448	1.398.146	111,11
Prihodki od POS.	4.918.809	4.792.120	102,64
Kazalnik	0,316	0,292	108,25

Iz kazalnikov je razvidno, da se je zavodu v letu 2022 poslabšala tako gospodarnost poslovanja, kot tudi delovna učinkovitost ter materialna učinkovitost. Razlogi izvirajo iz višjih stroškov materiala in storitev, zaradi razmer na trgu, ter višjih stroškov dela.

Ocena delovanja sistema notranjega finančnega nadzora posrednega uporabnika

Notranjo revizijo je v letu 2021 opravila revizijska hiša M-Revizija in svetovanje, d.o.o., ki je revidirala Letno poročilo 2021, davčno tveganje z vidika davka od dohodkov pravnih oseb, ter notranje kontrole na področju evidentiranja povračil iz naslova pandemije. Iz revizijskega poročila je razvidno da nepravilnosti in pomanjkljivosti na revidiranih področjih niso bile ugotovljene.

Nastanek morebitnih nedopustnih in nepričakovanih posledic pri izvajanju programa

Nedopustnih in nepričakovanih posledic pri izvajanju programa v letu 2022 ni bilo.

Pojasnila na področjih, kjer zastavljeni cilji niso bili doseženi in zakaj niso bili doseženi

Zastavljeni cilji so bili doseženi. Cilj »Pozitivno poslovanje Zavoda« smo dosegli predvsem z dodatnimi prizadevanji vseh zaposlenih za pridobivanje dodatnih sredstev na trgu. Cilj povečanja proračunskega financiranja oddelka za kmetijsko svetovanje in oddelka za živinorejo za opravljene storitve ni bil povsem dosežen, je pa bila v oddelku kmetijskega svetovanja pozitivna izvedba individualnih svetovanj na področju Programa razvoja podeželja.

Ocena učinkov poslovanja posrednega uporabnika na druga področja, predvsem na kmetijstvo, gospodarstvo, socialo, varstvo okolja, regionalni razvoj in urejanje prostora

Ekonomski položaj kmetijstva se še vedno poslabšuje. Delovanje zavoda pa je neposredno povezano z uspehom gospodarjenja kmetijskih gospodarstev. Ekonomski in socialni problemi vedno bolj postajajo osrednji problem podeželja. Prav na teh področjih se zavod s svojimi strokovnimi službami aktivno vključuje, predvsem z različnimi razvojnimi programi, kot tudi z nudenjem pomoči kmetom pri pridobivanju subvencij in izvajanjem ukrepov kmetijske politike.

V Tabeli 1 je za Zavod prikazano št. sistemiziranih delovnih mest po veljavni sistemizaciji na dan 31.12.2022, po notranje organizacijski strukturi, število zaposlenih na dan 31.12.2022 ter izobrazbena struktura v letu 2022 in viri financiranja.

TABELA 1: Zaposleni na Zavodu po notranji organizacijski strukturi

Organizacijska struktura	Število sistemiziranih delovnih mest	Število zaposlenih 31.12.2022	Izobrazbena struktura zaposlenih v letu 2022	Viri financiranja v letu 2022
Vodstvo Zavoda	3			
Direktorica		1	1-VII/2	po sprejetem ključu: deleži po stroškovnih mestih
Namestnik direktorja				po sprejetem ključu: deleži po stroškovnih mestih
Oddelek Splošni posli	11	3	1-VII/2, 1-VII/1 1-IV	po sprejetem ključu: deleži po stroškovnih mestih
Oddelek Finance in računovodstvo	7	4	1-VII/2, 1-VII/1, 2-V	po sprejetem ključu: deleži po stroškovnih mestih
Oddelek za kmetijsko svetovanje	95	40	1-IX, 3-VIII, 24-VII/2, 9-VII/1, 3-VI	PP-131710, delno iz lastnih prihodkov
Oddelek za živinorejo	45	21,62	5-VII/2, 1-VII/1, 2-VI, 11-V, 4-IV,	PP-540610, PP-130029, delno rejci, delno lastna sredstva
Oddelek za gozdarsko svetovanje	4			
Računovodstvo kmetij		1	1-V	lastna dejavnost
Oddelek Sadjarski center Bilje	10	4,75	1-VII/2, 1-VII/1, 2-V, 1-IV	PP-200019, delno lastna sredstva
Oddelek Selekcijsko trsničarko središče Vrhpolje	11	3,0	2-VII/2, 1-VII/1	PP-200020, delno lastna sredstva
Oddelek Poskusni center za oljkarstvo	4	1	1-VIII	PP-140026, delno lastna sredstva
Oddelek Drevesnica Bilje	23	7	3-VII/2,4-V	lastna dejavnost
Raziskovalni oddelek	9			lastna dejavnost
Projektni oddelek	23	3	1-IX, 2-VII/2	INTERREG ITA-SLO 2014-2020, INTERREG ADRION, Program LIFE, PRP RS 2014-2020
Oddelek za varstvo rastlin	23	9	2-IX,5-VII/2,1-VII/1, 1-V	PP 130053,130036, 130050, 180040,180041, delno lastna sredstva
Oddelek Agroživilski laboratorij	11	6	1-VIII, 1-VII/2, 2-VII/1, 2-V	lastna sredstva, delno PP200021
SKUPAJ	278	104,37		

Pojasnila k Tabeli 1: Podatki prikazujejo polne delovne moči. V tabeli so prikazane polne delovne moči kar pomeni, da zaposleni za polovični delovni čas predstavlja samo polovico delovne moči. Zajete so tudi zaposlitve, pri katerih gre za popolnitev delovnega časa zaposlenega, ki dela krajši delovni čas od polnega na podlagi predpisov o pokojninskem in invalidskem zavarovanju ali ki za določen čas nadomešča začasno odsotnega zaposlenega zaradi starševskega varstva ali bolniške nad 30 dni.

V letu 2022 smo izvedli 3 nove zaposlitve ter 6 prenehanj pogodbe o zaposlitvi in sicer:

- Oddelek za kmetijsko svetovanje: tri upokojitve, en odhod zaposlenega, zaposlitev dveh pripravnikov;

- Oddelek Drevesnica Bilje: ena nova zaposlitvev, eno prenehanje pogodbe za določen čas, en odhod zaposlenega.

Manjša opravila, za katera ni možno skleniti pogodbe o zaposlitvi, vključno s sezonskimi deli v kmetijstvu, so bila opravljena s pogodbo o delu ali z delom preko študentskega servisa. Tudi v bodoče bomo skrbno pristopali k varovanju zdravja zaposlenih in potrebnemu funkcionalnemu izobraževanju.

Investicijska vlaganja

V letu 2022 je zavod aktiviral za **271.111,69 €** neopredmetenih in opredmetenih osnovnih sredstev.

Viri aktiviranih sredstev so bili sledeči (v €):

ODDELEK ZA KMETIJSKO SVETOVANJE PP 131710	12.649,00
ODDELEK ZA VARSTVO RASTLIN PP 130053	9.500,00
ODDELEK ZA KMETIJSKO SVETOVANJE-Projekt Adrian Wool, Manj je več	4.169,73
SCB in STS PP 200019 in 200020 in JR za oroševalni sistem	104.485,14
LASTNA DEJAVNOST-amortizacijska sredstva leta 2022	76.852,60
LASTNA DEJAVNOST-presežek prihodkov	63.455,22
Skupaj	271.111,69

Sredstva smo namenili za (v €):

1. Službeno vozilo, računalniško in telekomunikacijsko opremo, pisarniška oprema	KSS	30.353,02
2. Rolomat, generalno popravilo traktorja, mrežnik za kapljično namakanje, videonadzor, klimatizacija, elektroinstalacije, vodomer s priključki	DRE	25.173,79
3. Računalniški program, ureditev videonadzora, elektroinstalacij in osvetlitve na upravni zgradbi	UPR	19.846,06
4. Avtomatski analizator za pijače, analizator za sladkor, vakumska črpalka, elektroinstalacije, računalniška in programska oprema	AGŽL	48.688,44
5. Molekularna in seriološka analiza novega vinograda, podrahljalnik, baterijske škarje, dodelava vinograda Pouzelce	STS	26.293,84
6. Zamenjava dotrajanih delov laboratorijske opreme, popravilo prikolice, razna oprema, računalniška in telekomunikacijska oprema	ŽIV	20.342,68
7. Oroševalni sistem proti pozebi, vlaganja v introd. nasade, videonadzor, razna oprema	SCB	87.114,13
8. Adcon postaje s solarnimi paneli in senzorji, računalniška oprema, pisarniška oprema	OVR	13.299,73
Skupaj		271.111,69

Uprava

Delo uprave je potekalo skladno s sprejetim programom dela in finančnim načrtom ob upoštevanju vse predmetne zakonodaje ter v tesnem sodelovanju z vodstvom ustanovitelja.

Pri vodenju smo upoštevali sklepe kolegija direktorja ter sveta zavoda. Osredotočili smo se na zniževanje stroškov, zagotavljanje tekoče likvidnosti za poravnavo vseh obveznosti in redno izplačilo plač. Za izvajanje nabav materiala in storitev smo vodili potrebne postopke skladno z Zakonom o javnem naročanju. Za izvedbo vseh potrebnih investicij smo pripravljali potrebne finančne ocene za zagotavljanje potrebnih finančnih sredstev. Uprava je, poleg svojih rednih nalog, zagotavljala podporo vsem organizacijskim delom zavoda, zbornici in območnim enotam zbornice na vodstvenem, finančno-računovodskem, splošno-kadrovskem in pravnem področju.

Oddelek finance in računovodstvo je po pogodbi izvajal še finančno računovodske storitve za dve zunanji pravni osebi ter petindvajset kmetij. Direktor je po funkciji opravljal še vodenje OE KGZS Nova Gorica ter usklajeval delo in sodeloval na sestankih OE Koper in OE Postojna.

V veliki meri je bilo delo uprave, skupno z odgovornimi nosilci vodstvenih funkcij, usmerjeno v povezovanje in sodelovanje s sorodnimi domačimi in tujimi institucijami, državnimi organi in lokalnimi skupnostmi. Uspešno vodimo številne evropske projekte, preko katerih je naše sodelovanje z drugimi institucijami še tesnejše.

Uprava je sproti pripravljala vsa potrebna gradiva za svet zavoda. Svet zavoda se je v letu 2022 sestal na štirih rednih sejah. Na rednih sejah je svet zavoda sprejel Letno poročilo za leto 2021, sprejel Program dela Kmetijsko gozdarskega zavoda Nova Gorica za leto 2023, sprejel Pravilnik o videonadzoru in tržni dejavnosti zavoda ter imenoval direktorico zavoda. Veliko dodatnega dela je bilo potrebnega za sprotno poročanje na KGZS in MKGP po metodologiji za spremljanje dela in poslovanja posameznih javnih služb.

Zaključek

Značilnosti poslovnega leta 2022 so bile: primanjkljaj sredstev na javnem delu v oddelku za kmetijsko svetovanje in oddelku živinoreje, povečana aktivnost za zagotavljanje dodatnih sredstev na tržnem delu. Kljub vsemu ocenjujemo, da je poslovni rezultat zavoda dober, saj so razmere na trgu v letu 2022 povzročile občuten porast stroškov energije in krmil.

Sprejeti program dela smo po vsebinski plati v celoti realizirali in v določenih segmentih celo presegli. Kmetijsko gozdarski zavod Nova Gorica je poslovno leto 2022 zaključil malenkost boljše kot je planiral v Finančnem načrtu za leto 2022 in dosegel **presežek prihodkov nad odhodki** v skupnem znesku **13.591,65 €**, predvsem zaradi številnih naporov pri pridobivanju dodatnih »ne-proračunskih« sredstev ter izvajanjem ukrepov racionalizacije na vseh področjih poslovanja.

Delovna mesta bomo lahko ohranili le s povečanjem prihodkov in obvladovanjem stroškov oz. odhodkov. Ohranitev delovnih mest pa je osnova, da bomo lahko tudi v bodoče uporabnikom nudili ustrezne in kakovostne storitve.

Nova Gorica, 17.2.2023

**Direktorica:
mag. Jana Čuk**